

Outokummun kaupunki

TILINPÄÄTÖS 2018

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 64
Kaupunginvaltuusto 27.5.2019 § 27

Sisällysluettelo

1.	TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1.	KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	3
1.2.	KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	5
1.3.	YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	7
1.4.	OMAN TALOUSALUEEN KEHITYS	11
1.5.	KAUPUNGIN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS	14
1.5.1.	Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa	14
1.5.2.	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	17
1.6.	HENKILÖSTÖ	19
1.6.1.	Tietoja henkilöstöstä	19
1.6.2.	Henkilöstön kehittäminen	20
1.6.3.	Henkilöstön hyvinvointi	20
1.6.4.	Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen	22
1.6.5.	Työterveyshuollon palveluiden käyttö ja kustannukset	22
1.7.	ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	23
1.8.	SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	25
1.9.	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	29
1.2.	TOIMINNAN RAHOITUS	30
1.11.	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	32
1.12.	KOKONAISTULOT JA – MENOT	33
1.13.	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	34
1.13.1.	YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTUVISTÄ YHTEISÖISTÄ	34
1.13.2.	KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	34
1.13.3.	OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	36
	Kiinteistö Oy Kummun Kodit	37
	Outokummun Energia Oy	39
	Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	42
	Outokummun Seurojentalo Oy	44
	Kiinteistö Oy Vaskikumpu	46
	Matkakumpu Oy	47
1.13.4.	KONSERNIN TULEVA TALOUDELLINEN KEHITYS	50
1.13.5.	SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	50
1.13.6.	KONSERNI TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	53
1.13.7.	KONSERNI RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	54
1.13.8.	KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT	55
1.14.	KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ SEKÄ TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	56
2.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	57
2.1.	KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	57
2.1.1.	Hallintopalvelut	57
2.1.2.	Hyvinvointipalvelut	62
2.1.4.	Kaupunkirakennepalvelut	65
2.2.	TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	68
2.3.	INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1 000 €	70
	INVESTOINNIT YHTEENSÄ	77
2.4.	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	78
2.5.	YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	79
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	80
3.1.	TULOSLASKELMA	80
3.2.	RAHOITUSLASKELMA	81
3.3.	TASE	82
3.4.	KONSERNITULOSLASKELMA	83
3.5.	KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	84
3.6.	KONSERNITASE	85

4.	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	86
4.1.	KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	86
4.2.	KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	86
4.3.	KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	87
4.4.	TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	88
4.5.	TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	94
4.6.	OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ	96
4.7.	TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	99
4.8.	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	103
4.9.	HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT	109
4.10.	OUTOKUMMUN VESIHUOLTOLAITOS – kirjanpidollinen taseyksikkö	111
5.	KIRJANPITOKIRJAT JA TOSITTEIDEN LAJIT	127
5.1.	KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT V. 2018	127
5.2.	KÄYTETYT TAPAHTUMALAJIT JA TOSITTEET	127
6.	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA TILINTARKASTUSMERKINTÄ	129

Kuva 1.	Kaupungin toimielin –organisaatio.	5
Kuva 2.	Kaupungin toimintaorganisaatio.	6
Kuva 3.	Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia (lähde: tilastokeskus)	7
Kuva 4.	Manner-Suomen kuntien talous maakunnittain 2017-2018	10
Kuva 5.	Kuntien lainakannan muutos 2000-2018 (lähde; Kuntaliitto)	10
Kuva 6.	Pohjois-Karjalan, Joensuun seudun, Joensuun ja Outokummun vuosittainen väestönmuutos prosentteina vuosina 2005-2017 (lähdetiedot Pohjois-Karjalan maakuntaliitto).	12
Kuva 7.	Väestönmuutoksen osatekijät vuosina 2016, 2017 ja 2018. (Lähde Pohjois-Karjalan maakuntaliitto)	13
Kuva 8.	Työttömien osuus työvoimasta keskimäärin vuonna 2018.	14
Kuva 9.	Vuosikatteen, poistojen ja nettoinvestointien kehitys suunnittelukaudella.	18
Kuva ja kaavio 10:	Henkilöstön poissaoloja 2016-2018.	21
Kuva 11.	Outokummun kaupungin konsernin rakenne	34
Taulukko 1:	Henkilöstömäärät vuonna 2018 (suluissa 2017).	19
Taulukko 2:	Palkat ja sivukulut vuonna 2018 ja vertailuna vuonna 2017.	19
Taulukko 3:	Koulutuspäivät vuonna 2018 ja vertailuna vuonna 2017.	20
Taulukko 4.	Henkilöstön poissaolopäivät lukuun ottamatta koulutuspäiviä ja lomiam.	21

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Outokummussa vuosi 2018 oli kaksijakoinen. Vuodelle 2018 lähdettiin hyvän vuoden 2017 tilinpäätöksen myötä hyvissä tunnelmissa. Kuitenkin jo ennen kesäkautta tuli tietoja vuonna 2017 tilitettyjen verotulojen oikaisusta 2018, mikä merkitsi kaikille kunnille, kuten myös Outokummulle, mittavaa verojen takaisinperintää. Samoin loppukevään aikana tuli tietoja siitä, että SiunSoten maksuosuuksiin voi tulla muutoksia vuodelle 2018. Ensimmäiset laskelmat, jotka saimme käyttööme, osoittivat merkittävää lisämaksua (1,2 milj. €). Pitkin vuotta laskelmat tarkentuivat ja kuntayhtymän perussopimuksen mukainen kuntien maksuosuuksien määräytyminen oli kuitenkin mahdotonta. Vuoden vaihteen jälkeen 2019 ovat kuntayhtymän kuntien enemmistö (10 kuntaa), jotka edustavat reilua enemmistöä kuntayhtymän alueen asukkaista, ovat hyväksyneet lisäkannon tai palautuksen kuntien maksuosuuksiin. Nyt käsillä oleva tilinpäätös ei sisällä tätä kuluerää, joka Outokummulla on 0,6 milj. €.

Epävarmuutta koko vuodelle aiheutti myös sote- ja maakuntauudistuksen valtakunnallinen valmistelu. Maakunnassa ja Outokumpu siinä mukana jatkettiin valmistautumista uuteen tilanteeseen. Vuoden 2019 puolella kuitenkin uudistuksen todettiin rauenneen ja niinpä odotamme eduskuntavaalien jälkeisen hallitusneuvottelujen tuloksena tulevia uusia linjauksia. Koska kyseessä on kuntien kannalta suurin järjestämis- ja rahoitusvastuulla oleva palvelualue, olisi ensiarvoisen tärkeää saada uudistus toteutettua.

Uuden vuonna 2017 hyväksytyt konsernistrategian jalkauttaminen oli yksi tärkeimmistä tehtävistämme kaupungin kehittämisen kannalta. Konsernin yhteismarkkinointia jatkettiin sovitun mukaisesti. Kuitenkin vuosi 2018 oli väestökehityksen kannalta huolestuttava. Asukasluvun väheneminen kiihtyi niin luonnollisen väestön lisäyksen (lue vähennyksen) kuten etenkin kuntien välisen muuttoliikkeen vaikutuksesta. Väestön väheneminen (-191 asukasta) aiheutui suurimmalta osin muuttoliikkeestä, mikä oli -113, ja luonnollisesta väestön vähenemisestä, mikä oli -78, eli kuolleisuus on suurempi kuin syntyvyys

Yksi merkittävä tulevaisuuteen suuntautuva päätös valtuustossa oli keskusta-alueen I-vaiheen asemakaavan hyväksyminen. Kaavan tarkoitus on ajantasaistaa asemakaava ja vähentää voimassa olevien asemakaavojen lukumäärää. Maankäytön suunnittelulla mahdollistamme kaupungin kehityksen tuleville vuosille. Keskusta-alueen II-vaiheen kaavatyo on myös jo käynnistetty.

Työttömyys aleni niin valtakunnassa kuin maakunnassamme ja myös Outokummussa. Työttömyys on kuitenkin yhä kiusallisen korkealla tasolla (vuoden lopussa 14,6 %). Samanaikaisesti on yhä enemmän pulaa ammattitaitoisesta työvoimasta, mikä koetaan jo yhtenä kasvua jarruttavan tekijänä. Tähän ongelmaan olemme hakenneet ja haemme myös jatkossa ratkaisua yhdessä koulutus kuntayhtymä Riverian kanssa.

Elinkeinoelämän ja elinvoiman osalta yleinen taloudellinen hyvä kehitys näkyi myös Outokummussa. Yleinen talouden koheneminen ja viennin kasvu näkyi meillä Outokummussa työpaikkojen määrän kasvuna. Kokonaisuutena teollisten työpaikkojen määrä oli vuoden lopussa 966. Tässä on lisäystä kaikkiaan 58 työpaikkaa. Toi-

veissa on, että jo kuluvana vuonna saavutamme taas 1 000 teollisen työpaikan rajan. Olemme siis yhä strategian mukaisesti modernin teollisuuden seutukaupunki.

Kaupungin taloudellinen asema koheni vain hieman vuoden 2018 aikana. Tilikauden ylijäämä oli 0,5 milj. €. Verotulot vähenivät -4,3 % ja valtionosuudet kasvoivat 0,1 %. Kaupungin kumuloitunut ylijäämä taseessa oli vuoden lopussa 5,5 milj. €. Konsernin ylijäämä oli 0,0 milj. € ja konsernitaseen kumuloitunut ylijäämä 6,8 milj. €.

Toimintavuoden päätyttyä esitän lämpimät ja parhaat kiitokset kaupungin henkilöstölle ja luottamushenkilöille sekä kaikille yhteistyötahoille. Jatketaan työtä Outokummun kaupungin ja kaupunkilaisten hyväksi.

Pekka Hyvönen, kaupunginjohtaja

1.2. KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Luottamushenkilöorganisaatio:

Kaupunginvaltuuston paikkajakauma 1.6.2017 alkaneelle valtuustokaudelle oli KESK 9, SDP 7, VAS 4, PS 4 (joka myöhemmin jakautui PS 2, Sin 2,) KOK 2 ja KD 1.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja Hanna Huttunen, KESK, yrittäjä

1. varapuheenjohtaja Merja Nygrén, SDP, työllisyyskoordinaattori
2. varapuheenjohtaja Markku Tanskanen, VAS, nuoriso-ohjaaja

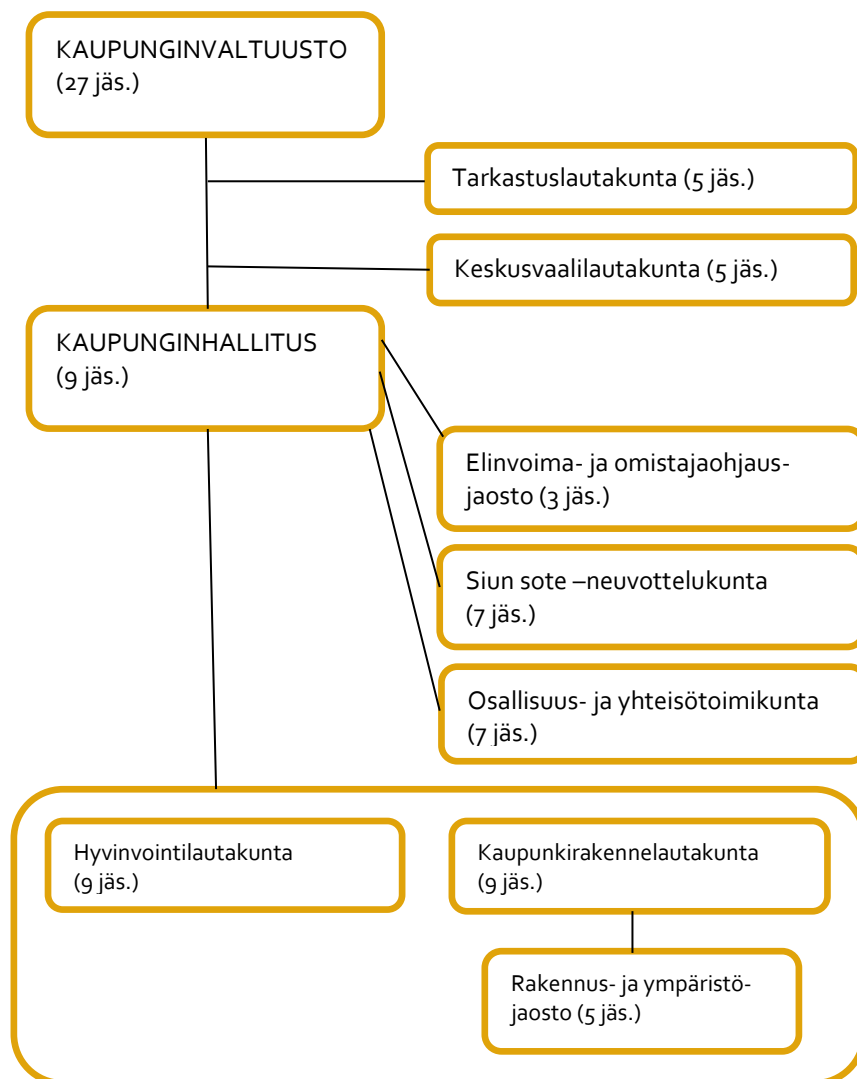
Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja Pentti Jääskeläinen, SDP, maalari, eläkeläinen

1. varapuheenjohtaja Hanne Partanen, KESK, luokanopettaja
2. varapuheenjohtaja Sanna Antikainen, PS, lähihoitaja, opiskelija

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut kaupunginjohtaja Pekka Hyvönen.

Alla on kaupungin hallintosäännön mukainen toimielin-organisaatiokaavio:

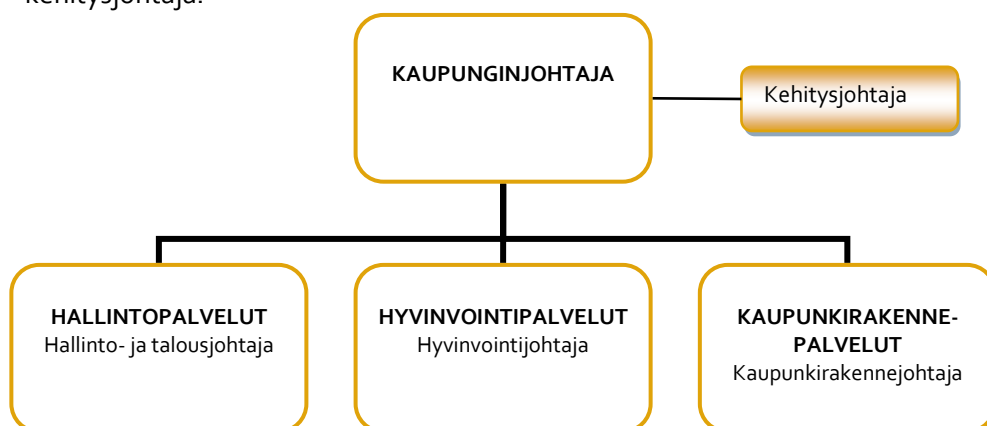

Kuva 1. Kaupungin toimielin –organisaatio.

Kaupunginvaltuustossa on 27 jäsentä. Kaupunginvaltuustoon kuuluivat seuraavat henkilöt 31.12.2018:

Alanen Marja-Liisa, VAS
Antikainen Sanna, PS
Hartikainen Petri, SIN
Hiltunen Ilkka, KESK
Hiltunen Jari, KESK
Honkavaara Matti, KOK
Huttunen Hanna, KESK
Jääskeläinen Pentti, SDP
Kanniainen Eveliina, KESK
Kinnunen Jyrki-Pekko, KESK
Kolehmainen Sirkka-Liisa, SDP
Mertanen Ilkka, SDP
Mietala Maija, SDP
Mononen Erkki, VAS
Nissinen Jonna, SDP
Nygrén Merja, SDP
Palander Pirkko, KOK
Partanen Anna, KD
Partanen Hanne, KESK
Pekkanen Niina, KESK
Surakka Lilja, KESK
Tanskanen Markku, VAS
Tuononen Paula, KESK
Turpeinen Jari, SIN
Vartiainen Marja-Terttu, SDP
Voutilainen Sari, PS
Voutilainen Timo, VAS

Kaupungin viranhaltijajohdossa toimivat kaupunginjohtaja, palvelujen johtajat sekä kehitysjohtaja:

Kuva 2. Kaupungin toimintaorganisaatio.

Kuntalain (125 §) mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet sekä toimielimien tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Tilivelvolliset Outokummun kaupungissa v. 2018:

Luottamushenkilöt:

Kaupunginhallituksen jäsenet
Hyvinvointilautakunnan jäsenet
Kaupunkirakennelautakunnan jäsenet
Rakennus- ja ympäristöjaoston jäsenet

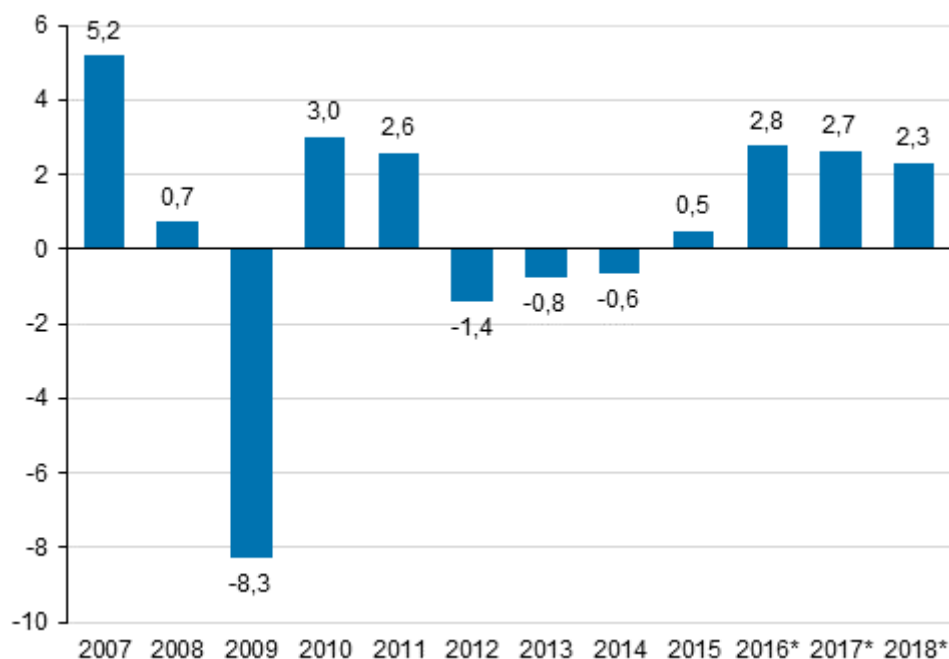
Viranhaltijat:

Kaupunginjohtaja Pekka Hyvönen
Hallinto- ja talousjohtaja Päivi Lintumäki
Hyvinvointijohtaja Jukka Orenius
Kaupunkirakennejohtaja Jarkko Karvonen
Vesihuoltopäällikkö Teemu Laitinen

1.3. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Kansantalouden kehitys

Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 2,3 % vuonna 2018. Vuosi 2018 oli kolmas peräkkäinen vuosi, kun bruttokansantuote kasvoi selvästi. Tämän kasvun myötä bruttokansantuotteen volyymi ylitti finanssikriisiä edeltävän vuoden 2008 tason. Kansantalouden tuotantoa kuvaava bruttokansantuote oli viime vuonna 234 mrd. €.

*) ennuste

Kuva 3. Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia (lähde: tilastokeskus)

Valtionvarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talouden tuotanto lisääntyi vuonna 2018, mutta edellistä vuotta hitaammin. Maailmankauppa hidastuu

kaupan esteiden lisääntyessä, mikä hidastaa viennin kasvua ja näkyy myös investointien odotuksissa. Investointien kasvun ennustetaan hidastuvan selvästi vuonna 2019, mikä johtuu erityisesti rakennusinvestointien kääntymisestä laskuun.

Kysyntäeristä investoinnit kasvoivat 6,1 prosenttia ja vienti 5,5 prosenttia vuonna 2018. Kysyntäeristä suurin eli yksityiset kulutusmenot kasvoivat 2,7 prosenttia 124,8 miljardiin euroon. Varastojen arvo kasvoi voimakkaasti vuonna 2018, mutta varastotiedot ovat vielä luonteeltaan ennakkolliset. Investoinnit kasvoivat 3,2 prosenttia ja vienti 1,5 prosenttia. Viennin hinnat nousivat 4 prosenttia.

Talouden kokonaistarjonta koostuu kotimaisen tuotannon lisäksi tuonnista, joten tuonnin kasvu vähentää tarvetta kotimaisen tuotannon kasvulle. Tuonnin arvo kasvoi 7,9 prosenttia vuonna 2018. Tuonnin volyymi nousi 4,2 prosenttia ja tuontituotteiden hinnat nousivat 3,5 prosenttia. Tavaroiden ja palveluiden nettoviennin arvo oli 1,3 miljardia euroa alijäämäinen. Vientihintojen noustessa tuontihintoja nopeammin bruttokansantuloon kohdistuva vaihtosuhteivaikutus oli positiivinen.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli 1,3 miljardia euroa alijäämäinen. Edellisenä vuonna alijäämä oli 1,8 miljardia euroa. Alijäämä oli 0,6 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Valtionhallinnon alijäämä oli 2,7 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 4,1 miljardia euroa. Alijäämää pienensi erityisesti verotulojen kasvu. Paikallishallinnon (kuntien ja kuntayhtymien ym.) alijäämä kasvoi ennakkotietojen mukaan 1,8 miljardiin euroon. Työeläkelaitosten ylijäämä kasvoi 2,0 miljardista 2,5 miljardiin euroon, vaikka työeläkelaitosten maksamien eläkkeiden määrä jatkoi kasvuaan. Ylijäämään ei lasketa mukaan sijoitusten arvomuutoksia. Muut sosiaaliturvarahastot olivat 0,7 miljardia euroa ylijäämäisiä. Julkisen talouden osuus bruttoarvonlisäyksestä oli 18,3 prosenttia vuonna 2018, mikä on 0,3 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisenä vuonna.

Kotitalouksien reaalitytö kasvoi 4,0 prosenttia. Siihen luetaan mukaan myös hyvinvointipalvelut eli julkisyhteisöjen ja järjestöjen kotitalouksien hyväksi tuottamat yksilölliset palvelut kuten koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut. Kotitalouksien saamat palkat ja palkkiot kasvoivat nimellisesti 4,6 prosenttia. Kotitalouksien kulutusmenot olivat 3 prosentin kasvussa ja kotitalouksien säästö kääntyi 0,7 miljardia euroa positiiviseksi (-1,1 miljardia vuonna 2017). Säästämisaste oli 0,6 prosenttia.

Työllisyystilanne on parantunut vuoden 2018 aikana. Työllisten määrä nousi työvoimatutkimuksen mukaan tammi-lokakuussa 2,7 % vuoden takaiseen verrattuna. Työvoiman kysyntä on edelleen parantunut. Avoimia työpaikkoja oli vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä Tilastokeskuksen mukaan selvästi enemmän kuin vuotta aiemmin.

Vuosien 2018 ja 2019 palkankorotuksista neuvoteltiin toimialoittain. Sopimuskorotukset noudattavat pääosin teknologiateollisuuden viitoittamaa linjaa. Sopimuskorotusten päälle tulevien palkkaliukumien kasvuvauhti kiihtyy hieman vuonna 2019, mutta liukumat pysyvät korkeasuhdanteeseen nähden maltillisina. Nimellisansioden arvioidaan kasvavan 2,7 % vuonna 2019.

Vuoden 2018 aikana inflaatio on kiihtynyt selvästi edellisvuoteen nähden. Lokakuussa kansallisen kuluttajahintaindeksin vuosimuutos oli jo 1,5 %, kun vuotta aiemmin vastaava luku oli 0,5 %. Kuluttajahintoja ovat nostaneet erityisesti muutokset energiahinnoissa. Kuluvana vuonna öljyn hinta on ollut edellisvuotta korkeammalla tasolla, mutta myös sähkön hinta on lähtenyt selvään nousuun vuoden puolivälistä lähtien. Hintojen nousu on ollut edellisvuotta laaja-alaisempaa ja siihen ovat vaikuttaneet myös muutokset välillisessä verotuksessa. Vuoden 2019 alkupuolella inflaation odotetaan hidastuvan

hieman energiahintojen pohjavaikutusten pienentyessä sekä raakaöljyn viimeaikaisen hintakehityksen johdosta. Inflaatiopaineiden odotetaan kokonaisuutena kasvavan hitaasti ennustejakson seuraavina vuosina. Euroalueella markkinakorkojen odotetaan lähtevän nousuun, joka osaltaan hillitsee inflaatiota. Vuosina 2020 ja 2021 kansallisen kuluttajahintaindeksin odotetaan nousevan 1,6 % ja 1,7 %.

Kuntatalous heikkeni merkittävästi

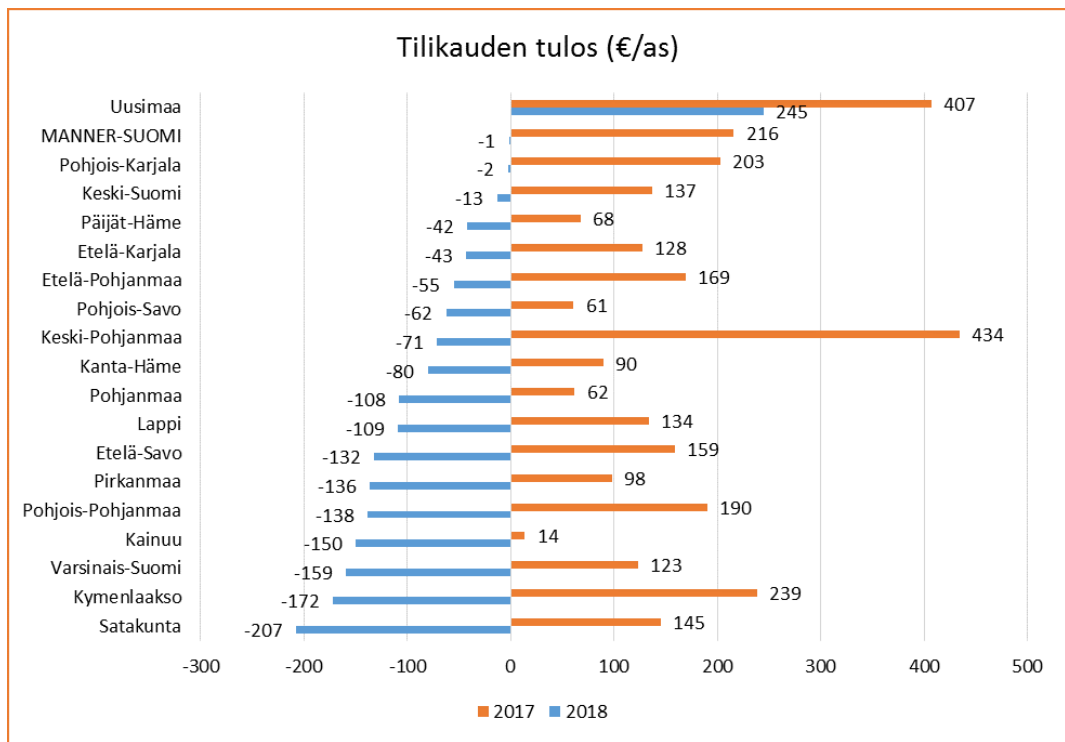
Vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntatalous koko maan tasolla heikkeni merkittävästi. Noin kaksi kolmasosaa Manner-Suomen kunnista tekee negatiivisen tuloksen. Kuntien yhteenlaskettu toimintakate heikkeni 3,8 prosenttia. Kuntien tilikausien tulos heikkeni noin 1,26 mrd. euroa, ja on ollut 2000-luvulla vain muutamana vuotena heikompi. Kuntasektorin toimintakulut kasvoivat yli 3 %. Valtiovarainministeriön mukaan kiky-sopimus supisti kuntasektorin toimintakuluja vuonna 2018 noin 240 milj. euroa. Palkkaratkaisun sopimuskorotukset olivat yhteensä 1,35 %. Vertailuvuoden 2017 toimintakuluissa näkyy perustoimeentulotuen maksatuksen ja laskutuksen siirto Kelalle sekä kiky-sopimus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu olisi noin 1 %. Toimintakuluja on kasvattanut mm. ikärakenteen tuomat paineet, päivähoidon kysynnän kasvu, korkealla tasolla pysynyt pitkäaikaistyöttömyys sekä maakuntauudistuksen valmistelu.

Toimintatuotot kasvoivat 2,3 %. Toimintatuottoja lisäsi jäte- ja ympäristösuojelulain muutos 5 milj. euroa, mutta toisaalta toimintatuottoja alensi varhaiskasvatusmaksujen alennus 91 milj. euroa.

Verotulot laskivat koko maan tasolla noin -0,5 % eli 110 milj. euroa. Tähän vaikutti verovuoden 2017 odotettua heikompi kehitys, joka johtui pääosin kilpailukyky sopimuksen vaikutuksista. Vuoden 2017 kunnallisveron heikko kehitys johti suuriin negatiivisiin oikaisuihin verotuksen päätyttyä eli vuonna 2017 kertyi liikaa veroja, jotka oikaistiin vuonna 2018. Vuonna 2018 henkilöasiakkaille palautettiin ennätyspaljon veroja yli 250 milj. enemmän kuin edellisenä vuotena. Tuloveroprosenttiaan vuodelle 2018 korotti 53 kuntaa ja laski 6 kuntaa. Kuntien yhteisöverotulot laskivat noin 0,6 % eli noin 10 milj. euroa. Edellisvuoden yhteisöverot olivat poikkeuksellisen korkeat (taustalla yksittäinen iso yrityskauppa). Varhaiskasvatuksen asiakasmaksumenetyksiä kompensoitiin yhteisöveroilla (noin 60 milj. €). Kiinteistöverot kasvoivat 2,2 % eli noin 40 milj. euroa. Kiinteistöveroprosentteihin suunnitellut korotukset peruttiin viime metreillä.

Valtionosuudet laskivat -0,6 % eli noin 50 milj. euroa. Kilpailukyky sopimukseen liittyviä säästöjä leikattiin kuntien valtionosuuksista lisää 118 milj. euroa, kustannustenjaon tarkistus vähensi valtionosuuksia 68 milj. euroa, muita valtionosuusleikkauksia tehtiin noin 35 milj. euroa. Valtionosuuksia kasvattivat varhaiskasvatusmaksujen laskun kompensoiminen 25 milj. euroa, veroperustemuutosten vaikutus oli 131 milj. euroa, lisäksi valinnanvapauspilotit ja muut kärkihankkeet kasvattivat valtionosuuksia.

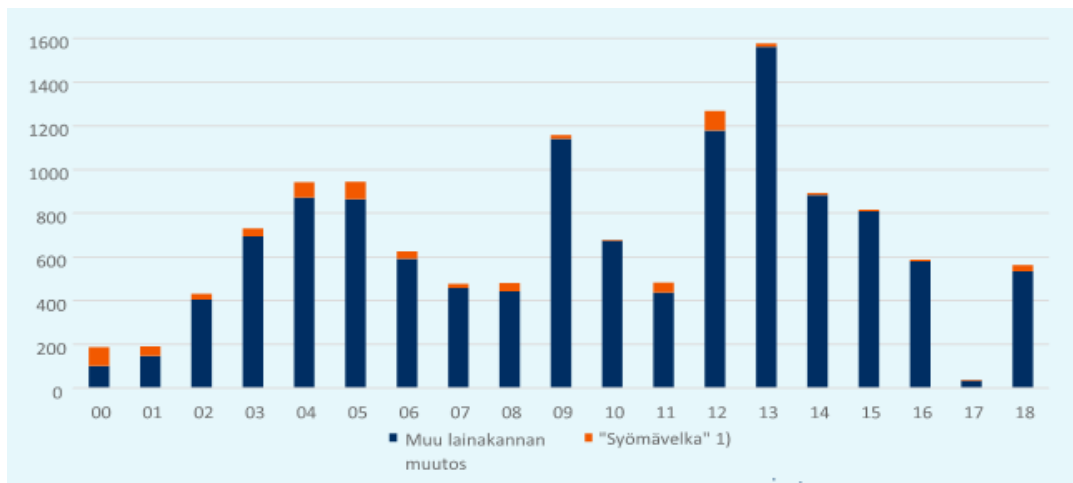
Vuosikate heikkeni koko maan tasolla 1,3 mrd. euroa, mutta kunta- ja kuntayhtymäkohtaiset erot ovat edelleen suuria. Tilikauden tulos oli negatiivinen 196 kunnassa.

Kuva 4. Manner-Suomen kuntien talous maakunnittain 2017-2018

Ennusteen mukaan vuonna 2019 verotulot kasvavat 5,1 % johtuen vertailuvuoden 2018 huonosta kehityksestä. Valtionosuudet vastaavasti pienenevät -1,8 %. Toimintakulut kasvavat 3,4 % eli kasvuvauhti on samalla tasolla kuin vuonna 2018. Vuonna 2020 kulu- jen kasvu näyttäisi hillitymmältä, noin 0,9 % luokkaa.

Kuntasektorin lainakanta kasvoi kuntakonsernien, kuntien kuin kuntayhtymienkin osalta. Peruskuntien lainakanta kasvoi liki 4 %.

1) Syömävelka on kuntien negatiivisten vuosikatteiden summa. Vuosina 2000-2018 syömävelkaa on otettu noin 650 miljoonaa euroa, mikä on 5 % vuosien 2000-2018 lainakannan muutoksesta.

Kuva 5. Kuntien lainakannan muutos 2000-2018 (lähde; Kuntaliitto)

Työnhakijoiden kokonaismäärä väheni

Koko maan tasolla työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli vuonna 2018 keskimäärin 9,7 prosenttia, joka on 1,8 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisen vuonna. Työttömiä työnhakijoita oli vuonna 2018 keskimäärin 255 900 henkilöä, joka on 47 500 vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Joulukuun lopussa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli 66 800, mikä on 24 800 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Myös alle 25-vuotiaiden työttömien määrä väheni. Joulukuun lopussa alle 25vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 33 400, mikä on 4 900 vähemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa.

1.4. OMAN TALOUSALUEEN KEHITYS

Aluetalouden kehityksessä jatkuu vielä myönteinen vire

Joensuun seutukuntaan kuului vuoden 2018 alussa seitsemän kuntaa; Joensuun ja Outokummun kaupungit sekä Kontiolahden, Liperin, Polvijärven, Ilomantsin ja Juuan kunnat.

Vuoden 2018 ensimmäisen puoliskon aluetalouden raportit näyttivät liikevaihdon kasvaneen 6,9 % edelliseen vuoteen nähden. Kasvuvauhti ylitti valtakunnalliset luvut (5,6 %). Rakentaminen oli seudulla vilkasta, mutta myös kaupan alalla ja teollisuudessa kasvu oli koko maata voimakkaampaa. Metsäteollisuuden ja puunkorjuun liikevaihdossa saavutettiin suurin prosentuaalinen kasvu 19,1 % edellisen vuoden tammikesäkuuhun nähden. Erityisen tyytyväinen voi olla siihen, että kasvu Joensuun seudulla on kokonaisvaltaista: liikevaihto kasvoi kaikilla toimialoilla muovia lukuun ottamatta.

Metalli- ja teknologiateollisuuden tulevaisuus näyttää nykyisten lukujen valossa hyvältä. Metalliteollisuuden liikevaihdon kasvulukemat olivat ensimmäisellä vuosipuoliskolla 12,0 %, kun muussa maassa kasvua saatiin samalla aikavälillä 6,0 %. Alan yrityksillä on kansainvälistymishankkeita ja kasvuun panostetaan mm. teknologiainvestoinneilla, toimitilojen laajennuksilla sekä digitaalisten toimintamallien käyttöönnotolla.

Rakentamisessa nousu on ollut kovaa, vuoden ensimmäisellä puoliskolla 14,5 % edellisen vuoden vastaavan aikaan nähden. Kuitenkin tällä sektorilla on odotettavissa pientä taantumista – rakennuslupien hakeminen on hiukan hiipunut. Muovituotteiden valmistuksen liikevaihto on päässyt notkahtamaan, pudotusta on tullut 4,5 %. Pidemmällä tähtäimellä ala on kuitenkin kasvu-uralla ja mm. kehittämissyhtiöt ja koulutusala ovat reagoineet alan koulutus- ja kehittämistarpeisiin.

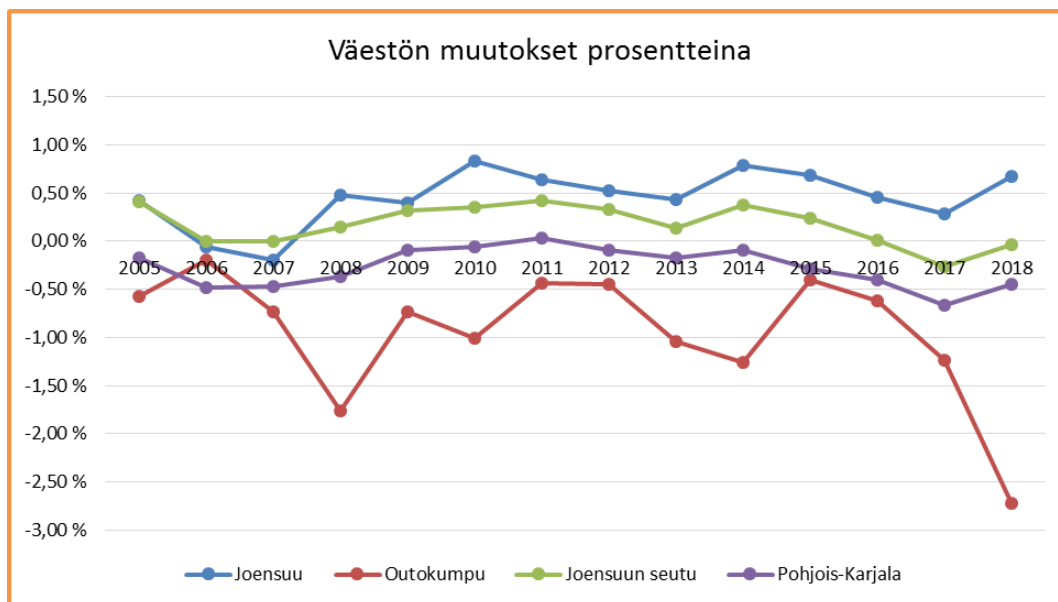
Henkilöstömäärät ovat alkuvuonna kasvaneet Pohjois-Karjalassa 2,7 % edellisvuodesta, Joensuun seutukunnalla peräti 3,2 %. Tällä talousalueella osaavan työvoiman saanti on keskeisin haaste, joka on ratkaistava tuotannon kasvattamiseksi.

Väki vähenee

Pohjois-Karjalan väestö vähentyi väestömuutosten ennakkotietojen mukaan vuonna 2018 kaikkiaan 721 henkilöllä (-0,4 %) ollen vuoden lopussa (31.12.2018) 162 265 henkilöä. Vuonna 2017 Pohjois-Karjalan väkilasku laski 1022 hengellä eli lasku oli jyrkempää vuonna 2017. Vuositasolla maakunnan väestötappio vuonna 2018 oli keskiarvoa hiukan suurempi, kun tarkastellaan koko 2000-lukua.

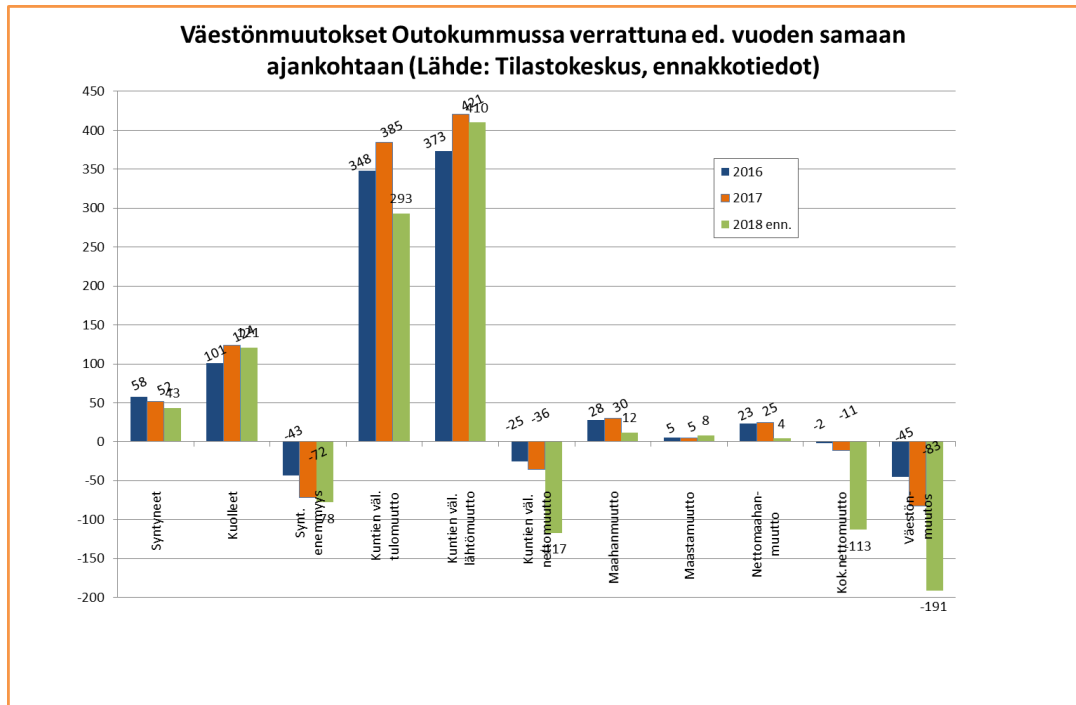
Joensuun seudun väestö väheni -46 henkilöllä (-0 %) ollen 124 363. Joensuun seudun kunnista väkiluku nousi ainoastaan Joensuussa (+510) ja Kontiolahdella (+11). Seudun kunnista suurin muutos prosentuaalisesti tapahtui Ilomantsissa, -3,1 %. Outokummun väestö väheni -191 henkilöllä (-2,7 %) ollen vuoden 2018 lopussa 6 812 henkilöä (ennakkotietoja).

Alla olevasta taulukosta näkyy väestömuutoksen kehityksen vauhti ja suunta; väkimäärä on vähenemässä tai kasvamassa, riippuu onko käyrä nollan ylä- vai alapuolella.

Kuva 6. Pohjois-Karjalan, Joensuun seudun, Joensuun ja Outokummun vuosittainen väestömuutos prosentteina vuosina 2005-2017 (lähdetiedot Pohjois-Karjalan maakuntaliitto).

Seuraavassa kuvassa on vertailtu Outokummun väestömuutoksen osatekijöitä vuosina 2016, 2017 ja 2018. Väestökehitykseen vaikuttavat syntyvyys, kuolleisuus sekä muuttoliike. Outokummussa kokonaisnettomuutto on ollut kohtuullinen, mutta vuonna 2018 tuli muuttopiikki, nettomuutto -113 henkilöä. Muuttoliikkeessä merkittävä tekijä on ollut kuntien välinen nettomuutto, joka on miinuksella -117 henkilöä. Maahanmuutto ei ollut vuonna 2018 merkitsevä tekijä. Väestön vähenemään vaikuttaa myös luonnollinen väestömuutos eli kuolleisuus on suurempaa kuin syntyvyys. Vuonna 2018 syntyvyys oli reilusti pienempi kuin viimeisinä vuosina.

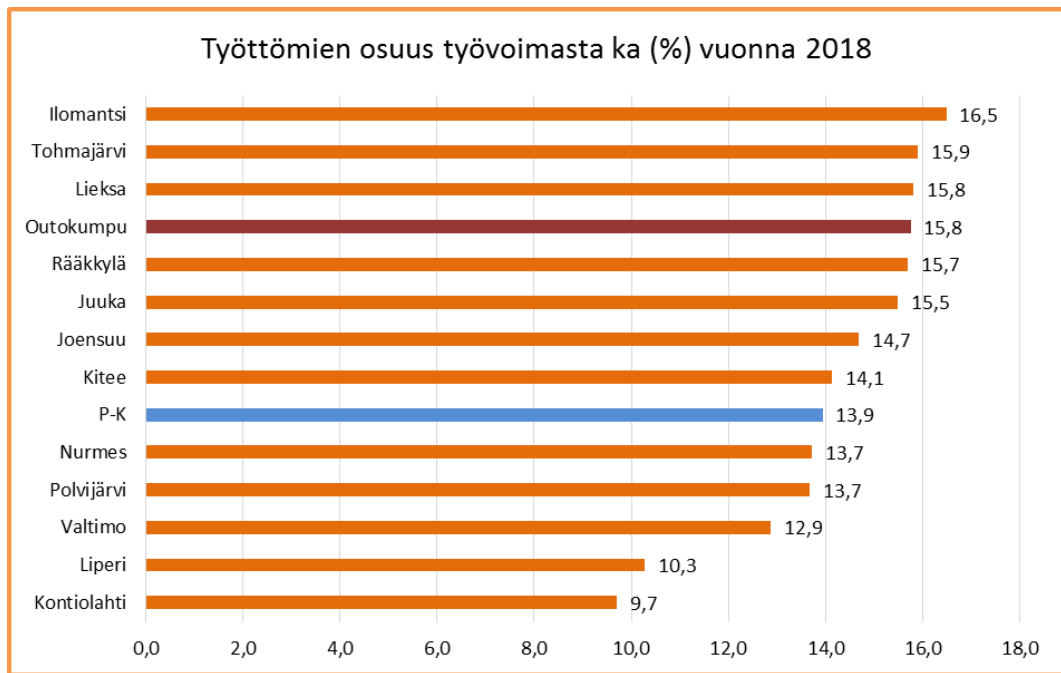
Kuva 7. Väestönmuutoksen osatekijät vuosina 2016, 2017 ja 2018. (Lähde Pohjois-Karjalan maakuntaliitto)

Työttömyystilanne - työttömiä vähemmän kuin edellisellä vuonna

Työttömien työnhakijoiden määrä väheni edellisen vuoden joulukuuhun verrattuna kaikissa maakunnan kunnissa. Suhteellisesti eniten vähennystä oli Lieksassa (-28 %), Valtimolla (-23 %) ja Kiteellä (-20 %). Työttömyys vuonna 2018 oli maakunnassa keskimäärin 13,9 % (vuonna 2017 16,2 %). Maakunnassa oli joulukuun lopussa 9 922 työtöntä työnhakijaa. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli maakunnassa 2 681 eli 1 253 henkilöä (32 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 1 370 eli 269 henkilöä (16 %) vähemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa.

Joulukuun lopussa aktiivintasteeseen (palveluissa olevien osuus työttömien ja palveluissa olevien yhteismäärästä) laskettavissa työvoimapaaluissa oli yhteensä 5 004 henkilöä, mikä on 358 henkilöä enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kaikkiaan palveluissa oli 6,9 % työvoimasta. Aktiivintaste oli Pohjois-Karjalassa joulukuun lopussa 33,5 %, joka oli valtakunnan keskitason (31,2 %) paremmalla puolella. Laajan työttömyyden eli työttömien työnhakijoiden ja palveluissa olleiden yhteismäärä oli joulukuun lopussa 14 926 mikä on 1 448 henkilöä (9 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Palkkatuella yksityiselle sektorille työllistettynä ja starttirahan saajana oli joulukuun lopussa yhteensä 762 henkilöä, mikä on 6 henkilöä (0,8 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Julkishallintoon, kuntiin ja valtion palvelukseen työllistettyjä joulukuun lopussa oli 413 henkilöä, mikä on 54 henkilöä (15 %) enemmän kuin vuosi sitten. Valmennuksessa tai työ- tai koulutuskokeilussa oli yhteensä 695 henkilöä, kuntouttavassa työtoiminnassa 992 henkilöä sekä vuorotteluvapaan sijaisena 74 henkilöä. Outokummussa keskimääräinen työttömyysprosentti oli 15,8 % (vuonna 2017 17,3 %). Vuoden lopussa työttömiä työnhakijoita oli 81 vähemmän kuin vuotta aiemmin (396/477). Pitkäaikaistyöttömien määrä on vähentynyt merkittävästi (100/157).

Kuva 8. Työttömien osuus työvoimasta keskimäärin vuonna 2018.

1.5. KAUPUNGIN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS

1.5.1. Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Toiminta

Kuntien tärkeimmät tehtävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen siirrettyä Siun sote –kuntayhtymän hoidettavaksi ovat paikallisen elinvoiman sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Maaliskuussa kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin ja Attendo Oy:n välisen Kummunkatu 15:ssä sijaitsevan tontin kehittämissopimuksen. Attendo Oy:n tavoitteena on rakentaa tontille eritasoisia asumispalveluja tarjoava palvelutalo ikääntyneille.

Huhtikuussa valtuusto hyväksyi Joensuun seudun yrityspalvelujen toimintamallin ja valtuutti kaupunginhallituksen myymään Outokummun kaupungin omistamat Josek Oy:n osakkeet nimellisarvolla Joensuun kaupungille.

Liikuntapaikkasuunnitelma vuosille 2018-2022 hyväksyttiin valtuustossa elokuussa.

Syyskuussa valtuusto hyväksyi järjestelyt, joilla Etelä-Karjalan, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan kuntien, kuntayhtymien ja kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen yhteisen taloushallinnon, palkanlaskennan ja tietotekniikkapalveluja tuottavat yhtiöt perustettiin. Järjestely koski Outokummun kaupungin osalta omistusosuutta Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy:stä ja ko. yhtiön tuottamia palveluja.

Syyskuussa valtuusto hyväksyi myös Karelia Expert Matkailupalvelu Oy:n omistumuu- tokset. Outokummun kaupunki päätti vastaanottaa Pohjois-Karjalan maakuntaliiton luovuttamat ko. yhtiötä koskevat osakkeet 10 kpl sekä merkitä 133 kpl uutta osaketta.

Marraskuussa kaupunginhallitus hyväksyi Outokummun kaupungin toiminnan kannalta keskeisemmät hankkeet esitettäväksi Pohjois-Karjalan Maakuntaliiton valmistelemaan Pohjois-Karjalan Vaikuttamisen kärjet 2020 –asiakirjaan.

Hyvinvointilautakunta hyväksyi tammikuussa uudet varhaiskasvatuksen asiakasmaksut käyttöön 1.1.2018 ja indeksillä tarkistettut 1.8.2018 käyttöön.

Helmikuussa hyvinvointilautakunta hyväksyi koulukuljetusten kilpailutuksen Pohjois-Karjalan hankintatoimen tehtäväksi ja päätettäväksi aj. 1.8.2018-31.7.2020.

Maaliskuussa hyvinvointilautakunta hyväksyi järjestelyt nuorisotalon ja perheiden kohtaamispaikan sijoittamisen hyvinvointikampukselle.

Elokuussa hyvinvointilautakunta teki päätöksen vuorohoidon tarjoamisesta Sateenkaaren yksikössä myös 1-2 –luokkalaisille lapsille.

Lokakuussa hyvinvointilautakunta hyväksyi muutokset Joensuun seudun perusopetuksen opetussuunnitelman kuntakohtaiseen osuuteen.

Marraskuussa valtuusto hyväksyi Outokummun keskusta-alueen I-vaiheen asemakaavan muutoksen ja laajennuksen. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mm. ajantasaistaa asemakaava ja vähentää asemakaavojen lukumäärää, huomioida toteutuneen maankäytön ja asemakaavan ristiriidat, tarkistaa asemakaava-alueen tonttijaot, tehokkuusluvut ja rakennusoikeuden määrä sekä kumota asemakaava Likokorventien itäpuolella maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M).

Syyskuussa kaupunkirakennelautakunta päätti käynnistää Outokummun keskusta-alueen asemakaavan muutoksen ja laajennuksen II-vaiheen.

Kaupungin taloutta eri asiayhteyksissä käsiteltiin vuoden aikana useaan otteeseen, valtuusto hyväksyi mm. talousarvion muutoksia. Kesäkuussa valtuusto hyväksyi vuoden 2017 tilinpäätöksen sekä merkitsi tietoonsa tarkastuslautakunnan jättämän arviointikertomuksen. Vuoden 2019 veroprocentit hyväksyttiin lokakuussa. Talousarvion vuodelle 2019 sekä vuosien 2020-2021 taloussuunnitelman valtuusto hyväksyi joulukuussa. Osavuosikatsaukset saatettiin tiedoksi kesäkuun ja syyskuun valtuustoissa.

Talous

Peruskaupungin vuoden 2018 talousarvio oli talousarviomuutosten jälkeen 0,2 milj. euroa alijäämäinen. Tulos vuoden 2018 tilinpäätöksessä on 0,5 milj. euroa ylijäämäinen. Tilikauden tulos on 1,7 milj. euron heikompi edelliseen vuoteen nähden. Tilikauden tulokseen vaikutti verotulokertymän jääminen alle arvion. Verotuloja kertyi muutettuun talousarvioon nähden 0,2 milj. euroa vähemmän ja alkuperäiseen talousarvioon nähden 0,6 milj. euroa vähemmän. Kokonaistilannetta paransi toimintatuottojen kertyminen 0,7 milj. euroa arvioitua paremmin sekä Kiinteistö Oy Vaskikummun purkamisen johdosta satunnaisiin kuluihin talousarviossa varattu 0,4 milj. euron määräraha siirtyi vuodelle 2019.

Toimintatuottojen toteumaprosentti oli 106,3 %. Toimintakulujen toteumaprosentti oli 100,6 % eli lähes talousarvion mukainen. Toimintakulut kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 1,2 %.

Kaikki toimielimet; hallinto-, hyvinvointi- sekä kaupunkirakennepalvelut saavuttivat tulostavoitteensa.

Verotuloja kertyi kokonaisuutena 21,4 milj. euroa, kun alkuperäisessä talousarviossa verotulokertymäksi arvioitiin 22 milj. euroa ja muutetussa talousarviossa 21,6 milj. euroa. Verotulojen alenema oli 4,5 % ja toteumaprosentti 99 %. Kunnallisverokertymä alitti talousarvion 0,15 milj. eurolla, yhteisöveron ja kiinteistöverokertymä oli lähes talousarvion mukainen.

Valtionosuuksia kertyi 20,7 milj. euroa, eli hiukan enemmän kuin oli budjetoitu. Toteumaprosentti on 100,1%.

Rahoitustuottoja kertyi 0,7 milj. euroa ja toteuma oli hiukan yli arvioidun, toteumaprosentti 102,1 %. Rahoituskuluja kertyi 0,3 milj. euroa ja toteuma oli alle arvion, toteumaprosentti 90,3 %. Korkokulut toteutuivat 16 % pienempänä johtuen mm. korkeampi-korkoisten lainojen loppuun maksamisesta.

Suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 1,9 milj. euroa eli hiukan talousarviossa arvioitua vähemmän. Arvonalentumiset aiheutuivat Kiinteistö Oy Vaskikummun osakkeiden arvon alas kirjaamisesta. Kiinteistö Oy Vaskikummun rakennusten purkutyö käynnistyi vuoden 2018 puolella.

Vuosikate, 2,5 milj. euroa on 1,7 milj. euroa pienempi kuin vuotta aiemmin. Vuosikateprosentti on 126,3 %.

Lainamäärä väheni 1,2 milj. euroa ollen tilinpäätöksessä 10,3 milj. euroa. Vuoden 2018 lainakannaksi muodostui 1 512 euroa/asukas, kun edellisenä vuonna lainaa oli 1 641 euroa/asukas.

Talousarviomuutoksia kaupunginvaltuusto käsitteli 7 kertaa. Muutokset olivat:

Kvalt 26.3.2018 § 20 Käyttötalouden muutos; OECD:n Mining Regions Case Study: North Karelia, Finland -aluekehityshankkeen omarahoitusosuus, toimintamenojen lisäys 10 000 euroa.

Kvalt 26.3.2018 § 21 Muutos; Kiinteistö Oy Vaskikummun purkuavustus ja purkuakordi, satunnaisten kulujen lisäys 350 000 euroa.

Kvalt 26.3.2018 § 22 Käyttötalouden muutos; hyvinvointipalvelujen tulosalueelle koulutusvientihankkeen "Happy Learning in Outokumpu" omarahoitusosuus, toimintamenojen lisäys 65 000 euroa ja toimintatulojen lisäys 45 500 euroa eli toimintakatteen muutos -19 500 euroa.

Kvalt 23.4.2018 § 30 Käyttötalouden muutos; työllistämislisän kriteereiden muuttaminen, toimintamenojen lisäys 30 000 euroa.

Kvalt 24.9.2018 § 64 Käyttötalouden muutos; hyvinvointipalveluiden tulosalueelle koulutusvientihankkeen "Happy Learning in Outokumpu" jatko, toimintamenojen lisäys 25 000 euroa. Investointiosan muutos; hyvinvointipalvelujen kiinteään omaisuuteen varatun 10 000 euron käyttötarkoituksen muutos; urheilukentän maalausten uusimisen sijaan määrärahan käyttäminen Matovaaran urheilukentän miniareenan hiekkatekonurmen asennukseen.

Kvalt 24.9.2018 § 65 Käyttötalouden muutos; hyvinvointipalveluiden tulosalueelle varhaiskasvatuksen toimintatuottojen vähennys 30 000 euroa ja toimintakulujen lisäys 170 000 euroa, nettomuutos -200 000 euroa. Rahoitusosan muutos; kunnallisverotulojen vähennys 293 000 euroa ja yhteisöverotulojen vähennys 145 000 euroa, verotulojen muutos yhteensä -438 000 euroa.

Kvalt 5.11.2018 § 75 Investointiosan muutos; kaupunkirakennepalvelut: tarkennettu toteutuneet kustannukset talousarviossa arvioituihin kuluihin; Digiväylä, kulujen vähennys 213 000 euroa, tuottojen vähennys 146 000 euroa, Kummunkadun infra, kulujen vähennys 163 000 euroa, Urheilutalon peruskorjaaminen, kulujen vähennys 50 000 euroa, Kummunkadun kunnallistekniikka kulujen lisäys 4 000 euroa, Jätevesipuhdistamon saneeraus kulujen lisäys 133 000 euroa, nettomuutos yhteensä 143 000 euroa. Hyvinvointipalvelut: kiinteään omaisuuteen miniareenan hiekkatekonurmen asennukseen varattu 10 000 euron määräraha, työ ei toteudu vuonna 2018, kulujen vähennys 10 000 euroa.

1.5.2. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin talous kehittyi myönteiseen suuntaan aina vuodesta 2013 lukien. Vuoden 2017 tilinpäätöksessä taseen kumulatiivinen ylijäämä oli 5 milj. euroa. Vuoden 2017 tulos muodostui ennakoitua paremmaksi johtuen mm. liikaa tilitetyistä verotuloista. Vuonna 2018 verottaja peri liikaa maksetut verotulot takaisin, ja tämän takia verotuloa kertyi huomattavasti vähemmän kuin oli arvio. Vuoden 2018 tilinpäätös olisi talousarvioon nähden kohtuullinen, mutta lukuja on tarpeen tarkemmin analysoida. Siun sote – kuntayhtymän vuoden 2018 lopullisesta maksuosuudesta puuttuva lisämaksu, 0,6 milj. euroa tulee kirjattavaksi vasta vuoden 2019 kirjanpidossa taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille. Vuodelle 2018 arvioitu Kiinteistö Oy Vaskikummun purkamisesta aiheutuvat kulut realisoituvat vasta vuonna 2019, joten satunnaisiin kuluihin vuonna 2018 budjetoitu 0,4 milj. euron määräraha ei toteutunut, ja kyseinen kuluerä on budjetoitu vuodelle 2019.

Taseen kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2018 tilinpäätöksessä on 5,5 milj. euroa eli 817 euroa/asukas.

Kaupungin talousarvio vuodelle 2019 on alijäämäinen 2,1 milj. euroa. Talousarvio on laadittu vuoden 2018 muutetun talousarvion pohjalta. Siun soten maksuosuuden määrittelyssä myös vuodelle 2019 oli hankaluuksia, ja lopullinen maksuosuus Outokummun osalta on noin 0,4 milj. euroa pienempi kuin on budjetoitu. Talousarvion toteutumisen näkökulmasta merkittävimmät haasteet kohdistuvat työllisyyspalveluihin sekä tytäryhtiöiden taloudellisesta tilanteesta johtuviin mahdollisiin maksuveloitteisiin.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän onnistuminen kustannusten hallinnassa vaikuttaa merkittävästi kaupungin talouden hallintaan. Perussopimuksen mukaan järjestämis- ja tuottamisvastuun aiheuttamat nettokustannukset rahoitetaan jäsenkuntien suorittamalla korvauksella (= kuntien maksuosuudet). Omistajaohjauksessa määrätään maksuosuuksilla kerättävän määrän muutos vuosittain. Muutoksen pohjana käytetään kuluvan vuoden ennustetta. Vuoden 2018 loppuun saakka kuntien maksuosuudet perustuvat rahoitusmalliin, jossa käytön mukainen osa on 95 % ja asukasluvun mukainen osa on 5 %. Vuoden 2019 alusta maksuosuudet perustuvat kokonaan palvelujen käytöstä aiheutuviin kustannuksiin.

Sosiaali- ja terveystalouden tuottaminen jatkuu kuntien rahoittamana, koska sote- ja maakunta-uudistus ei edennyt kuluvalle hallituskaudella eduskunnan käsittelyyn. Siun

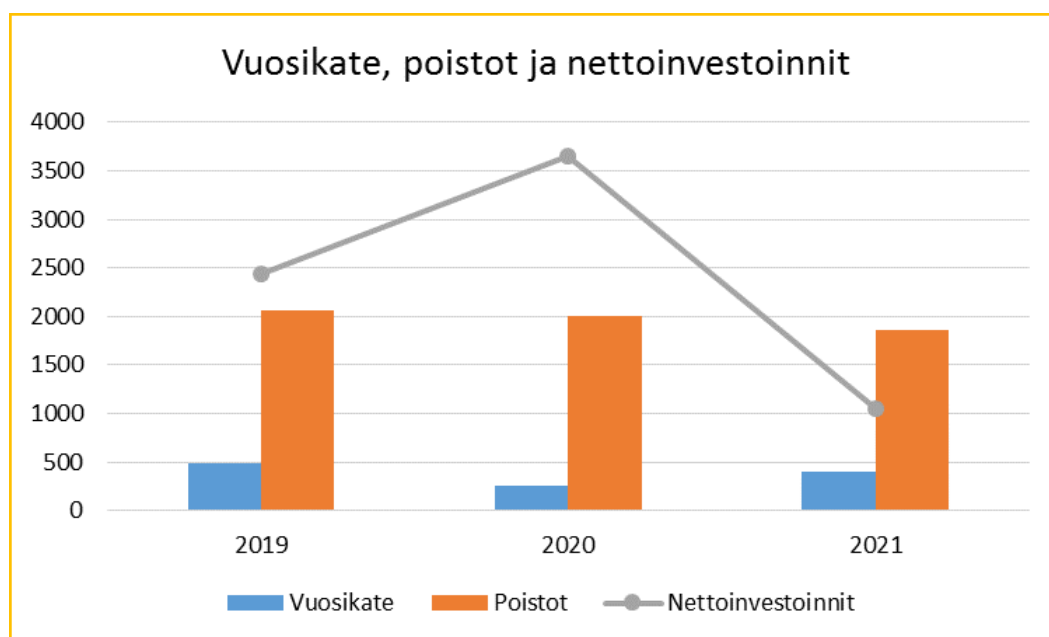
sote on vuokrannut kaupungilta toimitiloja sote-palvelujen tuottamista varten. Palvelujen tuottaminen kaupungin kiinteistöissä on taloudellisessa mielessä merkittävä.

Työllisyyspalveluihin sisältyvä työmarkkinatuen kuntaosuuden määrä on kasvanut usean vuoden ajan ja kasvoi edelleen vuonna 2018. Tavoitteena on hillitä kyseisen kuluerän kasvua, joka tarkoittaa lisää työllistämistoimia, joilla edistetään työttömien henkilöiden joko työllistymistä tai poluttamista erilaisin työllistymistä edistäviin palveluihin. Kaupunki on varannut vuoden 2019 talousarvioon määrärahan määräaikaisen yksilövalmentajan sekä kahden työpajaohjaajan palkkaamiseksi työllisyyspalveluihin, kuten oli myös vuonna 2018.

Kiinteistö Oy Vaskikummun taloudellinen tilanne heikentyi siinä määrin, että yhtiö teki päätöksen omistamiinsa rakennuksiin liittyvänä purkuluvan ja purkuakordin hakemisesta Valtiokonttorilta. Yhtiö sai Valtiokonttorilta rakennusten purkuluvan 14.2.2018. Vaskikummun vuokratalot on purettu ja yhtiön purkamista koskeva selvitysmenettely on käynnissä. Kaupungille kiinteistöyhtiön omistajana aiheutuu mainituista toimenpiteistä taloudellisia vastuita reilut 0,5 milj. euroa.

Seurojentalo Oy:llä on haasteita Malmikummun kiinteistön vuokrauksen suhteen. Yhtiö on vastaajana yhtiön liiketoimintaa koskevassa riita-asiassa. Käräjäoikeus on asian käsitellyt ja antanut päätöksen 27.12.2018. Käräjäoikeuden päätös merkitsee merkittäviä kuluja yhtiölle. Yhtiö on valittanut päätöksestä hovioikeuteen. Seurojentalo Oy:llä on vaikeuksia saada vuokraustoiminta kaikilta osin kannattavaksi. Kaupungin tulee vuoden 2019 aikana linjata omistajan tahtotila Seurojentalon Oy:n omistamien kiinteistöjen toiminnan suhteen.

Taloussuunnitelman 2019-2021 mukaan kaupungin tulorahoitus ei riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja ja tilikauden tulokset ovat kunakin vuotena negatiivisia. Joitakin vuodelle 2020 esitettyjä investointikohteita voidaan tarvittaessa siirtää eteenpäin.

Kuva 9. Vuosikatteen, poistojen ja nettoinvestointien kehitys suunnittelukaudella.

Suunnittelukaudella kaupunki velkaantuu. Taloussuunnitelman mukaan pitkäaikaista lainaa nostetaan 11 milj. euroa ja pitkäaikaisia lainoja lyhennetään 6 milj. euroa.

1.6. HENKILÖSTÖ

1.6.1. Tietoja henkilöstöstä

Outokummun kaupungilla on 3 palvelualueita, joissa henkilöstöä oli (31.12.2018) yhteensä 295 henkilöä jakautuen työsuhteen luonteen perusteella seuraavasti hr-ohjelmiston tietojen perusteella:

Palvelut	Vaki- tuiset	Määrä- aikaiset	Palkka- tuetut	Opso	Yht.	joista naiset	joista miehet
Hallinto	37 (35)	3 (6)	14 (17)	2 (3)	56 (61)	44	12
Hyvinvointi	135 (132)	32 (36)	2 (2)	1 (1)	170 (171)	142	28
Kaupunki- rakenne	51 (49)	9 (6)	6 (1)	3 (5)	69 (61)	23	46
Kaupunki yhteensä	223 (216)	44 (48)	22 (20)	6 (9)	295 (293)	209	86

Taulukko 1: Henkilöstömäärät vuonna 2018 (suluissa 2017).

Vakinaisia on 7 enemmän kuin vuosi sitten ja vastaavasti määräaikaisia 4 vähemmän. Sijaisia ei ole tässä tilastoitu, koska se tuottaisi 2 tekijää yhteen vakanssiin ja vääristäisi siten todellista henkilöstömäärää.

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 50,8 vuotta.

Henkilöstöstä 230 työskenteli kokoaikaisena ja 65 osa-aikaisena, joista 6 oli osa-aikaisena eläkejärjestelyiden tai työkyvyttömyyden vuoksi.

Sukupuolijaon osalta henkilöstössä on naisenemmistö hallintopalveluissa (79 %) ja hyvinvointipalveluissa (84 %) kun taas kaupunkirakennepalveluissa on miesenemmistö (67 %).

Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstömenot ovat nousseet 3%.

	Hallinto- palvelut		Kaupunkirakenne- palvelut		Hyvinvointi- palvelut		Kaupunki yht.	
vuosi	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
palkat	1 670	1 780	1 945	1 978	5 487	5 752	9 102	9 510
eläkekulut	398	401	649	652	1 229	1 258	2 276	2 311
muut sivukulut	105	88	110	90	309	261	524	439
Henkilöstö- kulut yhteensä	2 173	2 269	2 704	2 720	7 025	7 271	11 902	12 260

Taulukko 2: Palkat ja sivukulut vuonna 2018 ja vertailuna vuonna 2017.

Taulukon eläkekulut sisältävät palkkaperusteisten eläkemaksujen lisäksi myös eläkemenerusteiset sekä varhaiseläkemenoperusteiset maksut.

1.6.2. Henkilöstön kehittäminen

Henkilöstökoulutuksen suunnittelu tapahtuu pääosin jokaisen palvelussuhteessa olevan ja hänen esihenkilönsä kanssa sekä tulosyksiköittäin. Koulutustarve voi perustua työntekijän / viranhaltijan tai esihenkilön näkemykseen koulutustarpeesta.

vuosi	Hallintopalvelut		Kaupunkirakennepalvelut		Hyvinvointipalvelut		Kaupunki yht.	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
koulutus	19	56	18	20	242	183	279	259
opintovapaa	0	0	0	0	7	505	7	505

Taulukko 3: Koulutuspäivät vuonna 2018 ja vertailuna vuonna 2017.

Taulukon tiedoissa on mukana kaikki hr-ohjelmaan ilmoitetut koulutukseen käytetyt kokonaiset työpäivät. Taulukko ei sisällä esim. yksiköiden sisäisiä koulutuksia eikä opettajien virkaehtosopimuksen mukaisia koulutuspäiviä (nk. vesopäivät, 3 lukuvuodessa).

Opintovapaisiin on työntekijöillä subjektiivinen oikeus opintovapaa lain määrittelemien ehtojen ja rajoitusten mukaisesti.

Käytännössä kaikissa kaupungin työyksiköissä pidettiin työpaikkakokouksia (nimitys ja toteutustapa vaihtelee). Samoin esihenkilön ja alaisen väliset kehityskeskustelut käydään lähes kaikkien kaupungin vakinaisten työntekijöiden kanssa vähintään kahden vuoden välein. Osa kehityskeskusteluista on ryhmämuotoisia. Tiedon kulun osalta työpaikkakokoukset, arkipäivän kohtaamiset sekä sähköiset välineet ovat merkittävimmät. Vuonna 2014 kuntien yhteistoimintalakiin tuli velvoite koulutussuunnitelman laatimisesta henkilöstön ammatillisen osaamisen ennakoimiseksi ja kehittämiseksi. Outokummussa henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on yhdistetty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan (HEKOTA –suunnitelma). Suunnitelma päivitetään vuosittain.

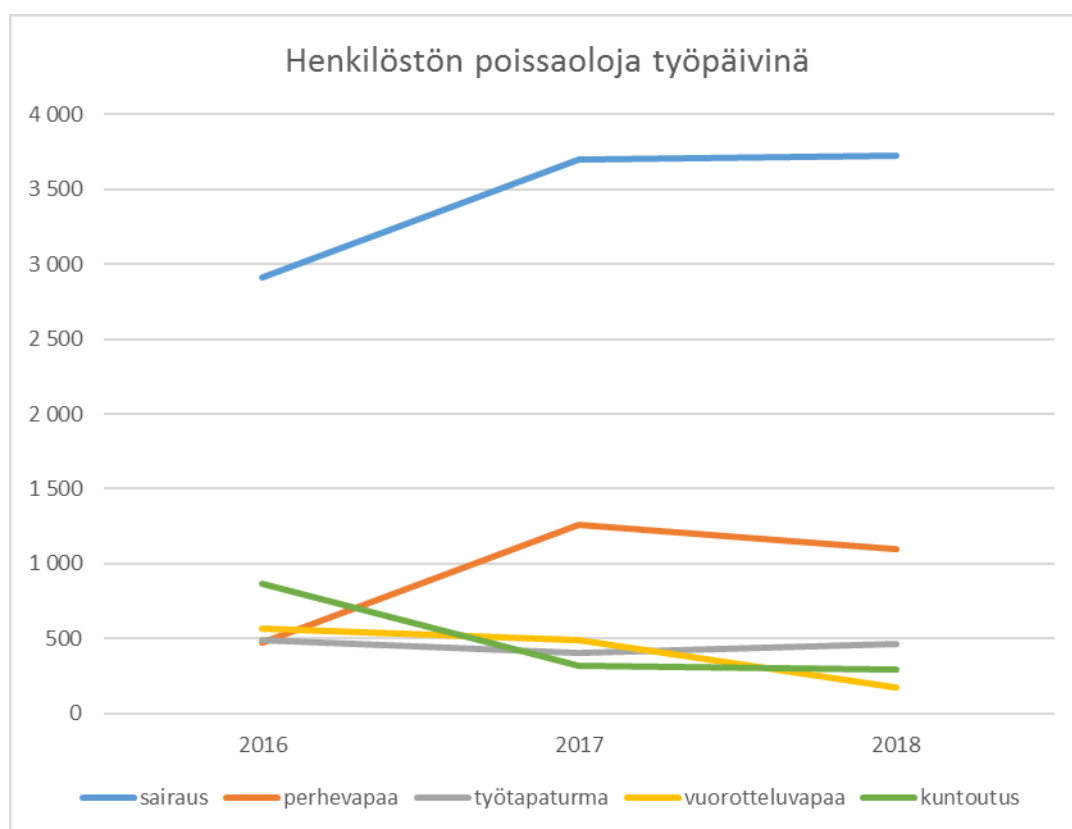
1.6.3. Henkilöstön hyvinvointi

Kaupungin henkilöstö oli vuonna 2018 sairauslomalla yhteensä 3 724 (vuonna 2017 yhteensä 3 702) työpäivää eli keskimäärin työntekijä oli sairauslomalla 12,6 työpäivää. Alle 10 työpäivän poissaoloista kertyi 1 617 (1 378) työpäivää ja 11-60 työpäivän poissaoloista 817 (1 277) työpäivää. Tätä pidemmässä poissaoloissa työntekijä ei sopimusten mukaan saa enää täyttä palkkaa sairausloma-ajaltaan. Näitä työpäiviä oli vuonna 2018 yhteensä 1 290 (1 047) päivää. Hallintopalveluissa 43 %, hyvinvointipalveluissa 34 % ja kaupunkirakennepalveluissa 37 % vakituisesta henkilöstöstä ei ollut yhtään päivää sairauslomalla vuonna 2018. Sukupuolen mukaan jaoteltuna sairauspoissaoloprosentit (sairauspäivät / teoreettiset työpäivät) toimituslaitosten palveluissa olivat hallintopalveluissa 3,9 % naisilla ja 1,1 % miehillä, hyvinvointipalveluissa 5,3 % naisilla ja 2,4 % miehillä sekä kaupunkirakennepalveluissa 7,7 % naisilla ja 3,4 % miehillä.

Vuorotteluvapaan suosio on todennäköisesti lakimuutosten seurauksena vähentynyt. Vuonna 2018 vuorotteluvapaalla oli enää 2 henkilöä.

vuosi	Hallintopalvelut			Kaupunkirakennepalvelut			Hyvinvointipalvelut			Kaupunki yht.		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
sairaus	594	728	547	380	904	952	1 938	2 070	2 225	2	3 702	3 724
perhevapaa	148	549	171	26	44	30	298	668	892	472	1 261	1 093
työtaturma	21	11	35	467	324	333	0	67	92	488	402	460
vuorotteluvapaa	0	132	0	210	124	0	355	237	173	565	493	173
kuntoutus	20	62	22	347	35	0	499	222	270	866	319	292

Taulukko 4. Henkilöstön poissaolopäivät lukuun ottamatta koulutuspäiviä ja lomiamia.

Kuva ja kaavio 10: Henkilöstön poissaoloja 2016-2018.

Työhyvinvoinnin osalta ovat keskiössä esihenkilötyö, työsuojelu kokonaisuutena, avoin ilmapiiri ja vuorovaikutus sekä mahdollisuuksien mukaan joustavuus työajoissa, työtehtävissä sekä muissa työssä jaksamiseen ja viihtymiseen olennaisesti vaikuttavissa teki-joissä. Myös henkilöstöedut vaikuttavat työhyvinvointiin. Yksittäisten henkilöiden kohdalla mietitään tapauskohtaisesti räätälöityjä uudelleenkoulutuksia ja -sijoittumisia kolmikantaneuvotteluissa (työntekijä, työnantaja, työterveyshuolto).

Vuonna 2018 toteutettiin henkilöstön työtyytyväisyyskysely muille paitsi varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Henkilöstön yleinen työtyytyväisyys sai arvon 3,74 asteikolla 1-5. Henkilöstökyselyssä esiin nousseita yksikkökohtaisia kehittämiskohtia on lähdetty pa-

rantamaan yhdessä henkilöstön ja esihenkilöiden kanssa. Tarvittaessa käytetään myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Kesäkuussa 2017 käyttöön otettua liikunta- ja kulttuuripassia, jonka saa jokainen vähintään 6 kk palvelussuhteessa kaupungilla tai tytäryhtiöissä oleva työntekijä. Passia käytti vuoden 2018 aikana koko konsernissa 223 henkilöä.

1.6.4. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista käytännössä seurataan henkilöstö-, koulutus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kerrotuilla mittareilla.

Rekrytointien työpaikkailmoituksissa vuonna 2018 ei ole mainittu sukupuolta missään ilmoituksessa. Yhdenvertaisuuslain sallimaa erilaista kohtelua rekrytoinneissa (valitaan tehtävään aliedustettuna olevan sukupuolen edustaja) ei sovellettu vuoden aikana.

Kaupungin henkilöstön palkkausjärjestelmässä on käytössä 47 valtakunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaista hinnoittelutunnusta. Näistä 14 on sellaisia, joissa on edustettuna sekä miehiä että naisia. Näistä neljässä tehtäväkohtaisten palkkojen keskiarvo oli suurempi miehillä ja kymmenessä keskiarvo oli sama. Eroavissa tehtäväkohtaisissa palkoissa syyt löytyvät tehtävien vaativuudesta. Kokonaisansioissa palkkojen keskiarvo oli suurempi miehillä seitsemässä hinnoittelutunnuksessa, naisilla viidessä hinnoittelutunnuksessa ja kahdessa keskiarvo oli sama. Kokonaisansioissa eroihin vaikuttavat työkokemuksiset ja henkilökohtaiset lisät sekä mahdolliset ylitunnit

Naiset olivat perhevapailla vuonna 2018 yhteensä 1 054 työpäivää ja miehet 39 työpäivää.

1.6.5. Työterveyshuollon palveluiden käyttö ja kustannukset

Outokummun kaupungin henkilöstön työterveyshuollon järjestäjänä on toiminut vuoden 2014 alusta Joensuun Työterveys liikelaitos sekä lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon että vapaaehtoisen sairaanhoidon osalta. Työterveyshuollon toteutti 30.6.2018 saakka Attendo, jonka jälkeen toteutuksesta on vastannut Siun Soten työterveys.

Työterveyshuollon kustannukset ovat laskeneet enemmän kuin mitä henkilöstön väheneminen aiheuttaa. Tässä on vuosittaista vaihtelua mutta yksi tekijä on sairaspöissaolon omailmoituskäytännön pidentäminen viiteen päivään. Vuonna 2018 asiaan on vaikuttanut myös työterveyshuollon lääkäripula. Vuonna 2018 kustannukset olivat 79 674 € (83 380 € vuonna 2017), josta lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus oli 40 124 € (36 810 €) ja työnantajalle vapaaehtoisen sairaanhoidon osuus 39 550 € (49 917 €). Kustannuksiin saadaan Kelan korvaus 60/50 %. Työterveyshuollon lääkäripulan vuoksi vuoden 2018 toisella puoliskolla kaupunki on maksanut työntekijöilleen perusterveydenhuollon asiakasmaksuja 629 €. Näistä maksuista kaupunki ei saa KELA-korvausta.

1.7. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Kaupungin sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen siirtyi vuoden 2017 alusta Joensuu-, Kontiolahden ja Outokummun sote-palvelujen yhteistoiminta-alueelta Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän, Siun soten järjestämäksi. Siun soten osalta vuoden 2017 kuntien välinen kustannustenjakoa oli tiedossa vasta loppuvuodesta 2018. Siun sote –kuntayhtymän kuntien tuli tehdä valtuustoissa päätös perussopimuksesta poikkeamisesta maksuosuuksien osalta. Enemmistön kunnista teki päätöksen, joka tarkoittaa Outokummulle 0,6 milj. euron lisämaksua vuoden 2018 osalta. Päätökset eivät vielä ole lainvoimaisia. Kaupungin oma toiminta talouden osalta on saatu suhteellisen vakaalle pohjalle.

Valtion suunnittelema sosiaali- ja terveystalouden uudistus sekä maakuntaudistus ei edennyt tämän hallituskauden aikana eduskunnan käsittelyyn. Yhtenä isona riskinä nähdään mm. sote-palvelujen kiinteistöjen kohtalo nykyisessäkin kuntayhtymämallissa. Kiinteistöjen kohtalon lisäksi huolenaiheena on myös lähipalvelujen säilyminen paikkakunnalla.

Kaupungin henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen lisäävät tarvetta rekrytoida uutta henkilöstöä. Eläköitymisen tai muun syyn takia avainhenkilön menettäminen on erityinen riski siellä, missä osaaminen yhden henkilön varassa. Riski on myös uuden henkilöstön rekrytointiprosessin onnistuminen.

Vuoden 2018 tilinpäätösten sekä yritysten toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten takia taloudellinen epävarmuus ja riski tulee tytäryhtiöiden taloudellisesta tilanteesta. Kaupungin vuokratalon, Kiinteistö Oy Kummun Kotien tilanne on jossain määrin parantunut ja yhtiön johto tekee töitä talouden tasapainottamiseksi. Yhtiöllä on konsernitilin limiittiä merkittävä määrä edelleen käytössä. Kiinteistö Oy Vaskikummun taloudellinen tilanne realisoitui vuoden 2018 aikana. Yhtiön omistamat vuokratilat on purettu ja purkamisesta aiheutuvia kuluja sekä konsernitilin limiitin käyttö näkyy vuoden 2019 kaupungin kirjanpidossa kuluina. Seurojentalo Oy:n tilanne on haasteellinen mm. yhtiötä vastaan nostetun kanteen johdosta. Seurojentalo Oy:n osalta yhtiön omistajan, kaupungin, tulee tehdä linjaukset toiminnan jatkosta.

Vuoden 2019 alkupuolella kaupunginvaltuusto teki määrärahavaroituksen Outokummun Monitoimihalli Oy:n osakkeiden ostamiseksi kaupungille. Tavoitteena on erilaisin järjestelyin yhtiön taloudellisen tilanteen vahvistaminen ja sitä kautta monitoimihallin palveluiden jatkuvuuden turvaaminen. Yhtiö on tuottanut tappiota useana vuonna peräkkäin eikä kykene suorittamaan vastuistaan ilman tehtyjä järjestelyjä. Toiminnan järjestely ja taloudellisen tilanteen vahvistamisessa onnistuminen tulee olemaan riski kaupungille.

Outokummun kaupungin korjausvelka on kaupunkirakennepalvelujen tekemän selvityksen mukaan (kh 22.10.2018 § 164) kunnallisteknisen infran osalta seuraavan 15 vuoden aikana noin 16,4 milj. euroa (1,1 milj. euroa/vuosi). Tämän lisäksi rakennuksien kunnostukseen tulisi rahaa olla käytettävissä noin 0,7 milj. euroa/vuosi. Vuonna 2018 kiinteistöjen korjausvelan hallintaan käytettiin noin 0,5 milj. euroa. Kunnallisteknisen infran kunnostukseen käytettiin yhteensä noin 0,8 milj. euroa, josta vesijohtovuotojen korjauksiin noin 0,1 milj. euroa ja Kummunkadun kunnostuksen valmisteleisiin töihin n. 0,1 milj. euroa.

Merkittäviä riskejä tulee toimintaympäristöstä, vaikkakin Suomen talous on kohentunut viime vuoden aikana. Riskinä voidaan nähdä tulo- ja rahoituskeskeisessä mahdollisessa valtion-osuuksien leikkauksessa julkisen talouden tasapainottamistoimenpiteenä. Myöskin yritysten investointihalukkuus ja henkilöstön määrän lisääminen on epävarmalla pohjalla, joten työttömyyden kasvu ja sitä kautta verotulokertymän pieneneminen on huomioitava tulevassa taloussuunnittelussa.

Rahoituksen saatavuudessa ja kaupungin maksuvalmiuden turvaamisessa ei ole ollut ongelmia. Korkoriskiä on pyritty pienentämään siten, että lainasalkusta kiinteäkorkoisten ja vaihtuvakorkoisten lainojen osuus on n. 50 / 50.

Vahinkoriskeihin on varauduttu vakuuttamalla kiinteistöjä, rakennukset ja niissä harjoitettu toiminta. Vakuutusten kilpailuttaminen tehtiin vuonna 2011.

Ympäristötekijät

Merkittävimmät ympäristöriskit ovat jätevesihuolto, yhdyskuntajätteen kaatopaikka ja erityismaiden käsittelyalue. Jyrin käsittelyaseman alueelta tulevat vedet on johdettu viemäriverkoston avulla Jokipohjan jätevedenpuhdistamolle. Saneerauksesta johtuen kaikkia lupaehtoja ei täytetty vuonna 2018.

Erityismaiden käsittelyalueen toimintaa seurataan niin, että se on lupaehtojen mukaista. Kasvukerroksiin sijoitetaan jatkossa kompostoimalla puhdistettuja öljyisiä maita sekä kompostoituja biojätteitä. Yhdyskuntajätepenkan maisemoinnin suunnittelu valmistui vuonna 2018 ja penkan sulkeminen toteutetaan vuoden 2019 aikana.

Toimintaan liittyvä olennainen riski on talousveden laatu ja riittävyys. Veden laatu on ollut hyvä, koska Outokummussa käytetään ainoastaan pohjavettä. Vesihuollon suurimpana riskinä on pitkäkestoinen sähkökatkos, jolloin vettä ei pystytä pumppaamaan ylävesisäiliöön. Saari-Oskamon vedenkäsittelylaitokselle sekä kaivolle K3 on rakennettu liittymä varavoimakonetta varten. Kahden varavoimakoneen avulla saadaan turvattua juomaveden saanti poikkeustapauksissa kolmelta siiviläputkikaivolta. Toinen varavoimakone on ollut koekäytössä Joensuun vedeltä. Toinen varavoimakone hankitaan lähitulevaisuudessa.

Katualueiden liikenneturvallisuutta parannettiin uusimalla vanhoja katuvalaisimia liikenneturvallisuuden kannalta tärkeimmissä kohteissa. Kaupungin katualueilla on noin 1 400 katuvalaisinta, joista on uusittu noin 52 % (711 kpl). Vuosina 2019-2020 liikenneturvallisuutta parannetaan merkittävästi Kummunkadun peruskorjauksen tiimoilta.

Vanhan kaivoksen alueella tapahtui ennen vuotta 1992 painumia. Kun vuonna 1992 kaivoskäyttöön pumpattiin hiekkaa, painumat pysähtyivät, eikä siellä sen jälkeen ole mitausten mukaan maa painunut. Vuonna 2010 alueelta teetettiin alan konsultilla selvitys, jonka mukaan aluetta voidaan hyödyntää.

Mahdollisessa kaivostoiminnan uudelleen aloittamisessa Keretin alueella, tulee ympäristöriskit minimoida, mikäli kaivostoiminta ulottuu suunnitellusti Jyrin käsittelyaseman alle, tulee toiminnanharjoittajan ottaa huomioon maanpäällisten loppusijoitusaltaiden sisältämät vaaralliset jätteet, ja ehkäistä kaikin tavoin kaivostoiminnan aiheuttamat maaperän painumat.

1.8. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kaupungin toiminnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Kaupunginhallitus hyväksyi 28.12.2015 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen voimaan tulevaksi 1.1.2016.

Talousarvion tavoitteiden toteutuminen ja seuranta

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupungin taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Toimielimet jakavat määrärahat osamäärärahoiksi ja tavoitteiksi käyttösunnitelmissa, jotka toimitetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle. Kaupunginhallituksen hyväksymässä vuoden 2018 talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa on määrätty, että toimielimien on järjestettävä omien tulosityksiköittensä raportointi niin, että toimielin saa kerran kuukaudessa tiedon toteumasta ja samalla esityksen korjaavista toimenpiteistä, mikäli toteutuminen poikkeaa käyttösunnitelmasta. Kaupunginvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle on annettava raportit kolmannesvuosittain.

Toimielimet ovat saaneet kerran kuukaudessa tiedon seurannasta ja myös korjaavista toimenpiteistä, mikäli se on ollut tarpeellista. Toimielimet ovat raportoineet vuosikolmanneksittain kaupunginvaltuustolle talousarvion toteutumisesta palvelualueittain.

Hankinnat ja omaisuuden valvonta

Hankintavaltuudet on 1.6.2017 voimaan tullessa hallintosäännössä määritelty niin, että kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvat hankinta-, suunnittelu-, urakka- ja leasing-sopimukset niiltä osin kuin ne eivät hallintosäännön perusteella kuulu lautakuntien päättäväksi. Lautakunnat päättävät toimialansa hankinta-, suunnittelu-, urakka- ja leasingsopimuksista niiltä osin kuin niiden euromäärä ylittää hankintalain kansallisen kynnyksarvon lukuun ottamatta kaupunkirakennejohtajalle hallintosäännön perusteella annettua valtuutta päättää urakkapalvelujen hankinnoista.

Palvelujen ja tulosalueen päälliköiden ratkaisultaan kuuluu toimialaansa koskevat hankinta-, suunnittelu-, urakka- ja leasing-sopimuksia koskevat päätökset niiltä osin kuin niiden euromäärä ei ylitä hankintalain kansallista kynnyksarvoa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa on säännökset hankintoihin liittyvistä päätösten tekemisestä sekä kilpailuttamisen tarpeesta.

Hankintavaltuuskäytäntö on havaittu toimivaksi. Omaisuusmassa on arvoitettu varovaisuuden periaatteita noudattaen. Kaikki kaupungin omaisuus on vakuutettu ja vuosittain tarkastettu vakuutusten kattavuus.

Vakuudet

Kaupunki on antanut valtuuston päätösten mukaisesti ns. kolmannelle sektorille hankelainoja maksimissaan 10 000 €. Lainoille ei ole vaadittu erillistä vakuutta.

Välitetyille valtion asuntolainoille (jäljellä kaksi kappaletta) on haettu panttikirjakiinnitys.

Maa-ainesluville on vaadittu jälkitoimenpiteitä varten vakuus. Samoin urakoissa on vaadittu rakennus- ja takuuaikainen vakuus.

Kaupunki on taannut tytäryhteisöjen lainoja. Näille takauksille ei ole edellytetty vastavakuutta (Kuntalaki 129 §).

Aluehallintovirasto on antanut 20.12.2018 päätöksen Jyrin käsittelyaseman ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamisesta ja toiminnan olennaisesta muuttamisesta sekä Jättekukko Oy:n siirtokuormaus- ja lajitteluasemasta Outokummussa. Kaupungin luvanhaltijana tulee asettaa 623 000 euron vakuus alueella vastuullaan olevien Jyrin käsittelyaseman toimintojen asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja toiminnan lopettamisen tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Vakuus on asetettava ympäristöluvan valvontaviranomaisen eduksi. Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Viranhaltijapäätökset

Viranhaltijapäätökset laaditaan Dynasty-asianhallintajärjestelmässä ja henkilöstöä koskevat päätökset Populuksessa. Dynastyn viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi toimielimille kokousten yhteydessä ja esihenkilöiden on tullut tarkistaa alaistensa viranhaltijapäätökset. Populuksessa tehtävät päätökset koskevat henkilöstön joko lakisääteisiä ja sopimukseen perustuvia oikeuksia tai hallintosäännön 44 §:n mukaisia esihenkilön yleiseen ratkaisovaltaan kuuluvia asioita, joista kaupunginhallitus on tehnyt osaltaan päätöksen, ettei se käytä niissä päätöksissä otto-oikeutta.

Laskujen hyväksyminen ja tilien käyttö

Toimielimet hyväksyvät alaisten viranhaltijoiden laskujen hyväksymis- ja tilinkäyttövaltuudet. Omia kululaskujaan ei saa hyväksyä ja laskun asiataarkastajana tulee olla eri henkilö kuin hyväksyjä. Toiminta on ollut sujuvaa, eikä väärinkäytöksiä ole havaittu.

Ostolaskujen käsittelyssä erityinen riski ja vaarallinen työyhdistelmä on toimittajarekisterin ylläpitäminen ja maksatuksen hoitaminen, joka on korjattu rajoittamalla ko. tehtäviä hoitavien henkilöiden kaikkien toimintojen käyttöoikeuksia maksatus- ja kirjanpito-ohjelmissa.

Rahaliikenne ja kassatoiminnot

Rahaliikennettä on mahdollista hoitaa manuaalisesti pankkisiirrolla. Väärinkäytösten estämiseksi pankkisiirrossa tulee olla kaksi nimenkirjoittajaa kuten muutoinkin toiminimen allekirjoittamisessa.

Rahaliikenne hoidetaan Basware-pankkiyhteysohjelmalla. Ohjelman siirtopäiväkirjasta näkyy, kuka henkilö on tehnyt maksatuksen. Ohi-reskontran maksuja tulee tehtäväksi esim. rahasiirrot eri pankeista, kiireellinen maksu, yksittäinen palkka jne. Maksatuksen tekevä henkilö voi tehdä maksun ilman, että maksua on hyväksytty. Kontrollitoimenpiteenä otetaan listaukset ohi-reskontran maksuista sekä maksuliikenteen siirtopäiväkirja. Hallinto- ja talousjohtaja tekee tarkistustoimenpiteet. Hallinto- ja talousjohtaja tarkistaa pistokokeen luontoisesti, että toimittajarekisterissä oleva pankkitili ja maksuluettelossa olevan maksun saajan pankkitili on sama.

Käteiskassoille on perustamisen yhteydessä nimetty vastuuhenkilö ja tälle varahenkilö. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaan käteiskassat on tarkistettava ennakoon ilmoittamatta vuosittain. Tarkastuksen suorittaa pääkirjanpitäjä tai muu tehtävään osoitettu henkilö. Hallinto- ja talousjohtaja sekä pääkirjanpitäjä suorittivat pääkassan tarkastuksen 22.10.2018. Kassan tarkastuksessa ei havaittu huomautettavaa. Kassatoiminnot kaupungintalolla lopetettiin marraskuussa 2018.

Laskutus-myyntireskontra

Kaupungin myyntilaskutus hoidetaan eri palvelukohtaisilla laskutusohjelmilla. Maksunsaajan tiedot laskuihin tulee R8-laskutusohjelmasta, johon operatiivisista järjestelmistä

tulevat laskutustiedot "uivat". Maksun saajan eli kaupungin pankkitilitiedon oikeellisuuteen tulee kontrolli myyntireskontran täsmäytyksessä sekä maksumuistutusten kautta.

Tieto- ja laskentajärjestelmät

Kaikista tietojärjestelmistä on laadittu henkilörekisterilain mukaiset henkilörekisteriselosteet. Jokaiselle tietojärjestelmälle on määritelty pääkäyttäjä ja lähes kaikille varahenkilö. Kukin palvelun päällikkö pyytää järjestelmien pääkäyttäjältä oikeuksia henkilöille, jotka niitä tarvitsevat. Tietojärjestelmien varmistukset hoitaa PTTK Oy. Tietoturva ja siihen liittyvät asiakirjat ja ohjeistukset on laadittu yhdessä PTTK Oy:n kanssa.

EU:n tietosuojasetus (GDPR) tuli voimaan 25.5.2018. Monet periaatteet säilyivät ennallaan, mutta tietosuojasetus toi myös uusia tietosuoja- ja henkilötietojen käsittelyä koskevia velvoitteita, joihin rekisterinpitäjät ja henkilötietojen käsittelijät valmistautuivat. Henkilörekisteriselosteita vastaavat tietosuojaselosteet päivitetiin ja olivat valmiina tietosuojasetuksen voimaan tullessa.

Henkilöstö ja palkanlaskenta

Palkkojen ja matkalaskujen oikeellisuuden sekä matkapuhelinten käytön valvonta on kunkin esihenkilön vastuulla.

Sopimusten noudattamista ja henkilöstöohjeiden noudattamista seuraa henkilöstöhallinto ja kukin esihenkilö. Käytäntöjä käsitellään esihenkilöiden palaverissa.

Vaaralliset työyhdistelmät katkaistaan tehtävänkuvilla. Palkkasihteerit eivät laske omia palkkojaan vaan sen tekee toinen palkkasihteeri. Palkkaluettelon hyväksyy henkilöstöpäällikkö ja pistokokein tarkistaa palkkaluettelosta palkansaajan ja palkanmäärän oikeellisuuden Populukseen. Palkkojen maksatuksen tekee Basware-ohjelman käyttäjä (kirjanpitäjä). Palkkasihteereillä ei ole käyttöoikeutta Basware-ohjelmaan.

Esihenkilöllä on velvollisuus yhdessä työterveyshuollon kanssa selvittää pitkien ja toistuvien sairauspoissaolojen syyt ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin. Henkilöstöhallinto seuraa myös poissaoloja ja on tarvittaessa yhteydessä esihenkilöön.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

Olemassa olevilla henkilöresursseilla sisäinen tarkastus ja valvonta on pyritty järjestämään riittävän tehokkaasti.

Pienessä organisaatiossa on suurempi riski vaarallisten työyhdistelmien muodostumiselle työntekijöiden vähyden vuoksi. Silloin on tiedostettava tilanne ja luotava siihen sopivat varmistuskeinot eli kontrollit. Aina tarvitaan asianmukaiset hyväksynnit, säännölliset täsmäykset ja raportoinnit (poikkeamat). On myös varmistettava käyttöoikeuksien rajaaminen työtehtävien tai henkilöiden vaihtuessa.

Kaupungin talous- ja henkilöstöhallintoon on suunniteltu ja osin dokumentoitu varmistuskeinoja eli kontrolleja eri toimintoihin. Tapahtumien käsittelyt suunnitellaan niin, että toinen henkilö varmistaa edeltävän työn tai työvaiheet ovat riippuvaisia eri henkilöistä. Jos vaarallisia työyhdistelmiä edelleen jää, sisäistä valvontaa suoritetaan riittävästi kontrolleilla.

Vuodelle 2018 johtoryhmä erityisesti linjasi riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan kohteiksi kuntastrategian seurannan, tietojärjestelmien käyttöoikeudet, avainhenkilöriskin sekä sääntöjen tuntemus koko organisaatiossa.

- *Kuntastrategian seuranta*
Talousarviovuoden toiminnalliset tavoitteet on johdettu kuntastrategiasta.
- *Tietojärjestelmien käyttöoikeudet*
Tietojärjestelmien käyttöoikeuksia annettaessa on varmistuttu, ettei vaarallisiin työyhdistelmiin liittyvien ohjelmien käyttöoikeuksia ole annettu samalle henkilölle. Henkilön siirtyessä pois kaupungin palveluksesta on varmistuttu, että ohjelmien käyttöoikeus päättyy.
- *Avainhenkilöriskit*
Tavoitteena on käynnistää rekrytointi hyvissä ajoin ennen avainhenkilön siirtyessä pois kaupungin palveluksesta. Lähes jokaiselle henkilölle on tehtäviin nimetty ja koulutettu varahenkilö
- *Sääntöjen tuntemus koko organisaatiossa*
Uudet säännöt ja ohjeet on käsitelty esimies- ja henkilöstöpalavereissa ja tarvittaessa kehityskeskusteluissa.

Muut asiat

Korruption ja lahjonnan torjumiseksi on annettu ohjeistukset edustamisesta ja hankinnoista eturistiriitojen välttämiseksi. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista.

Outokummun kaupunki suorittaa hankinnat, tavara- ja palveluhankinnat (pois lukien kaupunkirakennepalvelujen urakkahankinnat) pääsääntöisesti Pohjois-Karjalan hankintatoimen kautta ja jos tavara/palvelu on kilpailutettu hankintatoimessa, hankinta suoritetaan näiltä kilpailun voittaneilta toimittajilta. Hankintatoimi yleensä ehdottaa maakunnallisiin puitesopimuksiin sosiaalisten kriteerien mukaan ottamista, esim. työllistämisehdon käyttöä kunnan hankinnassa, mikäli se vain soveltuu ko. hankintaan. Sosiaalisiin kriteereihin hankinnoissa liittyvät myös tasa-arvoiset ja turvalliset työolot sekä oikeudenmukainen palkkaus. Hankinnoissa ja toiminnassa ei ole havaittu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei ole tunnistettu korruption tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.9. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Kaupungin tuloslaskelma 1000 €

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Toimintatuotot	7 335	7 366
Toimintakulut	-47 374	-46 688
Toimintakate	-40 039	-39 322
Verotulot	21 362	22 365
Valtionosuudet	20 744	20 714
Rahoitustuotot		
Korkotuotot	32	41
Muut rahoitustuotot	512	512
Korkokulut	-118	-142
Muut rahoituskulut	-3	-12
Vuosikate	2 490	4 156
Poistot ja arvonalentumiset	-1 972	-2 263
Satunnaiset erät	0	370
Tilikauden tulos	518	2 263
Rahastojen lisäys (-) / vähennys (+)	-5	-6
Tilikauden yli / alijäämä	513	2 257
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Toimintatuotot/toimintakulut %	15,48 %	15,78 %
Vuosikate/poistot %	126,3 %	183,7 %
Vuosikate €/as	366	593
Asukasluku 31.12.	6 812	7 003

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Toimintatuotot/Toimintakulut, %: = $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$.

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikate/poistot, %: = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävän, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista nettoinvestointien tasoa. Investoinneille tarkoitetaan poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Vuosikate, €/asukas:

Asukasmääränä käytetään asukaslukua tilikauden lopussa. Keskimääräistä kaikkia kuntia koskevaa tunnusluvun tavoitearvoa ei voida asettaa.

1.2. TOIMINNAN RAHOITUS

Kaupungin rahoituslaskelma (1000 €)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 490	4 156
Satunnaiset erät	0	370
Tulorahoituksen korjauserät	0	-304
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 461	-3 441
Rahoitusosuudet investointimenoihin	80	19
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus-tulot	25	1 858
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 134	2 657
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	605	187
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000	1 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 223	-2 299
Lyhytaikaisten lainojen muutos	102	520
Muut maksuvalmiuden muutokset	-106	-1 086
Rahoituksen rahavirta	-622	-1 679
Rahavarojen muutos	512	979
Rahavarat 31.12.	2 275	1 763
Rahavarat 1.1.	1 763	784
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Investointien tulorahoitus %	180,3	121,4
Pääomamenojen tulorahoitus %	83,0	75,1 *)
Lainanhoitokate	1,1	1,8
Kassavarat milj. €	1,5	1,0
Kassastamaksut milj. €	51,2	52,5
Kassan riittävyys pv.	10,8	7,0
Asukasluku 31.12.	6 812	7 003
 Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta	 6 693	 6 496

*) Pääomamenojen tulorahoitus%; jos investointimenoista vähennetään PKSSK:n ja Siun soten ratkaisuihin liittyvä investointimeno 1 848 m€, tunnusluvun arvo olisi 113 %

Rahoituslaskelman tunnusluvut

INVESTOINNIT:

Investointien tulorahoitus %: = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$.

Investointien omahankintameno on käyttöomaisuusinvestoinnit vähennettynä investointien rahoitusosuuksilla. Investointien tulorahoitus-tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintameno on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Pääomamenojen tulorahoitus %: = $100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintamenot} + \text{Anto lainojen nettolisäys} + \text{Lainan lyhennykset})$

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosentuaalisen osuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate: = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhenne, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo on alle 1.

MAKSUVALMIUS

Rahavarat 31.12 milj. €: = Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassasta maksut milj. €: = toimintakulut – valmistus omaan käyttöön + korkokulut + muut rahoituskulut + investointimenot + antolainojen lisäys + pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys (pv): = $365 \text{ pv} \times \text{Kassavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

TOIMINTA JA INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta, euroa: = tilinpäätös-vuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituk-sen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

1.11. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	<u>2018</u>	<u>2017</u>	VASTATTAVAA	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	38 872	40 093	OMA PÄÄOMA	28 818	28 299
Aineettomat hyödykkeet	65	92	Peruspääoma	21 680	21 680
Muut pitkävaikutteiset menot	65	92	Muut omat rahastot	1 635	1 629
Aineelliset hyödykkeet	25 545	26 080	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 990	2 733
Maa- ja vesialueet	2 914	2 898	Tilikauden yli-/alijäämä	513	2 257
Rakennukset	13 350	13 894	PAKOLLISET VARAUKSET	553	553
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 404	8 243	Muut pakolliset varaukset	553	553
Koneet ja kalusto	568	643	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	350	301
Muut aineelliset hyödykkeet	235	235	Valtion toimeksiannot	5	8
Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	74	167	Lahjoitusrahastojen pääomat	346	293
Sijoitukset	13 263	13 921	VIERAS PÄÄOMA	15 102	15 625
Osakkeet ja osuudet	10 274	10 327	Pitkäaikainen	8 156	9 279
Muut lainasaamiset	2 595	3 200	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 156	9 279
Muut saamiset	394	394	Lainat julkisyhteisöiltä		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	244	247	Lyhytaikainen	6 946	6 346
Valtion toimeksiannot	5	8	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 123	2 123
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	239	239	Lainat julkisyhteisöiltä	0	100
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 706	4 438	Lainat muilta luotonantajilta	1 358	1 256
Vaihto-omaisuus	0	0	Saadut ennakot	3	3
Aineet ja tarvikkeet	0	0	Ostovelat	696	1 021
Saamiset	3 431	2 675	Muut velat	400	184
Pitkäaikaisensaamiset	18	0	Siirtovelat	2 366	1 658
Muut saamiset	18	0		44 822	44 778
Lyhytaikaiset saamiset	3 414	2 675	TASEEN TUNNUSLUVUT	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Myyntisaamiset	536	578	Omavaraisuus-%	64,3	63,2
Lainasaamiset	2 442	1 771	Suht.velkaantuneisuus-%	30,5	31,0
Muut saamiset	297	143	Velat ja vastuut %:a käyttötuloista	54,3	55,0
Siirtosaamiset	138	184	Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	5,5	5,0
Rahoitusarvopaperit	765	760	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	808	713
Muut arvopaperit	765	760	Lainat €/asukas	1 509	1 642
Rahat ja pankkisaamiset	1 510	1 003	Lainakanta 31.12. 1000 €	10 279	11 502
	44 822	44 778	Lainasaamiset 31.12. 1000 €	2 595	3 200
			Asukasluku	6 812	7 003

Taseen tunnusluvut kuvaavat kaupungin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %: = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Kertynyt poistoero} + \text{Vapaaehtoisen varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %: = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötuloissa on tilikauden toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista = $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot} + \text{vuokravastuut}) / \text{käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin, kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Lainakanta 31.12. = Vieraspääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)
Kaupungin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

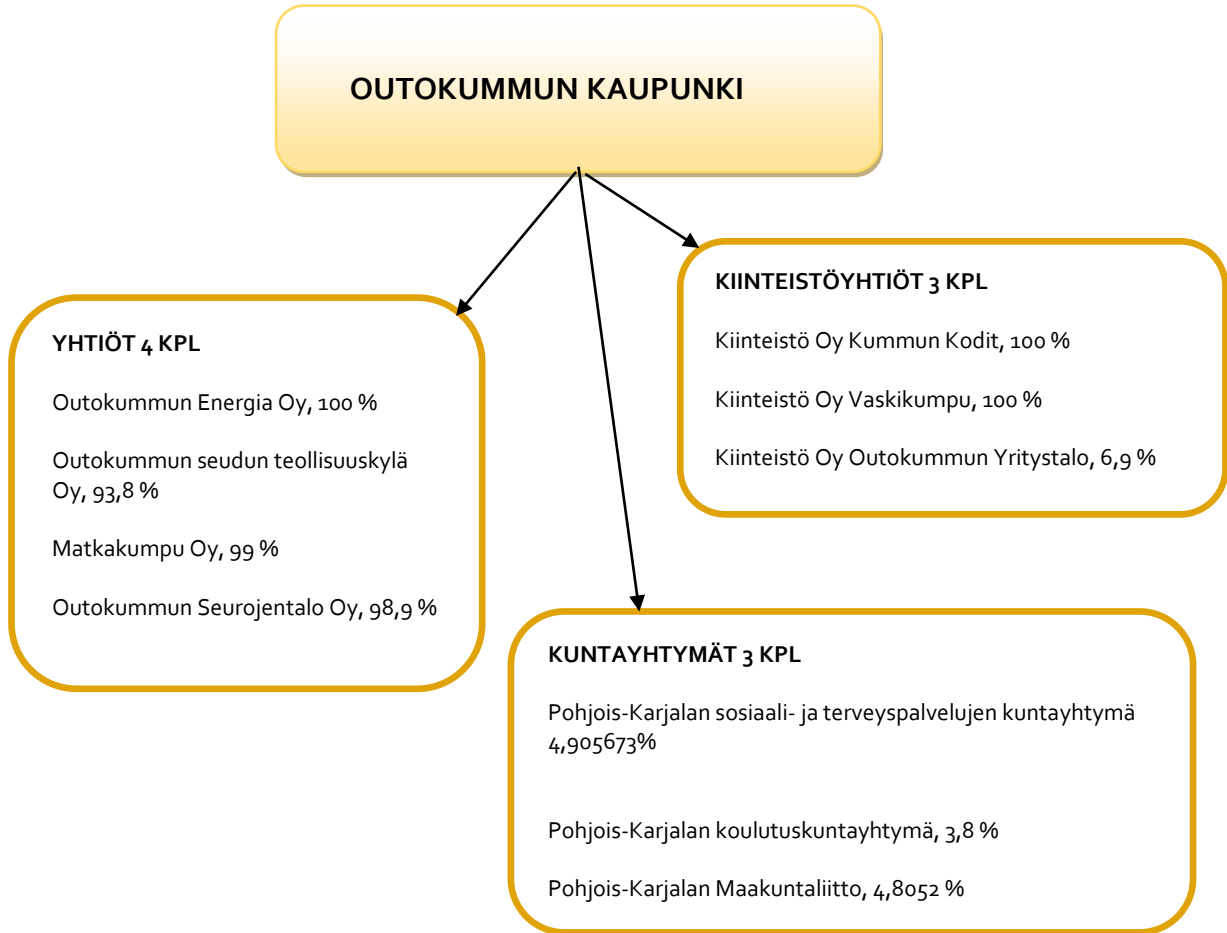
Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset
Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kaupungin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.12. KOKONAISTULOT JA – MENOT

TULOT	2018		2017		MENOT	2018		2017	
	1000 €	%	1000 €	%		1000 €	%	1000 €	%
Varsinainen toiminta					Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	7 335	14,2	7 366	13,5	Toimintakulut	47 374	92,6	46 688	89,0
Verotulot	21 362	41,2	22 365	41,0					
Valtionosuudet	20 744	40,0	20 714	38,0					
Korkotuotot	32	0,1	41	0,1	Korkokulut	118	0,2	142	0,3
Muut rahoitustuotot	512	1,0	512	0,9	Muut rahoituskulut	3	0,0	12	0,0
Tulorahoituksen korjauserät									
-Käyttöomais. myyntivoitot	0	0,0	-29	-0,1	+/-Pakollisten varausten muutos	0	0,0	-95	-0,2
Investoinnit					-Käyttöomaisuuden myyntitapp.	0	0,0	0	0,0
Rah.osuudet invest.menoihin	80	0,2	19	0,0	Investoinnit				
Käyttöomaisuuden myyntitulot	25	0,0	1 858	3,4	Käyttöomais investoinnit	1 461	2,9	3 441	6,6
Rahoitustoiminta					Rahoitustoiminta				
Antolainasaamist. vähenn.	605	1,2	187	0,3	Antolainasaamisten lisäykset	0	0,0	0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000	1,9	1 000	1,8	Pitkäaik.lainojen vähennys	2 223	4,3	2 299	4,4
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	102	0,2	520	1,0					
Kokonaistulot yhteensä	51 798	100,0	54 552	100,0	Kokonaismenot yhteensä	51 180	100,0	52 487	100,0
Täsmäytys									
Kokonaistulot - kokonaismenot	618		2 065						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-618		-2 065						

1.13. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.13.1. YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

Kuva 11. Outokummun kaupungin konsernin rakenne

1.13.2. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Outokummun kaupungilla on määräysvalta konserniyhteisössä, kun sillä on

1. enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä, tai
2. oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä

Kaupunginvaltuusto päättää mm. konserniohjeiden hyväksymisestä, kaupungin vakuuksien antamisesta konserniyhtiöiden puolesta sekä osakepääoman korottamisesta, ellei hallintosäännössä tai talousarvion täytäntöönpano-ohjeista muuta johdu.

Kaupunginhallitus vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittamisestä ja valmistelusta kaupunginvaltuustolle, vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta, antaa kaupunginvaltuustolle kolmannesvuosittain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvio tulevasta kehityksestä ja riskeistä, arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston kanssa.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön mukaisesti elinvoima- ja omistajaohjausjaosto, joka päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallitukseen. Elinvoima- ja omistajaohjausjaosto arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä, antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämissä asioissa sekä esittää kaupunginhallitukselle yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Konserniohjeen mukaisesti kunkin konserniyhteisön on laadittava ja hyväksyttävä yhteisössä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet, jotka vahvistetaan hallituksen työjärjestyksessä. Kunkin tytäryhteisön hallituksen omalla työjärjestyksellä huolehditaan, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet ja tarkoituksenmukaiset liiketoimintaperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta, ja että yhteisön omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten.

Hallituksen työjärjestys hyväksytään kunkin tytäryhteisön hallituksessa. Ennen hallituksen työjärjestyksen hyväksyntää tytäryhteisön hallituksen on pyydettävä ko. työjärjestykseen kannanotto kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaostolta.

Outokummun kaupunkikonsernia johtavat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen alainen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto sekä kaupunginjohtaja, joka toimii konserni-johtajana. Kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto ohjaa ja koordinoi Outokummun kaupunkikonsernin toimintaa ja taloutta sekä vastaa konsernin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Konsernihoitajalla ja elinvoima- ja omistajaohjausjaoston puheenjohtajalla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kaupunkikonserni-strategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä.

Konsernihoito seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön on annettava seuranta varten omistajalle kolmannesvuosittain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä.

1.13.3. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Vuoden 2018 talousarvion painopistealueet

Painopistealue	Toteuma
Uuden konsernistrategian jalkauttaminen koko konsernissa	Konsernistrategia on otettu käyttöön ja käsitelty esihenkilöpalaverissa vastuutettuna jalkautettavaksi työyksikötasolla. Strategian huoneentaulu on valmistunut ja käytettävissä kaupunkikonsernin työntekijöillä jokapäiväisessä toiminnassa.
Kaupunkikonsernin aktiivinen edunvalvonta- ja imagotyö; konserniajattelun korostaminen	Konsernibrändi on uudistettu ja konsernistrategian mukaista edunvalvontaa toteutetaan laajasti eri foorumeilla keskeisinä osina strategian mukaista proaktiivista imagotyötä. Konsernin yhteismarkkinointia on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Synergialähtöisiä toimintatapoja hyödynnetään konsernin sisäisissä prosesseissa.
Asiakaslähtöisyys ja asiakaspalvelun laadun jatkuva parantaminen	Toteutunut tavoitteen mukaisesti. Asiakaslähtöisyys ja palvelun laadun jatkuva parantaminen ovat keskeisiä elementtejä kaupunkikonsernin toimintakulttuurissa, joka perustuu konsernistrategiaan ja yhtiökohtaisiin strategioihin. LEAN-ajattelua on jalkautettu emokaupungin ja tytäryhteisöjen toiminta- ja palvelukulttuureihin yhteisin työpajoin mm. kiinteistöhuollossa. Kaupungin viestintäkysely on toteutettu syksyllä 2018, ja uudenlaisia palautteenantomahdollisuuksia on kehitetty aktiivisesti. Asiakaspalautteisiin vastataan viipymättä.
Kaupungin talouden myönteisen suunnan ja tasapainotilan vahvistaminen	Konsernin oman toiminnan taloustilanne on kehittynyt tasapainoisesti, mutta haasteita asettavat erityisesti Siun soten kustannusten ja maksuosuuksien tason vaihtelu, mikä heijastuu koko kaupungin talouteen.

Kaupunkikonserni ja omistajapolitiikan keskeiset tavoitteet

Koko konserni yhteiset tavoitteet

Tavoitteet	Toteuma
Vaikuttava yhteismarkkinointi	Kaupunkikonsernin yhteismarkkinointia on toteutettu vuonna 2018 suunnitelman mukaisesti. Kaupunki ja tytäryhteisöt ovat sitoutuneet yhteismarkkinoinnin toimenpiteisiin. Monikanavainen Discovering Outokumpu -yhteismarkkinointikampanja on toteutettu: sis. mainosvideot, radiomainonta, Outo.city-portaali, sosiaalisen median sisällöt. Emokaupungin brändi ja visuaalinen ilme on uusittu, koko konsernin ilme noudattaa jatkossa samaa yhtenäistä linjaa.

Synergialähtöinen konsernikehittäminen (yhteisten toimintojen ja toimintatapojen edistäminen)	<p>Kaupunkikonsernin johtoryhmä sekä kaupunginhalituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto toimivat aktiivisesti.</p> <p>Yhteisiä toimintoja ja synergialähtöisiä käytäntöjä on aktiivisesti haettu ja löydetty mm. kiinteistöhuollossa, taloushallinnossa ja konsernimarkkinoinnissa sekä kaupungin toteuttamissa tapahtumatuotannoissa. LEAN-ajattelua on jalkautettu emokaupungin ja tytäryhteisöjen toiminta- ja palvelukulttuureihin yhteisin työpajoin mm. kiinteistöhuollossa.</p> <p>Konsernin sisäiset taloushallinnon yhteispalvelut toimivat sujuvasti.</p>
Konserni on tulokseltaan ylijäämäinen.	Konsernin tulos on -469 euroa eli alijäämäinen.

Tytäryhtiöt

Kiinteistö Oy Kummun Kodit

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Yhtiön talouden parantaminen siten, että yhtiö selviää tularahoituksella muuttuvissa olosuhteissa.
Kiinteistösalkun pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen kehittäminen.
Palvelulupauksen kirkastaminen ja laatutasojen määrittäminen.

Toiminnalliset tavoitteet 2018:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma
Asiakasnäkökulma			
Ilmeeltään siistit, viihtyisät ja turvalliset asuinympäristöt.	Asukaskyselyn viihtyisyyteen liittyvien vastausten keskiarvo.	Keskiarvo 4 tai parempi (asteikko 1-5).	Vastausten keskiarvo v. 2018 kysely = 3,9 (vrt. 3,74/2017)
Asiakkaiden laadukas palvelu.	Asukaskyselyn asiakas palvelusta annettujen vastausten keskiarvo.	Keskiarvo 4 tai parempi (asteikko 1-5).	Toteutui. Vastausten keskiarvo v. 2018 kysely = 4,1. (vrt. 4,02/2017)
Prosessit ja rakenteet			
Kohteiden salkutuksen loppuun saattaminen 4/2018 mennessä ja kiinteistön hallinnan toimintasuunnitelma	Em. tavoitteiden toteutuminen.	Salkutus on tehty, lisäksi jatkosuunnitelmat tehty ja aikataulutettu viidelle seuraavalle vuodelle.	Salkutus on tehty osana ARA:lle lähetettyä Vaskikummun tervehdyttämissuunnitelmaa. Viiden vuoden suunnit-

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma
9/2018.			telmat on laadittu.
Parannus kiinteistön-hoidon laadussa.	Kiinteistöhuollon koettu laatu/ asiakastytyväisyys: Asukaskyselyn kiinteistöhuollosta annettujen vastausten keskiarvo.	Keskiarvo 4 tai parempi (asteikko 1-5).	Toteutui. Vastausten keskiarvo v. 2018 kysely = 4,1. (vrt. 3,88/2017)
Talousnäkökulma			
Käyttöaste talouden ja lainanhoitoa paremmin turvaavalle 85 % tasolle.	Käyttöaste.	84 % tasolle päästään v. 2018 loppuun mennessä.	Käyttöaste v. 2018 oli keskimäärin 83,7 %.
Valitaan budjettimäärärahojen puitteissa akuutit korjauskohteet ja toteutetaan ne tilikauden aikana.	Kunnostettujen ja korjattujen kohteiden lkm.	Piha-alueiden hoitamista helpottavia korjauksia: kannokoiden ja ongelmapien poistamista tehdään 3 kohteeseen. Maalataan vähintään 3 kohdetta ylläpitomaa-lauksena (katto tai julkisivut). Pintaremontoidaan vähintään 20 asuntoa niiden laadun ylläpitämiseksi.	Toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Ulkomaalauskaudella 2018 on maalattu 2 kohdetta. Toteutettiin suunnitelman mukaisesti.
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön osaamisen kehittäminen.	Lean-projektin jatkaminen ja toimenpiteiden toteuttaminen v. 2018: huollon vuosikello laadittu ja sitä noudatetaan säännöllisesti, huoneistojen lämpötilamääritykset ja eri kohteiden laatutasojen määritykset tehty.	Em. toimenpiteet toteutuneet ja otettu käyttöön.	Lämpötilamääritykset on tehty. Huollon vuosikello ei ole vielä käytössä kiinteistöhuollolla.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Liikevaihto	2 750	2 885	2822
Tilikauden tulos	-269	1	42
Kertynyt yli-/alijäämä	-2 372	-2 372	-2330
Investoinnit	96	75	158
Lainakanta	13 354	12 336	12 536
Henkilöstö	1	1	1
Käyttöaste	78 %	84 %	83,7 %

Outokummun Energia Oy

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Turvaamme kilpailukyisen sähköverkko- ja kaukolämpöpalvelun.
Hallitsemme kaikkien liiketoimintojen merkittäviä riskejä.
Kehitämme toimintamalleja, prosesseja ja tietojärjestelmiä, mikä turvaa liiketoimintojen pitemmän aikavälin menestystä.
Haemme aktiivisesti strategisia kumppanuuksia.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2018:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma
Asiakasnäkökulma			
Toimitamme kustannustehokasta ja varmaa kaukolämpöä Outokummussa.	Kaukolämmön asiakasmäärä	Asiakasmäärä säilyy vähintään ennallaan.	Yksi liittymä purettu, yksi uusi liittymä tullut syksyllä. Asiakasmäärä ennallaan.

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma
Toimitamme laadukasta sähköverkko-palvelua hinnoilla, jotka kestävät vertailun.	Sähkön jakelun laatu	Keskeytysten määrä ja kesto alle valtakunnan keskitason vertailuryhmässään	2 kpl pysyviä 110kV vikoja, josta toinen Fingridistä joh-tuva. 24 kpl pysyviä 20kV vikoja 35 kpl PJ-verkon vikoja Toivo myrsky aiheutti n. 30% vioista. Valtakunnallinen vikatilasto valmistuu syksyl-lä.
Sähkökaupan asia-kastyytyväisyys säilyy hyvänä.	Sähköenergian myyn-timäärä	Sähköenergian myynnin määrä kään-tyy kasvuun	Sähkökaupan muutos vielä osittain kesken. Myyntimää-rä ei ole kasvanut vuodelle 2018.
Henkilöstönäkökulma			
Henkilökunnan am-mattitaidon kehiti-minen.	Koulutussuunnitelman toteuttaminen	Toimialan koulutus-suunnitelmat toteu-tetaan 100 %-sti	Koulutussuunnitelmat toteu-tettu liiketoiminnoittain. 5 työntekijää jatkanut syven-täviä ammatillisia opintoja työn ohessa. Lisäksi osallis-tuttu parhaisiin yksittäisiin koulutustilaisuuksiin ja semi-naareihin.
Henkilökunnan proaktiivisuuden kasvattaminen.	Kehitysideoiden mää-rä	Toteutetut kehitys-ideat johtavat kan-nattavuuden kas-vuun.	Tehty sähkökaupan uuden strategian vaatimia muutok-sia riskien ja realisoituneiden tappioiden minimoimiseksi. Toimenpiteet mahdollistavat kannattavan kasvu.
Sähkökaupan mark-kinaosaaminen ke-hittyy.	Sähkökaupan toimin-tamallit	Uusia toimintatapoja tulee vanhojen rinnal-le/tilalle	Uusia tuotteita ja prosesseja valmiina. Tietojärjestelmä-hankkeita loppusuoralla. Työ jatkuu.
Talousnäkökulma			
Toiminta on kannat-tavaa.	Tulos	Koko yhtiön tulos on tavoitteen mukainen tai parempi	Vertailukelpoinen korjattu tulos on tavoitetta parempi. Todellista tulosta heikensi Johdannais-kaupan kirjatut tappiot.

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma
Riskien hallinta onnistuu.	Riskikäsikirja	Riskikäsikirjaa noudatetaan	Riskikäsikirjaa on noudatettu ja riskitilanne käsitelty hallituksen kokouksissa.
Rakenteet			
Kaukolämpöverkon luotettavuus säilyy korkealla tasolla.	Kaukolämpötoiminnan keskeytykset	Keskeytysten määrä pysyy nykyisellä tasolla	Yksi suunnittelemaan keskeytys kaukolämpöputkikon vuoksi. Edellisenä vuonna ei keskeytyksiä.
Säävarman verkon rakentaminen edistyy.	PTS:n toteutuminen	Suunnitellut investoinnit toteutetaan	Suunnitellut investoinnit toteutettu.
Digitalisaatio.	Sähköiset toimintaprosessit	Vähintään yhden toimintaprosessin tehostaminen	Sähkökaupan hallintajärjestelmä 1. osa vastaanottovaiheessa.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Liikevaihto	9 581	9 500	9 676
Tilikauden voitto/tappio*	414	10	558
Kertynyt yli/alijäämä	1 048	750	1 003
Investoinnit	1 286	1 800	1 362
Lainakanta	559	1 000	240
Henkilöstö	19	20	19

* Liikevoitto, sisältää johdannaisposition varmistuneen purun -194 k€ ja pakollisen varauksen -84,2 k€.

Outokummun seudun teollisuuskylä Oy

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Tarjoamme yrittämiselle kilpailukykyisen, asiakasyritysten tarpeita vastaavan ja kansainvälistyvän toimintaympäristön.
Olemme aktiivisia konsernimarkkinoinnin kehittämisessä ja toteuttamisessa.
Varmistamme teollisuuskylän toiminnan kannattavuuden ja varaudumme tuleviin peruskorjaustarpeisiin.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2018:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma
Asiakasnäkökulma			
Vastaamme asiakasyritysten kysyntään räätälöidyllä palvelulla.	Yritysten toimitila- ja kehittämisinvestointien lkm.	Vuosittain saadaan toimeksi vähintään (3) kolmen asiakasyrityksen kehittämishankkeen suunnittelu, rakennuttaminen tai rakentamisen asiantuntijapalveluiden tarjoaminen.	Kaksi (2) yrityshanketta, joissa rakentamisen projektijohto ja valvonta ostettiin teollisuuskylältä.
Paikallisen elinvoiman vahvistaminen uusasiakashankinnalla	Uusien (b-to-b) henkilökohtaisten asiakasyrityskontaktien lkm.	Olemme yhteydessä henkilökohtaisesti (b-to-b) vähintään 40 potentiaaliseen uuteen asiakasyritykseen invest-in Outokumpu ajatuksella.	Toteuma 32 yritystä.
Reagoimme nopeasti yhteydenottoihin.	Vasteaika yritysten yhteydenottoihin.	Vastaamme 12 tunnissa yritysten yhteydenottoihin.	Toteutui.
	Uusien asiakkaiden omat yhteydenotot ja tunnustelut teollisuuskylään sijoittumiseksi.	Vähintään 20 vuodessa, joista viisi johtaa tarkempiin sijoittautumisneuvotteluihin ja viisi uusiin vuokrasopimuksiin.	19, joista 10 johti uusiin vuokrasopimuksiin.
Henkilöstönäkökulma			
Jatkamme konserniyhteistyötä rakentamiseen, asiantuntijapalveluihin ja valvon-	Toimeksiantojen lkm. konsernipalveluissa.	Pystymme tarjoamaan palvelua väh. 5 konserni-toimeksiantoon vuodessa.	Toteutuksessa on ollut neljä toimeksiantoa.

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma
taan liittyvissä tehtävissä.			
Talousnäkökulma			
Talouden tasapainottaminen	Tilikauden tulos	Vähintään nollatulos.	Toteutui.
Yrityskeskusten tilojen vuokrausasteen kasvattaminen	Yrityskeskuselta vuokrattujen tilojen vuokrausaste.	Yläkerran ns. vanha siipi saadaan vuokrattua väh. 60 %.	Vanha siipi oli loppuvuodesta 100 % vuokrausasteella muiden kuin etätyötilojen osalta (kokonaisuus n. 85 % vuokrausasteella).
Teollisuustilojen vuokrausaste	Asiakkaille vuokrattujen teollisuustilojen täyttöaste.	100 % Outokummun teollisuuskylän alueelta 70 % Polvijärven Saurintieltä.	Käyttöaste oli n. 90 %. 95 % Polvijärven Saurintiellä.
Prosessit ja rakenteet			
Toimitilojen muuntojoustavuus: uusien liiketoimintamallien etsintä vajaakäytöllä oleville toimistotiloille.	Jatketaan joustavasti etätyöskentelyyn vuokrattavissa olevien toimitilojen vuokrauspalvelun pilotointia yrityskeskusten tiloissa. Kerätään v.2018 ajan kokemustietoa konseptin liiketoiminnallisesta kannattavuudesta.	Toimitilavuokrat lisääntyvät ko. kohteiden osalta 2000 € vuodessa.	Etätyötilat otettiin vuokrauskäyttöön maaliskuussa 2018. Vuokratuotot jäivät selvästi tavoitellusta. Etätyötilojen lukumäärää vähennetään vuoden 19 alusta.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Liikevaihto	947	949	1 018
Tilikauden tulos	-22	5	52
Kertynyt yli-/alijäämä	181	186	233
Investoinnit	27	0	96
Lainakanta	4 433	3 628	3625
Henkilöstö	2	2	2

Outokummun Seurojentalo Oy

Omistajapolitiikan keskeiset tavoitteet:	<p>Kiinteistöt myydään mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Yhtiön taloudellista tilannetta kohennetaan.</p> <p>Kiinteistöjen kunto pidetään mahdollisimman hyvänä taloudellinen tilanne huomioiden.</p> <p>Hyvä yhteistyö kaupungin ja konsernin muiden tytäryhtiöiden kanssa.</p>
Toiminta-ajatus:	<p>Outokummun Seurojentalo Oy:n tavoitteena on ylläpitää Asemakatu 1 ja Kummunkatu 24 - 26:ssa olevia kiinteistöjä kunkin vuokralaisen toimintaan soveltuvassa kunnossa. Vuokrat ovat paikkakunnan hintatasoa kuitenkin huomioiden yhtiön kannattavuus.</p>

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Kiinteistöt myydään tasearvo sekä lainamäärä huomioiden.

Ohjeelliset toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2018:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2018
Asiakasnäkökulma			
Tilat ovat vuokralaisen toimintaan soveltuvassa kunnossa.	Vuokrausaste	Käyttöaste 100 %.	Käyttöaste 100 %
Talousnäkökulma			
Toiminta on taloudellisesti kannattavaa	Tilikauden tulos	Tulos vähintään talarvion mukainen.	Yhtiö on vastaajana yhtiön liiketoimintaa koskevassa riita-asiassa. Käräjäoikeus on asian käsitellyt ja antanut päätöksen 27.12.2018. Riita-asian kustannukset on kirjattu vuoden 2018 kuluksi. Päätöksestä on valitettu Itä-Suomen hovioikeuteen. Hovioikeuden päätös voi

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2018
			vaikuttaa riidanalaisiin korvaussummiin. Tilikauden tulos on n. 154 t€ tappiollinen, ilman ko. kustannuksia tulos olisi n. 11 t€ voittollinen.
Prosessit ja rakenteet			
Kiinteistöjen kunto pidetään vähintään vuoden 2017 tasolla.	Onko toteutunut	Säilytetään kiinteistöjen kunto vähintään vuoden 2017 tasolla.	Kiinteistöjä on kunnostettu mm. Kummunkatu 26 kiinteistössä tehtiin sisätiloissa pintaremonttia, lisäksi uusittiin julkisivupellitystä.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Liikevaihto	191	207	209
Tilikauden tulos	-15	10	-154
Kertynyt yli-/alijäämä	88	98	-66
Investoinnit	0	0	51
Lainakanta	929	910	881
Henkilöstö	0	0	0

Kiinteistö Oy Vaskikumpu

Yhtiön isännöinnistä vastaa KOY Kummun Kodit.

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Käyttöastetavoite 65 %
Talouden tervehdyttämishojelman laatiminen yhteistyössä ARA:n kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2018:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma
Asiakasnäkökulma			
Vuokrattavien huoneistojen viihtyisyys ja kilpailukyky.	Huoneistojen käyttöaste.	Käyttöaste vähintään 65 %.	Käyttöaste 30 %.
Talousnäkökulma			
Tulorahoituksen riittävyys lainanlyhennyksiin ja korjausinvestointeihin.	Tilikauden tulos.	Talousarvion mukainen tai parempi.	Ei toteutunut.
Tervehdyttämishojelman laadinta yhteistyössä ARAn kanssa.	Ohjelma on tehty	Valmis v. 2018 aikana.	Päädettiin hakemaan purkuavustusta ja akordia. Yhtiölle myönnettiin purkuavustusta enintään 300.000 € purkukustannuksille 70 % ja purkukordina 70 % valtiokonttorin lainan pääomasta anteeksi antaen. Edellytyksenä on, että rakennukset ovat purettuna 31.5.2019 mennessä ja yhtiö on asetettu selvitystilaan 31.7.2019 mennessä.
Rakenteet			
Korjausvelan hallinta.	Toteutetut kunnostustoimenpiteet	Vuosikorjausbudjetti ei ylity.	Korjauksia ei toteutettu.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TP
Liikevaihto	151	156	54
Tilikauden yli-/alijäämä	0	-19	-419
Kertynyt yli-/alijäämä	-28	-46	-447
Investoinnit	0	0	0
Lainakanta	440	400	65
Henkilöstö	0	0	0

Matkakumpu Oy

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Verkostoituminen matkailupalvelujen tuottajien sekä kaupan ja palvelualan yritysten kanssa.
Tuotteiden ja palvelujen laatukriteerien laatiminen yhdessä palveluntuottajien kanssa.
Särkiselän alueen kokonaiskehittäminen yhdessä toimijoiden kanssa.
Markkinointiyhteistyön tiivistäminen.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2018:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2018
Asiakasnäkökulma			
Asiakastyytyväisyys Vanhalla Kaivoksella	Asiakaspalautteista saatu arvio asteikolla 1-5	Tyytyväisyys asiakaspalveluun 4,5	3,92
	Hinta-laatusuhde, asiakaspalautteista saatu arvio asteikolla 1-5	Hinta-laatusuhde 3,9	3,45
Asiakkaiden määrän lisääminen Vanhalla Kaivoksella	Asiakkaiden määrä	Pääsylipun ostaneiden asiakkaiden määrä 14 000	10 641 indikset 7 280 ryhmät 3361 ravintolan ryhmät 1 147 (ei sisälly 10 641)

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2018
Yhteismarkkinoinnin lisääminen	Kehittämishankeen toteutus	Yritysryhmähanke, jossa mukana väh. 3 yritystä	Hanke ei toteutunut
Matkailupalvelujen tunnettuuden lisääminen	Visit Outokumpu sivuston käyttöönotto	Sivusto on käytössä	Vistioutokumpu.fi sivustoa ei otettu käyttöön. Palvelutarjontaa on lisätty visitkarelia.fi sivustolle ja visitoutokumpu.fi ohjautuu em. sivulle
	Osallistuminen Kylään.fi -verkoston pilotointiin	Verkoston tarjoamat palvelut käytössä	Toteutunut suunnitellusti
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Konsernin ulkopuolisten tahojen järjestämiin koulutuksiin osallistuminen	2 – 3 koulutuspäivää/hlö vuodessa	Wordpress nettisivukoulutus /fabrik /myyntisihteeri Bokun verkko-kauppa/Karelia Expert /myyntisihteeri anniskelupassi/Riveria/ tj kv – myyntikoulutus/Karelia Expert /myyntisihteeri
Talousnäkökulma			
Yhtiön talous	Tilikauden tulos	Tilikauden tulos on vähintään talousarvion mukainen tai parempi.	- 7 140,23 €
Myynnin volyymin kasvattaminen	Lipputulot	Lipputulot vähintään 100 000 €	82 053 €
Prosessit ja rakenteet			
Sähköinen uutiskirje	Uutiskirje on käytössä	Vähintään 4 uutiskirjettä vuodessa	Formaatti valmistui markkinointivaiheeseen vuoden lopussa

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2018
Ravintolaliiketoiminnan kehittäminen ympäri- vuotiseksi	Liikevaihto	Liikevaihdon kasvu 50 %	88 913 €, kasvu 36,92 % virvokemyynti ei toteutunut arvioidusti
Myyntin- ja asiakkaan palvelukokonaisuuksien koostaminen sähköisesti	Sähköiset varauskirjat, kaikissa tarvittavissa työpisteissä verkkoyhteydet	Ovat käytössä	Verkkoyhteyksiä ei rakennettu. Varauskirjat outlook kalentereiden kautta kaikilla käytössä.
Verkostoituminen matkailualan koulutusorganisaatioiden kanssa	Yhteistyö Karelia AMK:n kanssa	Sopimus on tehty ja toiminta käynnissä	Hyväksytty NY tarjoukset 2 kpl Riverian opiskelijoista. Toteutettu palvelumuotoiluprojekti Karelia AMK:n kanssa

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Liikevaihto	368	412	368
Tilikauden tulos	0	3	-7
Kertynyt yli-/alijäämä	2	5	-5
Investoinnit	0	0	0
Lainakanta	50	50	50
Henkilöstö	2	2	2

1.13.4. KONSERNIN TULEVA TALOUDELLINEN KEHITYS

Kaupunginvaltuusto hyväksyi marraskuussa 2017 koko konsernia koskevan strategian, Kumpukartan, joka on yhteinen suunnitelma siitä, miten, mihin suuntaan ja millaisilla toimenpiteillä ja resursseilla kaupunkia kehitetään. Samoin vuonna 2017 valtuusto hyväksyi konserniohjeen, jonka tavoitteena on tiivistää konsernin yhteistyötä. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Konsernivelka on korkealla tasolla ja kaupungin mahdollinen velkaantuminen peruskorjausten myötä kasvattanee konsernivelan määrää. Konsernistrategiassa on määritelty, ettei konsernin asukaskohtainen lainamäärä saa ylittää 6 000 €.

Konsernin tulos on konsernistrategian mukaisesti oltava ylijäämäinen.

Outokummun Energia Oy:n investoinnit säävarman verkon rakentamisessa jatkuvat 2020 lopulle saakka. Sähkökauppaliiketoiminnassa strategiana on kannattavuuden parantaminen ja kasvu.

Kummun Kodit Oy:n lainamäärä ei mahdollista kiinteistöjen laajoja peruskorjauksia. Ainoastaan vuosikorjaukset ja pakolliset kiinteistöjen kuntoa säilyttävät toimenpiteet ovat mahdollisia.

Matkakumpu Oy:n osalta tärkein on myynnin kasvattaminen. Kävijöiden määrä Vanhalla Kaivoksella on saatava kasvuun nykyisestä tasostaan. Ravintolaliiketoiminnan on oltava kannattavaa toimintaa osana Matkakummun muuta toimintaa.

Seurojentalo Oy:n taloutta rasittaa raskas velkataakka. Kaupunki yhtiön omistajana joutuu yhdessä yhtiön hallituksen kanssa miettimään yhtiön taloudellista tervehtymistä.

Kiinteistö Oy Vaskikummun taloudellinen tilanne heikentyi siinä määrin, että yhtiö on tehnyt päätöksen purkaa omistamansa rakennukset. Yhtiö on saanut Valtiokonttorilta rakennusten purkuluvan helmikuussa 2018. Yhtiö on hakenut Valtiokonttorilta purkuvavustusta sekä Valtionkonttorin myöntämän lainan osittaista (70%) anteeksiantoa. Rakennukset on purettu. Kaupungille kiinteistöyhtiön omistajana aiheutuu mainituista toimenpiteistä taloudellisia vastuuta reilut 0,5 milj. euroa.

1.13.5. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvontaa ja siihen sisältyvä riskienhallinta on järjestetty. Selonteon laatimisvelvollisuus perustuu kuntalakiin ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet ja tarkoituksenmukaiset liiketoimintaperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta, ja että yhteisön omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuus turvaten.

Konsernivalvonnan lähtökohtana on omistajapolitiikan turvaaminen yhtiöissä. Tytäryhtiöiden johdolla on kuitenkin aina velvollisuus toimia yhtiöitä koskevien lakien sekä oman yhteisön edun mukaisesti, mikä ei normaalitilanteessa ole ristiriidassa koko konsernin ja omistajan edun kanssa.

Kaupunkikonsernin konserniohje on hyväksytty 24.4.2017 ja tullut voimaan 1.6.2017. Ohjeessa on painotettu konserniohjausta uuden kuntalain mukaisesti. Yhtiöiden hallitukset ovat hyväksyneet ko. konserniohjeen.

Yhtiöiden hallinnon valvonta

Kaikkien tytäryhtiöiden yhtiöjärjestykset on uusittu vuoden 2017 aikana vastaamaan uuden kuntalain mukaisen omistajaohjauksen vaatimuksia. Yhtiöt ovat, lukuun ottamatta Outokummun Energia Oy:tä, konserniohjeen mukaisesti laatineet kunkin yhtiön hallituksen työjärjestyksen, riskienhallintasuunnitelman ja riskirekisterin jo vuonna 2017. Outokummun Energia Oy:n hallituksen työjärjestys, riskienhallintasuunnitelma ja riskirekisteri valmistuivat elokuussa 2018 (tavoite oli viimeistään kesäkuussa 2018). Outokummun Energia Oy:ssä on sähkökaupalliiketoiminnan riskikäsi kirja.

Yhteisön hallituksen puheenjohtajan tai toimitusjohtajan on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa elinvoima- ja omistajaohjausjaoston kirjallinen kanta konserniohjeessa mainittuihin asioihin.

Keskitettyt konsernipalvelut

Konsernin kokonaisedun mukaisesti omistajaohjauksessa on edellytetty, että konserniyhtiöt hankkivat talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut sekä osin kiinteistönhoidon palvelut kaupungilta. Tiedonkulun tehostamisen lisäksi tämä järjestely tuottaa koko konsernille synergiaetuja kyseisten palvelujen tuottamisessa.

Toimivalta ja vastuunjako konserniohjauksessa

Vuoden 2017 kesäkuun alusta voimaan tulleen hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluu kaupunginjohtajan ja kaupunginhallituksen lisäksi elinvoima- ja omistajaohjausjaosto. Hallintosäännön mukaan konsernin sisäinen valvonta ja riskien hallinta on annettu kaupunginhallituksen alaiselle elinvoima- ja omistajaohjausjaostolle.

Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden hallitukset ovat päättäneet, että kaupunginjohtajalla ja elinvoima- ja omistajaohjausjaoston puheenjohtajalla on konserniohjeen mukainen läsnäolo- ja puheoikeus konserniyhtiöiden hallitusten kokouksissa.

Kerran kuukaudessa (pois lukien heinäkuu) kokoontuu konsernijohtoryhmä, jossa käydään kaupunkikonsernin kehittämiseen liittyviä ajankohtaisia asioita. Johtoryhmään kuuluvat hallintosäännön mukaisesti tytäryhtiöiden toimitusjohtajat, kaupunginjohtaja, kehitysjohtaja sekä nykyisen Business Joensuu Oy:n (vuonna 2018 vielä JOSEK Oy) yrittäjäneuvvoja. Outokummun Energia Oy:n toimitusjohtaja on osallistunut johtoryhmän kokouksiin harvakseltaan. Kokouksiin on kutsuttu tarpeen mukaan asiantuntijoita. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat kokevat konsernijohtoryhmän kokoukset tarpeellisiksi jo tiedonvaihdon kannalta, näkevät sen hyvänä ja välittömänä yhteistyön muotona kaupungin kanssa.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto evästää keskusteluin ja myös kirjallisesti kaupungin tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien edustajia. Tämän lisäksi kuntayhtymien pöytäkirjat saatetaan kaupunginhallitukselle säännöllisesti tiedoksi.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Vuoden 2018 talousarviossa on ollut asetettuna niin toiminnallisia kuin taloudellisia tavoitteita. Toiminnallisia tavoitteita on pitänyt asettaa asiakas-, henkilöstö- sekä talousnäkökulmasta ja prosessien ja rakenteiden kehittämisen näkökulmasta.

Taloutta seurataan eri tunnuslukujen kehittymisen perusteella.

Kaupungin konserniyhtiöt ovat antaneet kolmannesvuosittain toiminta- ja seurantaraportin kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja tarkastuslautakunnalle. Raportit viedään tiedoksi kaupunginvaltuustolle osana talousarvion seurantaa.

Konsernin hankintaohjeistus

Kaupunkikonsernin hankinnat on toteutettu soveltuvin osin kaupungin noudattaman Pohjois-Karjalan hankintatoimen kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti. Vakuutukset on yhtä tytäryhtiötä lukuun ottamatta keskitetty samaan vakuutusyhtiöön koko konsernin osalta.

1.13.6. KONSERNI TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Toimintatuotot	53 376	52 585
Toimintakulut	-91 100	-90 014
Toimintakate	-37 724	-37 429
Verotulot	21 362	22 365
Valtionosuudet	22 620	22 518
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	117	132
Muut rahoitustuotot	47	76
Korkokulut	-324	-406
Muut rahoituskulut	-5	-16
Vuosikate	6 093	7 241
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 696	-5 041
Tilikauden yli- ja pariavot	0	0
Arvonalentumiset	0	-19
Satunnaiset erät	0	-228
Tilikauden tulos	397	1 952
Tilinpäätössiirrot	-5	-44
Tilikauden verot	-401	-82
Laskennalliset verot	5	-37
Vähemmistöosuudet	3	9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	1 798

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	58,6	58,4
Vuosikate/Poistot, %	107,0	143,6
Vuosikate, €/asukas	894	1034
Asukasluku 31.12.	6 812	7 003

1.13.7. KONSERNI RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 093	7 241
Satunnaiset erät	0	-228
Tilikauden verot	-401	-82
Tulorahoituksen korjauserät	883	298
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 798	-13 021
Rahoitusosuudet investointimenoihin	102	39
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	676	9 010
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 555	3 256
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-1
Antolainasaamisten vähennykset	403	1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 200	6 651
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 926	-9 243
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5	-287
Oman pääoman muutokset	-211	8
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	97	24
Vaihto-omaisuuden muutos	-59	37
Saamisten muutokset	214	769
Korottomien velkojen muutokset	505	3 109
Rahoituksen rahavirta	-2 781	1 069
Rahavarojen muutos	-226	4 325
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	6 916	7 141
Rahavarat 1.1.	7 141	2 816
	-226	4 325

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Investointien tulorahoitus, %	129,8	55,8
Pääomamenojen tulorahoitus, %	66,1	32,6
Lainanhoitokate	1,2	0,8
Kassan riittävyys	25,0	23,1
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viiden vuoden ajalta	9 206	8 220

1.13.8. KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA 1 000 €	2018	2017	VASTATTAVAA 1 000 €	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	69 666	71 651	OMA PÄÄOMA	33 673	33 880
Aineettomat hyödykkeet	220	215	Peruspääoma	21 680	21 680
Aineettomat oikeudet	22	37	Säätiöiden ja yhd. peruspääoma	2	2
Muut pitkävaikutteiset menot	198	177	Arvonkorotusrahasto	147	152
Aineelliset hyödykkeet	67 428	69 113	Muut omat rahastot	5 054	5 049
Maa- ja vesialueet	3 606	3 592	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 790	5 198
Rakennukset	37 650	40 108	Tilikauden yli-/alijäämä	0	1 798
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 548	22 463	VÄHEMMISTÖOSUUDET	465	410
Koneet ja kalusto	1 608	1 608	PAKOLLISET VARAUKSET	1 986	1 015
Muut aineelliset hyödykkeet	474	503	Eläkevaraukset	8	9
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 542	839	Muut pakolliset varaukset	1 978	1 006
Sijoitukset	2 018	2 323	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	654	599
Osakkeet ja osuudet	1 891	1 792	VIERAS PÄÄOMA	48 513	51 795
Muut lainasaamiset	118	521	Pitkäaikainen korollinen vieraspääoma	26 232	29 727
Muut saamiset	9	9	Pitkäaikainen koroton vieraspääoma	4 946	5 019
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	446	488	Lyhytaikainen korollinen vieraspääoma	4 336	4 531
VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 180	15 561	Lyhytaikainen koroton vieraspääoma	12 999	12 518
Vaihto-omaisuus	567	508	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	85 292	87 699
Saamiset	7 698	7 912	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Pitkäaikaiset saamiset	2 500	2 423	Omavaraisuusaste, %	41,2	38,6
Lyhytaikaiset saamiset	5 198	5 489	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	49,8	53,1
Rahoitusarvopaperit	1 380	1 444	Velat ja vastuut, %:a käyttötuloista	62,0	65,7
Rahat ja pankkisaamiset	5 536	5 697	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	6 790	6 996
VASTAAVAA YHTEENSÄ	85 292	87 699	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	997	999
			Konsernin lainat €/asukas	4 487	4 892
			Konsernin lainakanta 31.12.	30 568	34 257
			Konsernin lainasaamiset 31.12.	118	521
			Kaupungin asukasluku 31.12.	6 812	7 003

Konsernitaseen tunnusluvut:

Konsernin omavaraisuusaste: = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisten tulosten sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäimellä.

Lainasaamiset 31. 12.: = Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Muut tunnusluvut lasketaan samoin kuin kaupungin taseen tunnusluvut.

1.14. KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ SEKÄ TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 2018 tuloksen käsittelyä siten, että

- Kehittämisrahastoon siirretään rahaston säännön mukaisesti 5 279,34 €,
- tilikauden 2018 ylijäämä 513 093,68 € siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuonna 2015 voimaan tulleen uuden kuntalain myötä kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta ilman mahdollisuutta taloussuunnitelmassa lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan. Uudessa kuntalaissa arviointimenettelyn säännökset koskevat myös kuntakonsernia. Kuntakonsernin osalta arviointimenettelyn kriteerit tulevat voimaan vuodesta 2017 lukien.

Outokummun kaupungilla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää. Aiemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää oli vuoden 2018 alussa 5 milj. €. Tilikauden 2018 tulos on 0,5 milj. € ylijäämäinen.

Kaupunkikonsernin taseen mukainen tilikauden 2018 alijäämä on 469,45 euroa ja kumulatiivinen ylijäämä 31.12.2018 on 6,8 milj. €.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

2.1.1. Hallintopalvelut

Toimielin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Hallinto- ja talousjohtaja

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2018	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2018
Asiakasnäkökulma			
Asiat valmistellaan laadukkaasti.	Päätösten kumoutuminen.	0 kpl	0 kpl
Kaupungin viestintä ja asiakaspalvelu on luonteeltaan aktiivista, monikanavaista, luotettavaa ja vaikuttavaa.	Kuntalaisten kysymyksiin ja palautteisiin vastataan viivytyksettä.	< 2 arkipäivää	< 2 arkipäivää Kotisivut on uusittu 2/2018 Kaupunki viestii sosiaalisessa mediassa Facebookissa, Twitterissä, Instagramissa, Youtubessa ja LinkedInissä. Tieto- ja viestintäsihteeri on rekrytoitu.
Ruokapalvelujen asiakas-tyytyväisyys-kysely Kummun koulun oppilaille	Ruuan maku	Mittari 1-5, tavoite 4	3,41
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstön tyytyväisyyskyselyn tulokset	Paremmat kuin aiemassa kyselyssä	2016: 3,63 2018: 3,74
Talousnäkökulma			
Toiminta järjestetään kustannustehokkaasti.	Toimintakate	Vähintään talousarvion mukainen tai parempi	Toteutui. Käyttösuunnitelma -28,584 m€, toteuma -28,400 m€
Prosessit ja rakenteet			
Kaupunkikonsernin yhteismarkkinointi ja sidosryhmäyhteistyö	Kaupungin sekä yrittäjien välisen tapaamisten lukumäärä	> 10	Tapaamisia ollut 21.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2018	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2018
	Ensikontaktit uusien yritysten ja elinkeinonharjoittajien kanssa	Parempi kuin edellinen vuosi	Vuonna 2017 kaksi tapaamista, Vuonna 2018 kolme tapaamista.
	Muuttoliikkeen volyymi	Tulomuutto > lähtömuutto	Tulomuutto 293, lähtömuutto 410 (- 117).
Kaupungin ja kolmannen sektorin (kansalaisjärjestöt, vapaaehtoinen kansalaistoiminta) välisen yhteistoiminnan edistäminen.	Järjestö-kuntatapaamisten lukumäärä	> 2 / vuosi	Yhdistyksille on järjestetty hanke- ja rahoitusilta tammikuussa, kaksi Okufest-suunnittelu-tapaamista helmimaaliskuussa sekä Osallisuusviikon ideointiin painottunut glögi-ilta marraskuussa.
	Järjestöjen ja kaupungin yhdessä suunnitteleminen ja toteuttamien kuntalaistapahtumien ja -tilaisuuksien määrä	> 2 / vuosi	OkuJane kokoontui vuonna 2018 neljä kertaa. Kummunkadun peruskorjauksesta sekä Siun soten palveluista on järjestetty kuntalaisinfot toukuussa. Vuonna 2018 on järjestetty yhdessä mm. seuraavat maksuttomat tapahtumat: - Outoia-viikonloppu 9.-10.6. - Kesäasukasilta 4.7. - Okufest 4.-5.8. - Maakuntapäivä 25.8. - Harrastemessut ja Uusien outokumpulaisten päivä 1.9.
	Kyläkierrokset	Vähintään yksi vierailu per kylä	Kylätilaisuuksia on järjestetty Kyliltä-fiksusti liikkeelle -hankkeen puitteissa 3 kpl: Alavi 18.4., Törisevä 8.5. ja Rikkavesi 15.5.
Työllisyyspalvelujen laadukas ja vaikuttava toiminta.	Asiakkaiden sijoittuminen työhön avoimille markkinoille tai koulutukseen	> 40 % asiakkaista	71,3 %

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2018	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2018
	Asiakkaiden siirtyminen työvoiman ulkopuolelle (eläke, sairausloma, kuntoutus, jne.)	> 10 % asiakkaista	6,1 %
	Asiakkaiden jääminen työnhakijaksi	< 20 % asiakkaista	5,2 %
	Asiakkaan muu tilanne (esim. paikkakunnalta muutto, työtoiminnan keskeytyminen luvallisesti/luvattomasti)	< 30 % asiakkaista	17,4 %
			(n=115)
Työllistämislisäjärjestelmän käyttöä jatketaan. Työllistämislisään varataan 15 000 € määräraha. Määrärahan ulkopuolelta työllistämislisää voidaan myöntää ns. Kelan työmarkkinatukilistalla olevien henkilöiden palkkaamiseen.	Outokumpulaisten pitkäaikais-työttömien palkkaaminen 6-8 kk työsuhteisiin yrityksiin, kolmannen sektorin organisaatioihin sekä kaupungin omiin ja eri yhteistoiminta-alueiden yksiköihin.	8 henkilöä / vuosi	Vuonna 2018 on tehty 20 kuntalisäpäätöstä, joista 18 myönteistä ja 2 kielteistä. Kuntalisä on myönnetty 14 eri henkilön työllistämistä. Myönteisistä päätöksistä 2 on tehty yhdistyksiin, 4 kaupungin omiin yksiköihin, 1 seurakunnalle ja 11 yrityksiin. Määräraha korotettu 30 000 eurolla.
Osallistutaan Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n hallinnoimaan Tarmo –hankkeeseen, omarahoitusosuus 1 500 €. Tavoitteena kehittää räätälöityjä palvelukokonaisuuksia työttömille työnhakijoille.	Työttömien henkilöiden työllistyminen tai siirtyminen ammatilliseen koulutukseen.	Vähintään 35 % työttömistä henkilöistä	Hankkeen alkaminen siirtynyt vuoden 2019 alkuun.
Osallistutaan Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n hallinnoimaan Kajo-keskus – hankkeeseen, omarahoitusosuus 10 000 €. Tavoitteena on, työllistää palkkatuella outokumpulaisia työttömiä yhdistyksiin 10 henkilötyövuoden verran (10-20 henkilöä).	Outokumpulaisten työttömien työllistäminen palkkatuella yhdistyksiin.	10 htv (10-20 henkilöä)	n. 5 htv (13 henkilöä)

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2018	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2018
Kaivosmuseo toimii uuden kehittämisstrategiansa mukaisesti	Kehittämistyötä edistään hankerahoituksella Näyttelyiden lukumäärä	1 hanke / vuosi 2 / vuosi	Keretin karttaprojekti – hanke päättyi 30.4.2018. InterActive History – hanke alkoi 8.10.2018 Toteutunut 4 näyttelyä. Korjauksista kunnossapitoon; Rantakivet; Pitkälahden rata 100 v. ja Vaapaalla – virkistystä arkeen –näyttelyt.
Asiakas- ja ruokapalveluprosessien kehittäminen	Tilaamisen ja laskutuksen helpottuminen sekä virheiden vähentyminen	Eväs-Myslin käyttöönotaminen	Kaksi pilottikäyttäjää tilaa WebMyslillä, kaikille muille tilaajille opastus alkukevään 2019 aikana.

Sitovat tunnusluvut	TP2017	TA2018	TP2018	ERO
Määrätavoitteet				
Tukityöllistettyjä keskim./v.	27	40	32	-8
Kuntouttavassa työtoiminnassa eri henkilöitä	175	180	144	-36
Kuntouttavan työtoiminnan päiviä	12 328	12 000	10 233	-1 767
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet				
Elinkeinoelämän kehittämismääräraha sisältäen matkailun milj. €/v.	0,38	0,39	0,4	0,01
Aterian suoritehintaa €/suorite	3,32	3,56	3,26	-0,30
Maaseututoimen nettokulut €/maatila, *) sis. Leader-kulut	760 *)	488	322	-166
Laatutavoitteet				
Aloitteet käsitellään viivytyksettä	13 aloitteesta 2 kpl käsitelty 3 kk myöhässä	< 6 kk	13 aloitteesta 1 kpl käsitelty 1 kk myöhässä	

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2017	TA2018	TP2018	ERO
Asiakkaat/kysyntä				
Kaupunginvaltuuston kokoukset /käsittellävät asiat kpl/v.	11/108	11/60	9/82	-2/22
Kaupunginhallituksen kokoukset /käsittellävät asiat kpl/v.	21/236	22/250	20/198	-2/-52
Tarkastuslautakunnan kokoukset /käsittellävät asiat kpl/v	14/93	17/100	13/97	-4/-3
Työllinen työvoima 31.12.	2 291	2 455	2 325	-150
Työtön työvoima 31.12	477	450	396	-54
Vakinaiset virat ja tehtävät	216	219	223	4
Maatilat kpl 31.12.	93	90	89	-1
Vakinainen henkilöstö (työpanos vuoden lopussa)				
Yleishallinto + konsernin tukipalvelut (talous ja asiakaspalvelu)	11,6	10,8	10,8	10,8
Kaivosmuseo	2	2	2	2
Henkilöstöhallinto	2,2	2,3	2,3	2,3
Työllistäminen	2	2	2	0
Ruokapalvelut	13,8	13,8	13,4	-0,4
Muut resurssit (ulkop. kehitt.raha)				
Hankerahoitus sis. EU-tuet (+ maata- loustuet), ministeriöiden ja maakunta- liiton tuet ym. milj. €/v	3,0	3,0	3,0	3,0

1 000 €	TP 2017	TA 2018	Muutettu TA 2018	TP 2018	ERO
Toimintatuotot	3 106	3 134	3 134	3 286	152
Toimintakulut	-31 474	- 31 684	-31 718	-31 686	-32
Toimintakate	-28 368	- 28 550	-28 584	-28 400	184

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	10 704
Lisäykset	13
Vähennykset	- 66
Poistot	-40
Arvo 31.12.	10 612

2.1.2. Hyvinvointipalvelut

Toimielin: Hyvinvointilautakunta

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Toiminnalliset tavoitteet ja muutokset vuodelle	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2018
Asiakasnäkökulma			
Väestön hyvinvoinnin kehitys	Hyvinvointikertomus	Hyvinvointikertomuksen valittujen mittareiden kehitys	Ennallaan tai kehittyneet positiivisesti.
Uusi lastenkulttuuritapahtuma kesällä	Kävijämäärä	>200 lapsiperhettä osallistuu	Kesällä 2018 toteutettiin lapsiperhepäivällä laajennettu Outopia jossa noin 100 perhettä.
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstökysely	>3,8	3,7
Talousnäkökulma			
Talousarvio	Talousarviossa pysyminen	Toimintakate ei ylity	Toimintakate alitti muutetun talousarvion.
Ulkopuolisen rahoituksen (avustukset, hankkeet jne.) aktiivinen hakeminen toiminnan kehittämiseksi	Myönteisten päätösten lukumäärä vuoden aikana	Vähintään 3	3 myönteistä päätöstä.
Prosessit ja rakenteet			
Perhekeskuksen ja Ohjaamon toteutussuunnitelma valmis ja toteutus mahdollisuuksien mukaan käynnistetty	Suunnitelman valmistuminen	31.12.2018	Perhekeskuksen kohtaamispaikka käynnistyi syyskuun alusta kirjaston alakerrassa. Ohjaamo ei käynnistetty.
Liikuntapaikkasuunnitelma	Suunnitelman valmistuminen	31.1.2018	Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.8.2018.

Sitovat tunnusluvut	TP2017	TA2018	TP2018	ERO
Varhaiskasvatus ja esiopetus				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
Bruttomenot per läsnäolopäivä, vuodesta 2018 alkaen per lapsi € (ei lastenhoidon tuet)	68,69	10 731	11 079	+348

Sitovat tunnusluvut	TP2017	TA2018	TP2018	ERO
Laatutavoitteet				
<i>Asiakassuuntautuneet palvelut</i>				
Vanhempien tyytyväisyys (1-5)	4,2	ei mitata	ei mitattu	
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>				
Tyytyväisyys (1-5)	3,4	ei mitata	ei mitattu	
Perusopetus				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
Kustannukset, €/oppilas	9 355	9 056	9 151	+95
Laatutavoitteet				
<i>Asiakassuuntautuneet palvelut</i>				
Huoltajien/oppilaiden tyytyväisyys (1-5)	ei mitattu	>3,8	ei mitattu	
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>				
Tyytyväisyys (1-5)	ei mitattu	>3,8	3,5	-0,3
Lukiokoulutus				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
Kustannukset, €/oppilas	10 383	10 211	10 430	+219
Määrätavoitteet				
Jatko-opintoihin sijoittuneet, % päättäeneistä	73	>75	78	
Laatutavoitteet				
<i>Asiakassuuntautuneet palvelut</i>				
Huoltajien/opiskelijoiden tyytyväisyys (1-5)	ei mitattu	>3,8	3,93	
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>				
Tyytyväisyys (1-5)	ei mitattu	>3,8	3,8	
Kulttuuritoimi				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
€/asukas	14,70	16,10	17,73	+1,63
Liikuntatoimi				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
€/asukas	125,89	132,18	137,83	+5,65
Määrätavoitteet				
Uimahallin tehokas käyttö, kävijämäärä/1 000 as.	60	57	59	+2
Kuntosalin tehokas käyttö, kävijämäärä/1 000 as.	25	25	24	-1
Laatutavoitteet				
Uimataitoisten 6 lk määrä, %	92	>95	85	-10
Nuorisotoimi				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
€/0-29 v (2080, 31.12.2015)	53,77	55,58	72,87	+17,29

Sitovat tunnusluvut	TP2017	TA2018	TP2018	ERO
Määrätavoitteet				
Nuorisotapahtumat	19	15	14	-1
Osallistujien lukumäärä	1 310	1 000	1535	+535
Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2017	TA2018	TP2018	ERO
<i>Asiakkaat/kysyntä</i>				
Päivähoito ja esiopetus				
Päivähoidossa 20.9. (sis. avoin kerho)	210	223	227	+4
Esiopetuksessa 20.9. (suurin osa myös täydentävässä varhaiskasvatuksessa)	82	83	81	-2
Lastenhoidon tuet saajat 20.9 (kotihoido, ositt. ja joustava hoitoraha)	102	105	82	-23
Yhteensä 20.9.	406	411	390	-21
Perusopetus				
Oppilaat 20.9.	607	633	633	
Lukiokoulutus				
Opiskelijat 20.9. (ei aikuisopiskelijat)	83	85	85	
<i>Vakinainen henkilöstö 31.12 (henkilötyövuodet)</i>				
Hallinto	1,7	1,6	1,7	+0,1
Perusopetus	59,8	58,5	62,6	+4,1
Lukio	7,6	7,6	7,8	+0,2
Kulttuuri	0,5	0,6	0,6	
Nuoriso	0,9	2,5	2,5	
Liikunta	3,0	3,0	2,8	-0,2
Varhaiskasvatus	47,7	56,6	51,4	-5,2
Hyvinvointipalvelut yhteensä	121,2	130,4	129,4	-1,0

1 000 €	TP 2017	TA 2018	Muutettu TA 2018	TP 2018	ERO
Toimintatuotot	974	796	812	957	+145
Toimintakulut	-12 491	-12 523	-12 783	-12 849	- 66
Toimintakate	-11 518	-11 726	-11 971	-11 892	+79

Varhaiskasvatuksessa toteutetun varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen valtakunnallisen alentamisen aiheuttama tulojen vähenemä ja toisaalta lasten lisääntyneen tuen tarpeen ja vuorohoidon lisääntyneen kysynnän vuoksi tehtiin talousarvioon 200 t€ muutos.

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	618
Lisäykset	53
Vähennykset	0
Poistot	-253
Arvo 31.12.	418

2.1.4. Kaupunkirakennepalvelut

Toimielin: Kaupunkirakennelautakunta

Vastuhenkilö: Kaupunkirakennejohtaja

Tavoitteet talousarvio- vuodelle vuodelle 2018	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2018
Asiakasnäkökulma			
Liukkauden torjunnalla ennalta-ehkäistään liukastumistapauksia.	Kaupungin tietoon tulleet liukastumistapaukset.	Tapauksia alle 3 kpl.	2 kpl (vahingon korvauskäsittelyyn johtanutta tapausta).
Taataan vedenjakelun häiriötön toimitus asiakkaille.	Tapahtuneiden ennakoiduttomien vesikatkojen määrä.	0 kpl.	Vesijohtovuotoja oli 16 kpl. Korjauskustannukset n. 64 000 €.
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstö hallitsee perustehtävänsä ja merkityksen osana kunnan palveluita	Kehityskeskustelut.	Vähintään kerran vuodessa.	Keskustelut on pääosin pidetty, muutamat keskustelut on käyty alkuvuodesta 2019.
Talousnäkökulma			
Toiminta järjestetään kustannustehokkaasti.	Toimintakate.	Vähintään talousarvion mukainen tai parempi.	Toteutui 198 t€ paremmin.
Prosessit ja rakenteet			
Kaupungin maanhankinnalla ja kaavoituksella turvataan monipuoliset tonttivaltoehdot rakentajille ja niitä markkinoidaan aktiivisesti.	Tonttien luovuttaminen.	≥ 3 omakotitonttia.	Ei uusia luovutettuja tontteja.
Tyhjäksi jääneitä rakennuskiinteistöjä markkinoidaan aktiivisesti ja tarvittaessa kiinteistöjen purkaminen.	Kiinteistökannan vähentyminen.	Vähintään yksi kiinteistö.	Rakennuksia on purettu 2kpl. (Asevelitie 4 ja Outilammenkatu 2).
Kaavoitetaan keskustaluetta neljässä osassa. Vuonna 2018 saatetaan keskustan kaavoituksen I-vaihe valmiiksi.	Toteutuuko.	I-vaihe on kaavoitettu.	Kaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 5.11.2018 § 69.

Tavoitteet talousarvio- vuodelle vuodelle 2018	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2018
Jatketaan pitkäntähtäimen korjaussuunnitelmien laadintaa.	Suunnitelmien määrä.	Laadinta viidelle kiinteistölle.	Suunnitelmat on laadittu Outokummun Seudun teollisuuskylän toimesta.
Toimitilapalvelut voi tehdä tarjouksia kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille.	Tehtyjen työtehtävien määrä.	> 10 työtehtävää.	4 työtehtävää
Turvataan jäteveden häiriötön toimitus jätevedenpuhdistamolle sekä puhdistetaan jätevesi lupaehtojen mukaisesti.	Poikkeamien määrä	o kpl.	1 kpl: JV-puhdistamon saneerauksesta johtuen puhdistustulos ei kaikilta osin ollut lupaehtojen mukainen.

Sitovat tunnusluvut	TP2017	TA2018	TP2018	ERO
Määrätavoitteet				
Yhdyskuntasuunnittelu				
Kaavojen käsittelyaika vireille tulosta valtuuston käsittelyyn/kk	10	10	14	4
Kartoitukset pohjakartalle/kk	2	2	2	0
Maa- ja metsätilat				
Myytävä puumäärä m ³ /v	6 200	5 000	4907	-93
Taimikonhoitotyöt ha/v (Toteumasta puuttuu taajama-alueen hoitotyöt 14,9 ha)	13,7	30	27,5	-2,5
Toimitilapalvelut				
Toimitilapalvelun kiinteistöt	45	44	43	-1
Ympäristöhoito				
Hoidetut viheralueet, ha/vuosi	15	15	15	15
Latujen kunnossapito km/v	40	40	40	0
Asfaltti- ja sirotepintaisten katujen pintakorjaukset m ² /v	7 632	1 650	7484	5834
Maa- ja metsätilat				
Puunmyyntitulot 1 000 €/v	257	150	215	65
Toimitilapalvelut				
Siivousmenot €/hm ² /kk	2,46	2,63	2,43	-0,2
Ylläpitomenot €/hm ² /kk	3,0	3,0	3,1	0,1
Kunnossapitomenot €/hm ² /kk	1,24	1,24	1,25	0,01
Ympäristöhoito				
Katujen talvikunnossapito €/m ² /v	0,40	0,35	0,40	0,05
Liikenneväylien kunnossapito €/km	2 400	2 400	2 430	30
Turvallisuuspalvelut kust./asukas (30.6.2018: 6 833 asukasta, budjetti 516 000 €, toteuma 515 592 €)	74,49	73,55	75,46	1,91

Sitovat tunnusluvut	TP2017	TA2018	TP2018	ERO
Laatutavoitteet				
Veden laatuvaatimusten täyttyminen, tutkituista näytteistä hyväksytyjä tuloksia %	100 %	100 %	100 %	0 %
Jäteveden puhdistustulokset lupaehtoja paremmat, vaatimus 90 - 93 %	>95 %	>95 %	90 %	-5 %
Rakennusluvut käsitellään joustavasti, käsittelyaika viikkoja	<2	<2	<2	<2

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2017	TA2018	TP2018	ERO
Asiakkaat/kysyntä				
Jätehuolto				
Käsittelyyn tulevat öljyiset maat t	7 657	3 000	1247	-1753
Erytymäiden käsittely t	266	1 000	47	-953
Ympäristöhoito				
Auratut keskustan kadut km/v	65	65	65	0
Auratut jalkakäytävät ja kevyenliikenteen väylät km/v	16,7	16,7	16,7	0
Vesihuoltopalvelut				
Laskutettava vesimäärä 1 000 m ³	407	410	402	-8
Puhdistettava jv-määrä 1 000 m ³	780	700	770	70
Laskutettava jv-määrä 1 000 m ³	302	310	291	-19
Henkilöstö				
Tekniset palvelut	52,5	59,8	58,0	-1,80
Vesihuoltopalvelut	7,7	7,7	6,75	-0,95
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	1,5	1,5	2,0	+0,5

1 000 €	TP 2017	TA 2018	TP2018	ERO
Toimintatuotot	8 166	7 448	7 919	+471
Toimintakulut	-7 602	-7 393	-7 666	-273
Toimintakate	564	55	253	+198

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	25 176
Lisäykset	1 345
Rahoitusosuudet	- 30
Vähennykset	0
Poistot	- 1 637
Arvo 31.12.	24 853

2.2. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

Tuloslaskelmaosan sitovat erät on seuraavassa esitetty korostettuina.

1 000 €	TA	Ta-	Muutettu		Poikkeama
	2018	muutos	TA 2018	TP 2018	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	11 379	16	11 394	12 162	768
MYYNTITUOTOT	5 976	0	5 976	6 399	424
MAKSUTUOTOT	326	-30	296	321	25
TUET JA AVUSTUKSET	529	46	574	692	118
MUUT TUOTOT	4 549	0	4 549	4 750	201
	-51				
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	600	-294	-51 894	-52 201	-307
PALKAT JA PALKKIOT	-9 267	-230	-9 497	-9 510	-13
ELÄKEKULUT	-2 965	-7	-2 972	-2 311	662
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-510	-1	-512	-439	73
	-32				
PALVELUJEN OSTOT	441	-24	-32 465	-33 408	-943
AINEET, TARVIKKEET	-2 455	-2	-2 457	-2 608	-150
AVUSTUKSET	-899	-30	-929	-869	60
MUUT KULUT	-3 062	-1	-3 063	-3 057	5
	-40				
TOIMINTAKATE	222	-279	-40 500	-40 039	462
	22				
VEROTULOT	010	-438	21 572	21 362	-210
VALTIONOSUUDET	20 715	0	20 715	20 744	29
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
KORKOTUOTOT	73	0	73	79	6
MUUT RAHOITUSTUOTOT	608	0	608	616	9
KORKOKULUT	-196	0	-196	-165	31
MUUT RAHOITUSKULUT	-106	0	-106	-107	-2
VUOSIKATE	2 883	-717	2 166	2 490	324
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-1 972	
SUUNNITELMAN MUK.					
POISTOT	-1 983	0	-1 983	-1 930	53
ARVONALENTUMISET		0	0	-41	
SATUNNAISET ERÄT					
SATUNNAISET KULUT	0	-350	-350	0	350
TILIKAUDEN TULOS	900	-1 067	-167	518	685
RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	-5	-5
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	900	-1 067	-167	513	680

Verotulojen erittely

Verotulo 1 000 e	TA	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	18 545	18 390	-155
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 267	1 246	-21
Kiinteistövero	1 760	1 726	-34

Verotettavat tulot

Vuosi	Tulovero-%	Verotettava tulo	Muutos-%
Verovuosi 1997	18,0	67 458 135	-1,2
Verovuosi 1998	18,0	68 206 052	1,1
Verovuosi 1999	18,0	68 135 183	-0,1
Verovuosi 2000	18,5	70 139 846	2,9
Verovuosi 2001	18,5	72 785 180	3,8
Verovuosi 2002	18,5	74 282 806	2,1
Verovuosi 2003	18,5	74 946 643	0,9
Verovuosi 2004	18,5	75 728 781	1,0
Verovuosi 2005	19,5	77 481 834	2,3
Verovuosi 2006	19,5	80 929 000	4,4
Verovuosi 2007	19,5	86 679 000	7,1
Verovuosi 2008	19,5	91 508 695	5,6
Verovuosi 2009	19,5	90 678 844	-0,9
Verovuosi 2010	20,5	89 637 085	-1,1
Verovuosi 2011	20,5	92 431 033	3,1
Verovuosi 2012	21,25	94 721 302	2,5
Verovuosi 2013	21,25	95 989 994	1,3
Verovuosi 2014	22,25	96 429 052	0,5
Verovuosi 2015	22,25	95 153 009	-1,3
Verovuosi 2016	22,25	95 461 374	0,3
Verovuosi 2017	22,25	93 713 406	-1,8

2.3. INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1 000 €

HALLINTOPALVELUT

(5000) Arvonpaperit ja osakkeet

Määrärahat	<u>TA18</u>	<u>Muutettu</u> <u>TA18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	0	- 11	-13	-2
Tuotot	0	0	25	25
Netto	0	-11	12	-23

Kuluissa on Karelia Express Matkailupalvelu Oy:n osakkeiden ostaminen ja tuotoissa Josek Oy:n osakkeiden myyminen Joensuun kaupungille.

HYVINVOINTIPALVELUT

(5300, 5302) Irtain käyttöomaisuus

Määrärahat	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-52	-53	-1

Varhaiskasvatuksessa päiväkotien kalusteita uusittiin ergonomisiksi. Lukion opiskelija- ja henkilöstökalusteita päivitettiin ja nuorisotalon uusiin tiloihin kirjaston alakerrassa hankittiin tarvittavia kalusteita.

(5350) Kiinteä omaisuus

Määrärahat	<u>TA 18</u>	<u>Muutettu</u> <u>TA18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-10	0	0	0

Urheilukentän maalausten uusimista ei toteutettu koska urheilukentän pinnoite tulisi uudistaa lähivuosina. Maalaukset on joka tapauksessa tehtävä tuolloin uudelleen. Määräraha siirrettiin Pohjoisaholta siirretyn miniareenan hiekkatekonurmen hankintaan. Toteutus siirretty vuodelle 2019.

KAUPUNKIRAKENNEPALVELUT

Kiinteä omaisuus

Kiinteistö- ja ympäristötekniikka

(6411) Maa- ja metsätilat

Määrärahat	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-40	-16	+24
Tuotot	+20	0	-20
Netto	-20	-16	+4

Varaudutaan asemakaavoitettavien maa-alueiden hankintoihin. Tuotot koostuvat maa-

alueiden myynnistä. Kuluihin on kirjattu Outolammenkatu 2 tontin käypä arvo vanhan aptee-
kin rakennuksen purkamisen jälkeen. Toteutuneita kauppoja ei ole ollut.

Toimitilapalvelut

(6426) Erä- ja luontokeskuksen rakenteiden kunnostus

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-35	-35	-42	-7
Tuotot	14	14	14	0
Netto	-21	-21	-28	-7

Määrärahalla kunnostetaan kohteen rakenteita. Hankkeeseen haetaan leaderavustusta 42 %.
Hankkeen poisto-aika on 10 vuotta.

Määrärahalla on uusittu rakennusten huopakattoja, ulkokalusteita, roska-astiat ja kotakeitti-
öt. Lisäksi on kunnostettu infotauluja ja uusittu luontopolun opasteet. Alueen kaikki opasviitat
valmistuivat, osa niiden pystytyksestä jää vuodelle 2019. Tuotot koostuvat Joensuun seudun
leaderavustuksesta.

(6472) Keskusvaraston autokatos

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-20	-20	-21	-1

Määrärahalla rakennetaan neljä autokatospaikkaa lämmitystolppineen.

Hankkeen poisto-aika on 20 vuotta.

Katos on valmis.

(6474) Kirjasto

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-25	-25	-25	0

Määrärahalla uusitaan lämmönvaihdin ja puretaan ylimääräiset kalusteet pois. Työ on valmis.

Hankkeen poisto-aika on 20 vuotta.

Lämmönvaihdin on vaihdettu ja tiloja on siistitty.

(6476) Kyykerin kylätalon talotekniikan uusiminen

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-35	-35	-20	+15

Määrärahalla uusitaan lämmönvaihdin, käyttövesiputkistoa, viemäreitä, puretaan ylimääräi-
set kalusteet lämmönjakohuoneesta ja parannetaan kahden toimistohuoneen ilmastointia.

Hankkeen poisto-aika on 15 vuotta.

Vanha lämmönvaihdin on korvattu Mikonkatu 7-9:stä puretun taloyhtiön vaihtimella.

Muutoin hanketta ei ole viety eteenpäin, sillä selvityksessä on kiinteistön jatkotoimenpiteet.

(6477) Urheilutalon peruskorjaaminen

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>Käytetty</u>	<u>TA 18</u>	<u>Muutettu TA18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-3 150	-30	-50	0	0	0
Tuotot	750	0	0	0	0	0
Netto	-2 400	-30	-50	0	0	0

Vuonna 2017 uusittiin urheilusalin valaisimet Led-valaisimiksi. Nämä kustannukset olivat 30 000€. Vuonna 2018 käynnistetään peruskorjauksen suunnittelu, peruskorjaus toteutetaan vuonna 2020.

Kokonaiskustannusarvio sekä hankkeen laajuus tarkentuu suunnitelmien tarkentuessa. Toteutumisen ehtona peruskorjaukselle on noin 25 % avustus, kuitenkin maksimissaan 750 000 €.

Hankkeen poisto-aika on 40 vuotta.

Hanke on huomioitu opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmassa vuodelle 2020. Suunnitelma on ohjeellinen ja sen rahoitus riippuu valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitetusta määrärahasta. Avustettavat kohteet ja avustuksen määrä harkitaan lopullisesti vuosittaisten avustushakemusten perusteella. Alkuvuodesta 2019 tehdään hankesuunnitelma, jonka pohjalta päätetään peruskorjauksen laajuus. Tarkempisuunnittelu on tarkoitus toteuttaa loppuvuodesta 2019, avustushakemus uusitaan suunnitelmien valmistuttua. Peruskorjaus on tarkoitus käynnistää vuonna 2020, mikäli kohteen lopullinen avustuspäätös on myönteinen.

(6478) Kirjaston katon korjaus

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-40	-40	-37	+3

Määrärahalla uusitaan kirjaston katon huopapinnoite.

Hankkeen poisto-aika on 25 vuotta. Huopapinnoite on uusittu

(6479) Jätekatoksen rakentaminen Jokipohjankatu 27

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-15	-15	-14	+1

Määrärahalla puretaan entinen jätekatos ja rakennetaan jätehuoltomääräyksien mukaisesti uusi jätekatos Jokipohjan vanhainkodille.

Hankkeen poisto-aika on 15 vuotta. Katos on rakennettu.

(6480) Jätekatoksen rakentaminen Vanhalle kaivokselle

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-18	-18	-18	0

Määrärahalla rakennetaan jätehuoltomääräyksien mukaisesti jätekatos Vanhalle kaivokselle sekä uusitaan jätekatoksen viereistä aitaa noin 50 metriä. Katos on rakennettu.

Hankkeen poisto-aika on 15 vuotta.

(6482) Terveyskeskuksen huonetilojen kunnostaminen

Määrärahat	TA 18	TP18	ERO
Kulut	-90	-93	-3

Määrärahalla kunnostetaan vuonna 2017 syksyllä tehdyn kuntotutkimussuunnitelman perusteella huonetiloja mm. kellarikerroksen lattiat laatoitetaan sekä uusitaan salaojitusta että parannetaan perusmuurin vedeneristystä. Suunnitelma vuosilla varaudutaan lisäkunnostustöihin, mikäli kuntotutkimukset niin vaativat.

Hankkeen poisto-aika on 30 vuotta.

Kellarin lattioista on n. 50 % kunnostettu, sekä salaojitusta on osittain uusittu. Työt jatkuvat vuonna 2019.

(6490) Skeittiparkki

Määrärahat	Kust.arvio	TA 18	TP18	ERO
Kulut	-45	-45	-43	+2
Tuotot	18	18	16	-2
Netto	-27	-27	-27	0

Määrärahalla puretaan Vanhan Apteekin kiinteistö ja tilalle rakennetaan skeittiparkki. Hankkeeseen haetaan leaderavustusta 42 % skeittiparkin rakenteiden rakentamiseen.

Hankkeen poisto-aika on 10 vuotta.

Hyvinvointipalvelut suorittivat kuntalaiskyselyn skeittiparkin rakentamispaikesta. Enemmistön kyselyyn vastanneiden mukaan skeittiparkki tuli rakentaa Matovaaran urheilukentän paikoitusalueen viereen. Hyvinvointilautakunta päätti 9.4.2018 pidetyssä kokouksessa esittää kaupunkirakennepalveluille skeittiparkin rakentamista Matovaaran urheilukentän paikoitusalueen viereen. Skeittiparkki on rakennettu Matovaaran paikoitusalueen viereen. Vanhan Apteekin kiinteistö on purettu käyttötalousvaroin.

Yhdyskuntateknikka

Ympäristöhoito/kadut ja liikenneväylät

(6489) Digiväylä

Määrärahat	Kust.arvio	Käytetty	TA 18	Muutettu TA 18	TP18	ERO
Kulut	-1 175	0	-248	-35	-64	-29
Tuotot	807	0	170	24	50	+26
Netto	-368	0	-78	-11	-14	-3

Hanke koostuu kahdesta eri osiosta: digiväylästä sekä maanpäällisten osien nykyaikaistamisesta. Digiväylälle luotavan mobiilialustan avulla parannetaan kaupunkilaisten sekä matkailijoiden ostovoimaa Kummunkadulle. Maanpäälliset rakenteet uusitaan ja katualueen yleisilmeestä luodaan viihtyisämpi ja turvallisempi.

Digiväylän mobiilialustan poisto-aika on 5 vuotta.

Hankkeen maanpäällisten rakenteiden poisto-aika on 15 vuotta.

Hankkeelle on saatu kaksi rahoituspäätöstä. 24.1.2018 oppimisympäristöjen kehittäminen, avustusta n. 317 000 € tai maksimissaan 70% tukikelpoisista nettokustannuksista. 22.2.2018 infraosio, avustusta n. 490 000 € tai maksimissaan 50% tukikelpoisista nettokustannuksista. Rahoituspäätöksen summat ovat arvonlisäverollisiin kustannuksiin. Suunnitelmat ovat valmiit ja kilpailutus suoritetaan alkuvuodesta 2019. Urakat alkavat keväällä 2019.

(6492) Kummunkadun infra

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>Käytetty</u>	<u>TA 18</u>	<u>Muutettu</u> <u>TA18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-850	0	-178	-15	-21	-6
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Netto	-850	0	-178	-15	-21	-6

Kummunkadun maanpäällisen ja maanalaisen infran kunnostaminen. Hankkeen maanpäällisten rakenteiden poisto-aika on 15 vuotta. Hankkeen maanalaisen infran poisto-aika on 30 vuotta. Suunnittelutyöt ovat valmiit ja kilpailutus suoritetaan alkuvuodesta 2019. Urakat alkavat keväällä 2019.

(6699) Irtain omaisuus, vesakkoleikkurin hankinta

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-24	-24	-23	+1

Määrärahalla uusitaan vesakkoleikkuri. Nykyinen vesakkoleikkuri on vanha ja huonokuntoinen, joten sillä ei pystytä tekemään siistiä leikkausjälkeä. Kaupunkirakennepalveluiden tavoitteena on kaupunkikuvan parantaminen katujen ja kevyenliikenteenväylien osalta, joten uuden vesakkoleikkurin hankinta on työn onnistumisen kannalta erittäin tärkeä. Hankkeen poisto-aika on 3 vuotta. Vesakkoleikkuri hankittiin kesällä 2018.

(6714) Katualueet

Määrärahat	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-150	-149	+1

Määrärahalla korjataan vuosittain huonokuntoisimpia katuja ja katualueita. Kohteet määritellään tarkemmin käyttösuunnitelmassa. Hankkeen poisto-aika on 15 vuotta. Määrärahalla saneerattiin Marjakatu sekä tehtiin asfalttipintauksia eripuolilla Outokumpua.

(6720) Sadevesiverkosto

Määrärahat		<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut		- 50	-52	-2

Määrärahalla kunnostetaan sadevesiverkosta.

Hankkeen poisto-aika on 30 vuotta

Määrärahalla rakennettiin Alavinkadun varteen hulevesilinjaa n. 250m ja hankittiin materiaaleja Kummunkadulta Pohjoisaholle laskevan hulevesilinjan saneeraamiseen.

(6721) Kummunkadun kunnallistekniikka

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-155	-10	-3	+7

Määräraha on varaus Kummunkadun sadevesiviemärien rakentamiseen tarvittaessa muun kunnallistekniikan uusimisen yhteydessä. Vuonna 2018 on tarkoitus päivittää suunnitelmat, mikäli valtavyly-hanke käynnistyy.

Hankkeen poisto-aika on 30 vuotta.

Suunnitelmat on päivitetty vuonna 2018, sadevesilinjaa on tarkoitus uusia Kummunkadulta Pohjoisahon suuntaan vuonna 2019.

(6741) Katuvaloverkoston kunnostaminen

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>Käytetty</u>	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-800	-395	-100	-98	+2

Määrärahalla kunnostetaan katuvaloja EU-määräysten mukaisiksi ja uusitaan huonokuntoisimpia valopylväitä.

Hankkeen poisto-aika on 15 vuotta. Valaisimia on yhteensä 1368 kpl.

Vuonna 2018 valaisimia uusittiin 179 kpl (yhteensä vaihdettu 711 kpl) sekä huonokuntoisimpia valaisinpylväitä. Valaistuksen ohjausjärjestelmiä on uusittu 29:ään ohjauskeskukseen (keskukset on kaikkiaan 30 kpl). Valaisimia on vaihdettu 52,2 % ja määrärahoja on käytetty 61,6 %.

(6799) Irtain omaisuus, taajamatraktorin hankinta

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-150	-150	-150	0

Määrärahalla uusitaan liikenneväylien taajamatraktori. Nykyisellä taajamatraktorilla hoidetaan katujen- ja kevyenliikenteenväylien auroksia, lumipenkkojen madallusta, hiekkojen harjausta, vesakonleikkuuta ym. kunnallisteknisiä töitä. Taajamatraktorilla on käyttötunteja noin 1000 h/vuosi. Nykyinen taajamatraktori on hankittu uutena vuonna 2010. Taajamatraktorista aiheutuu yhä enemmän kunnossapitokuluja, traktorista hyvitetään vielä vaihdossa noin 50 000 €. Talviaikana varakoneiden saanti aurokseen on erittäin vaikea ja siksi taajamatraktori pitää uusia, jotta aurokset ja ulkoalueiden hoitaminen voidaan tehokkaasti hoitaa.

Hankkeen poisto-aika on 5 vuotta.

Taajamatraktori on hankittu ja vanhasta kuorma-autosta on luovuttu.

VESIHUOLTOPALVELUT

Yhdyskuntatekniikka

(6916) Kummunkadun kunnallistekniikka

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>TA 18</u>	<u>Muutettu</u> <u>TA18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-270	- 10	-14	-6	+8

Määräraha on varaus Kummunkadun runkovesijohtojen ja jätevesiviemärien saneeraukseen tarvittaessa. Vuonna 2018 on tarkoitus päivittää suunnitelmat, mikäli valtaväylä-hanke käynnistyy.

Hankkeen poisto-aika on 30 vuotta.

Suunnitelmat ovat valmiit ja kilpailutus suoritetaan alkuvuodesta 2019. Urakat alkavat keväällä 2019.

(6931) Vesijohtoverkosto

Määrärahat	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	- 150	-159	-9

Määrärahalla uusitaan vesilaitoksen infrastruktuuria.

Hankkeen poisto-aika on 15 vuotta.

Vesijohtoverkosta uusittu Marjakadulla, sekä on hankittu uudet toimilaitteventtiilit Kaitalammen vedenkäsittelylaitokselle. Määrärahoilla toteutettiin kesken jäänyt Kyntövaaran vesijohtojen saneeraus.

(6999) Irtain omaisuus

Määrärahat	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-20	-20	0

Vanhentunutta autokantaa uusitaan.

Hankkeen poisto-aika on 5 vuotta.

Määrärahalla hankittiin yksi pakettiauto.

VIEMÄRILAITOS

(6914) Vesi- ja viemäriosuuskuntien avustamiseksi tehtävän suunnittelutyöt

Määrärahat	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	- 10	0	+10

Määrärahaan sisältyy toiminta-alueen läheisyydessä olevien vesiosuuskuntien linjatöiden suunnitelmien teko.

Hankkeen poisto-aika on 15 vuotta.

Ei tapahtumia.

(6971) Viemäriverkosto

Määrärahat	<u>TA 18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	- 100	-99	+1

Määrärahalla uusitaan viemärlaitoksen infrastruktuuria.

Hankkeen poistoaika on 30 vuotta.

JV-puhdistamon infraa on uusittu saneerauksen yhteydessä. Verkostoa uusittiin Marjakadun katuremontin yhteydessä. Huonokuntoisimpia jätevesikaivoja on saneerattu.

(6982) Jätevedenpuhdistamon saneeraus

Määrärahat	<u>Kust.arvio</u>	<u>Käytetty</u>	<u>TA 18</u>	<u>Muutettu</u> <u>TA18</u>	<u>TP18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-360	-137	- 90	-223	-223	0

Määrärahalla suunnitellaan ja saneerataan nykyinen jätevedenpuhdistamo tulevan ympäristöluvan vaatimusten mukaiseksi. Kustannusarvio on päivittynyt suunnitelmien valmistuessa syksyllä 2017. Pakollisten saneerattavien laitteiden investointikustannukset ovat noin 360 000 €, alkuperäinen kustannusarvio oli 270 000 €. Saneeraus valmistuu alkuvuodesta.

Hankkeen poistoaika on 30 vuotta.

Työt ovat valmiit.

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Määrärahat	<u>TP 17</u>	<u>TA 18</u>	<u>Muutettu</u> <u>TA18</u>	<u>TP 18</u>	<u>ERO</u>
Kulut	-3 441	-1 765	-1 477	-1 462	16
Tuotot	1 507	222	76	105	29
Netto	-1 935	-1 543	-1 401	-1 357	45

2.4. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

Rahoituslaskelman sitovat erät on seuraavassa esitetty kursivoituina.

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 1 000 €

	<u>TA</u> <u>2018</u>	TA MUU- <u>TOKSET</u>	MUUTETTU <u>TA 2018</u>	<u>TP 2018</u>	POIK- KEAMA
VARSINAINEN TOIMINTA JA INVESTOINNIT					
Tulorahoitus	2 858	-1 067	1 791	2 490	699
Vuosikate	2 883	-717	2 166	2 490	324
Satunnaiset erät	0	-350	-350	0	350
Tulorahoituksen korjaukset	-25	0	-25	0	25
Investoinnit yhteensä	-1 518	142	-1 376	-1 356	20
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 765	288	-1 477	-1 461	16
Rahoitusosuudet investointimenoihin	202	-146	56	80	24
Käyttöomaisuuden myyntitulot	45	0	45	25	-20
VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTOKASSAVIRTA	1 340	-925	415	1 134	719
RAHOITUSTOIMINTA					
Antolainauksen muutokset	181	0	181	605	424
<i>Antolainasaamisten lisäykset</i>	0	0	0	0	0
<i>Antolainasaamisten vähennykset</i>	181	0	181	605	424
Lainakannan muutokset	-1 263	0	-1 263	-1 121	142
<i>Pitkäaikaisten lainojen lisäys</i>	1 000	0	1 000	1 000	0
<i>Pitkäaikaisten lainojen vähennys</i>	-2 263	0	-2 263	-2 223	40
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	102	102
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	-106	-106
RAHOITUSTOIMINNAN NETTOKASSAVIRTA	-1 082	0	-1 082	-622	460
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	258	-925	-667	512	1 179

2.5. YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot					
		N B	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA												
Kaupunginhallitus	N	31 684	34	31 718	31 686	32	3 134		3 134	3 286	152	
Hyvinvointilautakunta	N	12 523	260	12 783	12 849	-66	796	16	812	957	145	
Kaupunkirakennelautakunta	N	7 393		7 393	7 666	-273	7 448		7 448	7 920	471	
YHTEENSÄ		51 600	294	51 894	52 201	-306	11 379	16	11 394	12 162	768	
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot	B						22 010	-438	21 572	21 362	-210	
Valtionosuudet	B						20 715		20 715	20 744	29	
Korkotulot	B						73		73	79	6	
Muut rahoitustulot	B						608		608	616	8	
Korkomenot	B	196		196	165	31						
Muut rahoitusmenot	B	106		106	107	-1						
Tulorahoituksen korjaukset												
Satunnaiset erät	B		350	350								
YHTEENSÄ		302	350	652	273	29	43 406	-438	42 968	42 801	-167	
INVESTOINTIOSA												
Kaupunginhallitus												
Arvopaperit ja osakkeet	B	0	11	11	13	-2	0	0	0	25	25	
Hyvinvointilautakunta												
Irtain käyttöomaisuus	B	52		52	53	-1						
Matovaaran hiekkatekonurmi	B	10	-10	0	0	0						
Kaupunkirakennelautakunta												
Kaupunkirakennepalvelut												
Maa- ja metsätilat	B	40		40	16	24	20		20	0	-20	
Erä- ja luontokeskuksen rak. kunnost.	B	35		35	42	-7	14		14	14	0	
Keskusvaraston autokatos	B	20		20	21	-1						
Kirjasto	B	25		25	25	0						
Kyykerin kylätalon talotekniikka	B	35		35	20	15						
Urheilutalon peruskorjaaminen	B	50	-50	0	0	0						
Kirjasto katon korjaus	B	40		40	37	3						
Jätekatoksen rak. Vanhainkodille	B	15		15	14	1						
Jätekatoksen rak. Vanhalle kaivokselle	B	18		18	18	0						
Terveyskeskuksen huonetil. Kunnostus	B	90		90	93	-3						
Aarrekaupunki/Digiväylä	B	248	-213	35	64	-29	170	-146	24	50	26	
Skeittiparkin rakentaminen	B	45		45	43	2	18		18	16	-2	
Kummunkadun infra	B	178	-163	15	21	-6						
Irtain omaisuus	B	24		24	23	1						
Katualueet	B	150		150	149	1						
Sadevesiverkosto	B	50		50	52	-2						
Kummunkadun kunnallistekniikka	B	10		10	3	7						
Katuvalojen kunnostaminen	B	100		100	98	2						
Taajamakoneen vaihto	B	150		150	150	0						
Vesihuoltopalvelut												
Vesijohtoverkosto	B	150		150	159	-9						
Kummunkadun kunnallistekniikka	B	10	4	14	6	8						
Viemäriverkosto	B	100		100	99	1						
Vesi- ja viemäriolosuhteiden avust.	B	10		10	0	10						
Jäteveden puhdistamon saneeraus	B	90	133	223	223	0						
Pakettiauton vaihto	B	20		20	20	0						
YHTEENSÄ		1 765	-288	1 477	1 461	15	222	-146	76	105	29	
RAHOITUSOSA												
Antolainauksen muutokset												
Antolainasaamisten lisäykset	B	0	0	0	0	0						
Antolainasaamisten vähennykset	B						181		181	605	424	
YHTEENSÄ		0	0	0	0	0	181		181	605	424	
Lainakannan muutokset												
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						1 000		1 000	1 000	0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	2 263		2 263	2 223	40						
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N					0				102	-102	
YHTEENSÄ		2 263		2 263	2 223	40	1 000	0	1 000	1 102	102	
Oman pääoman muutokset												
Vaikutus maksuvalmiuteen		258	-925	-667	512	-1 179				-106	-106	
YHTEENSÄ		56 188	-569	55 620	56 670	-1 051	56 188	-569	55 619	56 670	1 051	

1) N= sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B= bruttomääräraha/-tuloarvio

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. TULOSLASKELMA

	<u>1.1. - 31.12.2018</u>	<u>1.1. - 31.12.2017</u>
Toimintatuotot		
Myyntituotot	4 012 630,31	4 197 711,71
Maksutuotot	311 518,59	363 132,89
Tuet ja avustukset	685 202,43	585 603,28
Muut tuotot	2 326 017,92	2 219 187,05
Toimintatuotot yhteensä	7 335 369,25	7 365 634,93
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-9 509 766,79	-9 101 360,47
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 310 637,77	-2 275 797,25
Muut henkilösivukulut	-438 965,17	-524 277,37
Palvelujen ostot	-31 074 606,92	-30 951 491,48
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 539 018,36	-2 429 374,42
Avustukset	-862 016,84	-800 450,09
Muut toimintakulut	-639 112,36	-604 859,18
Toimintakulut yhteensä	-47 374 124,21	-46 687 610,26
Toimintakate	-40 038 754,96	-39 321 975,33
Verotulot	21 362 152,69	22 364 623,72
Valtionosuudet	20 743 977,00	20 714 032,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	32 177,19	40 930,41
Muut rahoitustuotot	512 046,21	511 669,35
Korkokulut	-117 971,97	-141 863,27
Muut rahoituskulut	-3 448,56	-11 809,09
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	422 802,87	398 927,40
Vuosikate	2 490 177,60	4 155 607,79
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 930 463,82	-1 875 159,69
Arvonalentumiset	-41 340,76	-387 592,19
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 971 804,58	-2 262 751,88
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		369 968,00
Satunnaiset tuotot ja -kulut yhteensä	0,00	369 968,00
Tilikauden tulos	518 373,02	2 262 823,91
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys (+)	-5 279,34	-5 953,84
Tilikauden yli- / alijäämä	513 093,68	2 256 870,07

3.2. RAHOITUSLASKELMA

	<u>1.1.-31.12.2018</u>	<u>1.1. - 31.12.2017</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 490 178	4 155 608
Satunnaiset erät	0	369 968
Tulorahoituksen korjauserät	0	-303 517
	2 490 178	4 222 058
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 461 138	-3 441 358
Rahoitusosuudet investointimenoihin	79 809	18 959
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	25 060	1 857 631
	-1 356 269	-1 564 768
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 133 908	2 657 290
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	605 390	186 792
	605 390	186 792
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000	1 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 223 132	-2 299 282
Lyhytaikaisten lainojen muutos	101 819	520 240
	-1 121 313	-779 042
Oman pääoman muutokset		0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	52 512	399
Vaihto-omaisuuden muutos	0	41 418
Saamisten muutos	-756 400	-688 929
Korottomien velkojen muutos	598 298	-439 216
	-105 590	-1 086 328
Rahoituksen rahavirta	-621 513	-1 678 579
Rahavarojen muutos	512 395	978 711
Rahavarat 31.12.	2 275 093	1 762 697
Rahavarat 1.1.	1 762 697	783 986

3.3. TASE

	2018	2017		2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT			VASTATTAVAA		
Aineettomat hyödykkeet			OMA PÄÄOMA		
			Peruspääoma	21 679 929,73	21 679 929,73
Muut pitkävaikutteiset menot	64 645,40	92 201,19	Muut omat rahastot	1 634 565,02	1 629 285,68
	64 645,40	92 201,19	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 990 049,60	2 733 179,53
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden yli-/alijäämä	513 093,68	2 256 870,07
Maa- ja vesialueet	2 914 211,32	2 897 848,03		28 817 638,03	28 299 265,01
Rakennukset	13 349 585,51	13 893 979,63	PAKOLLISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 404 421,60	8 243 447,63	Muut pakolliset varaukset	553 000,00	553 000,00
Koneet ja kalusto	567 607,49	642 617,97		553 000,00	553 000,00
Muut aineelliset hyödykkeet	234 966,74	234 966,74	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	74 056,51	167 054,93	Valtion toimeksiannot	4 682,98	7 742,51
	25 544 849,17	26 079 914,93	Lahjoitusrahastojen pääomat	345 652,45	292 981,04
Sijoitukset				350 335,43	300 723,55
Osakkeet ja osuudet	10 273 934,88	10 326 848,80	VIERAS PÄÄOMA		
Muut lainasaamiset	2 594 531,30	3 199 921,23	Pitkäaikainen		
Muut saamiset	394 381,74	394 381,74	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 155 844,00	9 278 976,00
	13 262 847,92	13 921 151,77		8 155 844,00	9 278 976,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lyhytaikainen		
Valtion toimeksiannot	4 682,98	7 742,51	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 123 132,00	2 123 132,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	239 079,72	238 920,01	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	100 000,00
	243 762,70	246 662,52	Lainat muilta luotonantajilta	1 357 920,21	1 256 101,21
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Saadut ennakot	2 887,57	2 843,97
Saamiset			Ostovelat	695 855,44	1 021 386,08
Pitkäaikaiset saamiset			Muut velat	400 160,06	184 383,04
Muut saamiset	17 613,00	0,00	Siirtovelat	2 365 700,96	1 657 693,07
	17 613,00	0,00		6 945 656,24	6 345 539,37
Lyhytaikaiset saamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	44 822 473,70	44 777 503,93
Myyntisaamiset	536 194,29	577 520,98			
Lainasaamiset	2 442 363,50	1 770 744,51			
Muut saamiset	297 127,84	142 858,90			
Siirtosaamiset	137 977,33	183 751,93			
	3 413 662,96	2 674 876,32			
Rahoitusarvopaperit					
Muut arvopaperit	764 899,31	759 619,97			
	764 899,31	759 619,97			
Rahat ja pankkisaamiset					
	1 510 193,24	1 003 077,23			
	1 510 193,24	1 003 077,23			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	44 822 473,70	44 777 503,93			

3.4. KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 €	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Toimintatuotot	53 375 657,29	52 584 806,18
Toimintakulut	-91 100 001,75	-90 013 884,69
Osuus osakkuusyhteisön voitosta	532,95	403,60
Toimintakate	-37 723 811,51	-37 428 674,91
Verotulot	21 362 152,69	22 364 623,72
Valtionosuudet	22 620 376,74	22 518 292,85
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	116 879,52	132 212,74
Muut rahoitustuotot	47 082,81	76 178,36
Korkokulut	-324 451,01	-405 702,13
Muut rahoituskulut	-5 178,50	-16 118,41
Vuosikate	6 093 050,74	7 240 812,22
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 695 552,44	-5 041 177,81
Omistuksen eliminointierot	0,00	-0,07
Arvon alentumiset	0,00	-19 469,04
Satunnaiset erät	0,00	-227 737,45
Tilikauden tulos	397 498,30	1 952 427,85
Tilinpäätössiirrot	-4 686,59	-43 728,59
Tilikauden verot	-401 352,69	-82 356,92
Laskennalliset verot	4 754,23	-37 373,77
Vähemmistöosuudet	3 317,31	9 034,74
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-469,45	1 798 003,31

3.5. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1 000 €

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 093	7 241
Satunnaiset erät	0	-228
Tilikauden verot	-401	-82
Tulorahoituksen korjaukset	883	298
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 798	-13 021
Rahoitusosuudet investointimenoihin	102	39
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	676	9 010
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 555	3 256
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-1
Antolainasaamisten vähennykset	403	1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 200	6 651
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 926	-9 243
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5	-287
Oman pääoman muutokset	-211	8
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	97	24
Vaihto-omaisuuden muutos	-59	37
Saamisten muutokset	214	769
Korottomien velkojen muutokset	505	3 109
Rahoituksen rahavirta	-2 781	1 069
Rahavarojen muutos	-226	4 325
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	6 916	7 141
Rahavarat 1.1.	7 141	2 816
	-226	4 325

3.6. KONSERNITASE

VASTAAVAA	2018	2017	VASTATTAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	21 679 929,73	21 679 929,73
Aineettomat oikeudet	21 808,76	37 444,61	Säätiöiden ja yhd. peruspää- oma	2 452,84	2 452,84
Muut pitkävaikutteiset menot	198 027,78	177 083,40			
	219 836,53	214 528,01	Arvonkorotusrahasasto	147 480,75	152 028,70
Aineelliset hyödykkeet			Muut omat rahastot	5 053 950,56	5 049 263,97
Maa- ja vesialueet	3 605 973,05	3 591 809,48	Edellisten tilikausien yli- /alijäämä	6 790 081,62	5 198 256,69
Rakennukset	37 650 071,76	40 107 804,87	Tilikauden yli-/alijäämä	-469,45	1 798 003,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 548 217,30	22 463 419,94		33 673 426,05	33 879 935,24
Koneet ja kalusto	1 607 748,26	1 607 663,42	VÄHEMMISTÖOSUUDET	465 236,29	410 463,00
Muut aineelliset hyödykkeet	473 521,00	503 007,82			
Ennakkom. ja keskeneräiset- hank.	1 542 469,89	839 463,73			
	67 428 001,25	69 113 169,25			
Sijoitukset			PAKOLLISET VARAUKSET		
Osakkeet ja osuudet	1 890 909,53	1 792 418,06	Eläkevastuuvaraus	7 745,17	9 446,62
Muut lainasaamiset	117 973,96	521 278,44	Muut pakolliset varaukset	1 977 878,10	1 005 806,80
Muut saamiset	9 113,81	9 113,81		1 985 623,27	1 015 253,42
	2 017 997,31	2 322 810,32	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Valtion toimeksiannot	287 994,28	296 397,24
Valtion toimeksiannot	193 340,63	246 461,15	Lahjoitusrahastojen pääomat	352 739,00	300 077,42
Lahjoitusrahastojen erityiskat- teet	239 089,50	238 929,79	Muut toimeksiantojen pääomat	13 686,14	2 153,66
Muut toimeksiantojen varat	13 685,92	2 153,47		654 419,42	598 628,32
	446 116,05	487 544,41	VIERAS PÄÄOMA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Pitkäaikainen		
Vaihto-omaisuus			Lainat rah- ja vak.laitoksilta	26 232 189,97	29 747 543,03
Aineet ja tarvikkeet	566 808,22	508 047,12	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	-20 805,45
	566 808,22	508 047,12	Liittymismaksut ja muut velat	3 578 636,54	3 549 190,73
Saamiset			Siirtovelat	30,76	
Pitkäaikaiset saamiset			Laskennalliset verovelat	1 367 590,69	1 469 996,71
Myyntisaamiset	5 806,85	13,39		31 178 447,97	34 745 925,03
Lainasaamiset	2 383 335,62	2 303 091,89	Lyhytaikainen		
Muut saamiset	110 688,53	124 912,64	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	4 335 949,59	4 430 651,81
Siirtosaamiset	0,00	-4 930,03	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	100 000,00
Lyhytaikaiset saamiset			Saadut ennakat	25 046,57	50 524,92
Myyntisaamiset	3 422 489,83	3 541 087,65	Ostovelat	3 280 979,54	3 233 188,72
Lainasaamiset	533 794,91	438 127,27	Liittymismaksut ja muut velat	1 431 412,88	986 983,54
Muut saamiset	501 392,54	565 926,72	Siirtovelat	8 236 385,00	8 227 287,14
Siirtosaamiset	740 572,34	943 659,57	Laskennalliset verovelat	25 164,70	20 215,59
Rahoitusarvopaperit				17 334 938,28	17 048 851,71
Joukkovelkakirjasaamiset	165 715,93	188 976,64	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	85 292 091,28	87 699 056,72
Muut arvopaperit	772 499,31	767 219,97			
Sijoit. rahamarkkinainstru- mentteihin	441 314,19	487 747,77			
	1 379 529,42	1 443 944,38			
Rahat ja pankkisaamiset	5 535 721,88	5 697 124,11			
	5 535 721,88	5 697 124,11			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	85 292 091,28	87 699 056,72			

4. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1. KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 1) Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskeva liitetieto

1. Tulojen ja menojen kirjaamisperusteet

Menot ja tulot kirjataan suoriteperusteisesti poikkeuksena vähäiset liiketapahtumat sekä verotulot. Verotulot kirjataan tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden tuloksi. Joulukuun tilitettävä määrä oli poikkeuksellisesti negatiivinen, joten se kirjattiin Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan verotulojen vähennykseksi ja siirtovelkoihin.

2. Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman (kvalt 29.10.12/§41) mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenuon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

3. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuutta ei tällä hetkellä ole taseessa.

4. Vaihtuvien vastaavien saamiset ja rahoitusarvopaperit

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

5. Muut erät

Lomapalkkavaraukseen on tehty vuoden 2016 tilinpäätöksen jälkeen Kilan antaman lausunnon 114/2016 mukainen 30 % vähennys.

Kiinteistö Oy Vaskikummun osakkeiden arvo summa 41 340,76 € kirjattiin tilille pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvonalentuminen. Kiinteistö Oy Vaskikumpu on päätetty purkaa selvitysmenettelyn kautta vuoden 2019 aikana.

4.2. KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 2) Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskeva liitetieto

1. Edellistä tilikautta koskevien tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2018 Siun soten maksuosuudesta 614 319,00 € ei ole kirjattu kuluihin, koska asiasta tehdyt päätökset eivät ole saavuttaneet lainvoimaa.

2. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat virheiden oikaisu

Vuonna 2017 on maksettu sekä Siun sote –kuntayhtymälle että Riveria-kuntayhtymälle opiskelijahuollon palveluista. Siun sote palautti vuonna 2018 liikaa maksetun erän, joka kirjattiin hyvinvointipalveluiden tuloihin summa 51 569,42 euroa.

4.3. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 3) Konsernitilinpäätöksen laatimista koskeva liitetieto

Vuoden 2017 konsernin tiedot eivät pieneltä osin ole vertailukelpoisia johtuen Siun soten avaavan taseen tiedoista.

1. Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä.

2. Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien, joiden jäsenenä kaupunki on, keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

3. Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

4. Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalon ja Outokummun seudun teollisuuskylä Oy:n sisäinen omistus on eliminoitu tytäryhteisön osakkeet ja osuudet, edellisten tilikausien yli/alijäämä ja muita omia rahastoja vasten.

Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Vuonna 2018 kaupunki kirjasi Kiinteistö Oy Vaskikummun osakkeiden arvon 41 340,76 euroa pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvonalennukseen ja konsernissa arvonalennuskirjaus peruutettiin.

Outokummun seudun teollisuuskylä Oy:n osakkeista kirjattiin Kiinteistö Oy Yritystalon osakkeita 48 701,41 euroa konserni osuuksien arvonalennukseen ja konsernissa arvonalennuskirjaus peruutettiin.

5. Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Outokummun Seurojentalon Oy:n vähemmistöosuutta ei erotettu, koska oma pääoma on kokonaan tappiollinen.

6. Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Kummun Kodit ja Kiinteistö Oy Vaskikumpu ovat tehneet suunnitelmapoistot vuodesta 2005 alkaen. Aiemmilta vuosilta kirjataan poistoero Kiinteistö Oy Kummun Kotien osalta. Muiden tytäryhtiöiden osalta ei tehdä poistoero kirjauksia.

4.4. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväalueittain (toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä)

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Hallintopalvelut	1 762 644,23	1 632 972,09	1 566 220,84	1 480 171,14
Sosiaali- ja terveystuotot	33 923 986,85	34 013 548,64	67 102,46	93 703,48
Hyvinvointipalvelut	1 337 952,48	1 436 215,04	947 913,76	969 972,93
Yhdyskuntapalvelut	15 265 324,85	14 427 443,89	3 522 332,36	3 575 205,03
Vesihuoltopalvelut	1 085 748,88	1 074 626,52	1 231 799,83	1 246 583,35
Yhteensä	53 375 657,29	52 584 806,18	7 335 369,25	7 365 635,93

Liitetieto 7) Verotulot eriteltyinä

	2018	2017
Kunnan tulovero	18 390 104,82	19 165 420,54
Kiinteistövero	1 726 460,88	1 763 548,08
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 245 586,99	1 435 655,10
Verotulot yhteensä	21 362 152,69	22 364 623,72

Liitetieto 8) Valtionosuudet eriteltyinä

	2018	2017
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	15 328 111,00	15 497 484,00
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	6 037 128,00	5 765 301,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-621 262,00	-548 753,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	20 743 977,00	20 714 032,00

Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	26 597 886,99	26 743 140,24
Muiden palvelujen ostot	4 476 719,93	4 208 351,24
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	31 074 606,92	30 951 491,48

Liitetieto 10) Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille ei ole annettu tukia vuonna 2018 eikä vuonna 2017.

Liitetieto 11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston 29.10.2012 41 § hyväksymää poistosuunnitelmaa. Taseeseen ennen vuotta 2013 aktivoituneet erät poistetaan aiemman poistosuunnitelman mukaisesti loppuun saakka. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden rahoitusosuuksilla vähennetyistä hankintamenosta.

	Poistoaika	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		
Perustamis- ja järjestelymenot	5 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	5 vuotta	Tasapoisto
Konserniliikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Liikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	5 vuotta	Tasapoisto
Muut	5 vuotta	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
<i>Hallinto- ja laitosrakennukset</i>		
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Uimahallit	20–35 vuotta	Tasapoisto
Liikuntahallit	20–40 vuotta	Tasapoisto
<i>Tehdas- ja tuotantorakennukset</i>		
Keskuskeittiö	25–35 vuotta	Tasapoisto
Pesula	20–30 vuotta	Tasapoisto
<i>Talousrakennukset</i>		
Varastot, kiviset	30–40 vuotta	Tasapoisto
Varastot, puiset	25–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Vapaa-ajanrakennukset</i>		
Urheilukenttien huoltorakennukset	25–35 vuotta	Tasapoisto
Virkistysalueen mökit/saunamökit	20–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Asuinrakennukset</i>		
Kerrostalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit, puistot, ulkoval. laitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	Tasapoisto
Viemäriverkko	30 vuotta	Tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 vuotta	Tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat	15 %	Menojäännösp.
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Tasapoisto

Vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitt.	15 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta	Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, on kirjattu vuosikuluiksi.

Liitetieto 12) Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Maisemointivaraukset				
Maisemointivaraus maa-ainesten ottolupaan 1.1.	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Maisemointivaraus maa-ainesten ottolupaan 31.12.	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00
Maisemointivaraus yhdyskuntajätteen kaatopaikalle1.1.	300 000,00	245 000,00	300 000,00	245 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	55 000,00	0,00	55 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Maisemointivaraus yhdyskuntajätteen kaatopaikalle1.1.	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00
Maisemointivaraus erityismaiden loppusioitus allas1.1.	240 000,00	200 000,00	240 000,00	200 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	40 000,00	0,00	40 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Maisemointivaraus erityismaiden loppusioitus allas1.1.	240 000,00	240 000,00	240 000,00	240 000,00
<i>Maisemointivaraukset yhteensä</i>	553 000,00	553 000,00	553 000,00	553 000,00
Outokummun Energia Oy				
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0,00			
Lisäykset tilikaudella	842 009,21			
Vähennykset tilikaudella	0,00			
Muut pakolliset varaukset 31.12.	842 009,21	-		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä				
Eläkevaraukset 1.1.	9 446,62			
Muutos tilikaudella	-1 701,45	9 446,62		
Eläkevaraukset 31.12.	7 745,17	9 446,62		
Potilasvakuutusvaraus 1.1.	450 906,80	450 906,80		
Muutos tilikaudella	130 062,09			
Potilasvakuutusvaraus 31.12.	580 968,89	450 906,80		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä				
Muut pakolliset varaukset 1.1.	1 900,00			
Lisäykset tilikaudella	-	1 900,00		
Vähennykset tilikaudella	-			
Muut pakolliset varaukset 31.12.	1 900,00	1 900,00		
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto		2 424,53		
Vähennykset tilikaudella		2 424,53		
Varaukset 31.12	0,00	0,00		
Pakolliset varaukset yhteensä	1 985 623,27	1 015 253,42	553 000,00	553 000,00

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Varislahden kylässä Koulula 309-408-10-3		2 660,58		2 660,58
Koulula I 309-408-10-30		3 249,24		3 249,24
Koulula II 309-408-8-13		3 114,70		3 114,70
Multikankaantie 31 A				
Kyykerin kaupunginosan (1) korttelin 108 tontista 1 osoitteesta Kyykerinkatu 32, 309-1-108-1 määräala		541,54		541,54
Määräala Outokummun kaupungin 309 Sysmän 406 kylän kiinteistöstä Turula 175:1, kiinteistötunnus 309-406-175-1		12 640,02		12 640,02
Outokummun kaupungin 309 Jokipohjan 12 kaupun- ginosan				
korttelin 1221 tontti 1 tunnus 309-12-1221-1		6 343,31		6 343,31
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	60 920,91	4 457,69		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä		5,45		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	21 889,00	85 665,59		
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	8 184,01			
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	-3 432,54			
Myyntivoitot yhteensä	87 561,38	118 678,12	0,00	28 549,39
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	901,12			
Myyntitappio yhteensä	901,12	0,00	0,00	0,00

Liitetieto 14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Satunnaiset tuotot		0,00	0,00	-369 968,00
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	0,00	0,00	-369 968,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

Satunnaisiin tuottoihin on kirjattu v. 2017 Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja terveystalvelujen kuntayhtymän purkamisesta tullut kaupungin osuus muista PKSSK:n oman pääoman eristä 369 968 euroa.

Liitetieto 15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2018	2017
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	308 388,66	304 264,78
Osinkotuotot muista yhteisöistä	7 250,63	2 803,80
Peruspääoman korko kuntayhtymiltä		
Yhteensä	315 639,29	307 068,58

Liitetieto 16) Poistoerojen muutokset

Poistoeroa ei kaupungilla ole, liitetietoa ei tarvitse antaa.

4.5. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluiksi kirjaamattomat menot

Liitetiedon tarkoittamaa toimintaa ei ole.

Liitetieto 18) Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä				
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	49 476,76	50 899,35		
Arvonkorotus				
Arvonkorotuksen purku	624,44	1 422,59		
Arvo 31.12.	48 852,32	49 476,76		
Rakennukset				
Arvo 1.1.	102 51,94	102 551,94		
Arvonkorotus				
Arvonkorotuksen purku	3 923,52	-		
Arvo 31.12.	98 628,42	102 551,94		
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	147 480,74	152 028,70		

Valtiolta lahjoituksena saadut maa- ja vesialueet sekä rakennukset on merkitty taseeseen vastaavaa puolelle arvonkorotuksiin ja vastattavaa puolelle arvonkorotusrahastoon. Arvonmäärittäminen on käytetty vuoden 1996 verotusarvoja.

Liitetieto 19) Pysyvät vastaavat ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

PYSYVÄT VASTAAVAT	Ainettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Ai- neet- tomat oikeu- det	Muut pitkä- vaikuttei- set menot	Yh- teensä	Maa- alueet	Rakennuk- set	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut ai- neelliset hyödyk- keet	Kesken- eräiset hankin- nat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.18	0	92 201	92 201	2 897 848	13 893 980	8 243 448	642 618	234 967	167 055	26 079 915
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0	16 363	202 828	888 650	245 536	0	44 215	1 397 592
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	-29 750	0	0	0	-29 750
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	137 213	0	0	-137 213	0
Liittymismaksujen kirjaus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	0	-27 556	-27 556		-747 222	-835 139	-320 546	0	0	-1 902 908
Arvonlennukset ja niiden palautukset			0						0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	64 645	64 645	2 914 211	13 349 586	8 404 422	567 607	234 967	74 057	25 544 849

Maa- ja vesialueisiin sisältyvät ei-palautettavat liittymismaksut

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	129 917,09	129 917,09	221 173,97	221 173,97
Muut maa- ja vesialueet	3 476 055,96	3 461 892,38	2 693 037,35	2 676 674,06
Maa- ja vesialueet yhteensä	3 605 973,05	3 591 809,47	2 914 211,32	2 897 848,03

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirja, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet Osakkuus- ja muut omist.yht.	Kuntayhty- mäosuudet	Muut osakkeet ja osuu- det	Yhteensä	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	yhteensä
Hankintameno 1.1.18	8 073 788	0	1 916 776	336 284	10 326 849	3 476 329	117 974	3 594 303
Lisäykset			0	13 487	13 487	0	0	0
Vähennykset			0	-25 060	-25 060	-605 390	0	-605 390
Liittymismaksujen kirjaus						0	0	0
Siirrot erien välillä								
Hankintameno 31.12.	8 073 788	0	1 916 776	324 711	10 315 276	2 870 939	117 974	2 988 913
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-41 341	0	0		-41 341			
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 032 447	0	1 916 776	324 711	10 273 935	2 870 939	117 974	2 988 913

4.6. OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

Liitetieto 20-22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka-kunta	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	Outokumpu	93,80 %	93,80 %	4084	3575	49
Outokummun Seurojentalo Oy	Outokumpu	98,90 %	98,90 %	-17	1441	-152
Matkakumpu Oy	Outokumpu	99,00 %	99,00 %	3	110	-7
Outokummun Energia Oy	Outokumpu	100 %	100 %	4949	8131	559
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	Outokumpu	100 %	100 %	764	14553	42
Kiinteistö Oy Vaskikumpu	Outokumpu	100 %	100 %	-372	455	-419
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalo	Outokumpu	6,90 %	72,10 %	341	35	-9
			Yhteensä	9752	28300	63
Kuntayhtymät						
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	Joensuu	4,905673	4,905673 %	1563	10562	-503
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	Joensuu	4,8052 %	4,8052 %	85	111	-13
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	Joensuu	3,8000 %	3,8000 %	3029	621	-98
			Yhteensä	4677	11294	-614

Liitetieto 23) Saamiset

	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		2 385,28		1 360,00
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		51 022,22		23 222,56
Kiinteistö Oy Vaskikumpu		620,00		0,00
Outokummun Energia Oy		3 762,26		4 714,35
Outokummun Seurojentalo Oy		2 861,51		0,00
Matkakumpu Oy		16 756,67		5 147,18
Kiinteistö Oy Yritystalo		1 286,14		0,00
Myyntisaamiset yhteensä		78 694,08		34 444,09
Lainasaamiset				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		51 013,39		
Kiinteistö Oy Vaskikumpu		384 764,97		69 910,78
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		1 639 644,33		1 430 935,28
Outokummun Seurojentalo Oy		366 940,81		269 898,45
Lainasaamiset yhteensä		2 442 363,50		1 770 744,51
Muut saamiset				
Outokummun Energia Oy		111 402,47		23 320,07
Muut saamiset yhteensä		111 402,47		23 320,07
Muut siirtosaamiset				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		2 208,13		0,00
Matkakumpu Oy		0,00		3 707,34
Muut siirtosaamiset yhteensä		2 208,13		3 707,34
Yhteensä		2 634 668,18		1 832 216,01
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Pohjois-Karjalan koulutus kuntayhtymä		18 951,07		17 742,33
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden ky		103 464,27		182 801,96
Itä-Suomen laboratorion keskusliikelaitos				24,00
Myyntisaamiset yhteensä		122 415,34		200 568,29
Muut saamiset				
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto		31 500,00		8 753,71
Pohjois-Karjalan koulutus kuntayhtymä		0,00		1 950,00
Muut saamiset yhteensä		31 500,00		10 703,71
Yhteensä		153 915,34		211 272,00
Saamiset yhteensä		2 788 583,52		2 043 488,01

Liitetieto 24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtosaamiset			2 208,13	
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	6 295,46	751,12		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	0,00	3 282,58		
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalot	856,09	818,74		
Outokummun Seurojentalo Oy	17 783,71	3 480,74		
Matkakumpu Oy	1 869,10	7 937,34		
Outokummun Energia Oy	52 650,65	209 497,21		
Kiinteistö Oy Vaskikumpu	59 375,97			
	138 830,98	225 767,73	2 208,13	
Muut tulojäämät	28 210,38	37 537,46	28 210,38	37 537,46
Muut siirtosaamiset valtiolta	69 639,82	97 641,78	69 639,82	97 641,78
KuEL varhe- ja eläkemenoperusteiset maksut	0,00	173,35	0,00	173,35
Siirtyvät korot	0,00	0,00	0,00	3 707,34
Kelan korvaus työterveyshuollosta	37 919,00	44 692,00	37 919,00	44 692,00
Kiinteistö Oy Vaskikumpu				
Outokummun Energia Oy				
ostolaskujen hyvityslaskuja	0,00	97 239,41		
tuloverot	0,00	9 420,85		
Kaupungin osuus siirtosaamisista				
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	39 495,18	28 640,85		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	395 586,22	346 760,60		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	30 890,76	55 785,54		
Muut lyhytaikaiset siirtosaamiset	601 741,36	717 891,84	135 769,20	183 751,93
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	740 572,34	943 659,57	137 977,33	183 751,93

4.7. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 25) Oma pääoma, Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 1.1.	2 452,84	0,00		
Lisäykset	0,00	2 452,84		
Vähennykset	0,00	0,00		
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 31.12.	2 452,84	2 452,84		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	152 028,70	153 451,29		
Lisäykset				
Vähennykset	-4 547,95	-1 422,59		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	147 480,75	152 028,70	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Ympäristöhoid. kehittämisrahasto 1.1.	273 813,34	273 813,34	273 813,34	273 813,34
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta				
Ympäristöhoid. kehittämisrahasto 31.12.	273 813,34	273 813,34	273 813,34	273 813,34
Kehittämisrahasto 1.1.	1 355 472,34	1 349 518,50	1 355 472,34	1 349 518,50
Siirrot rahastoon	5 279,34	5 953,84	5 279,34	5 953,84
Siirrot rahastosta				
Kehittämisrahasto 31.12.	1 360 751,68	1 355 472,34	1 360 751,68	1 355 472,34
Muut omat rahastot 1.1.	3 419 978,29	3 389 137,53		
Siirrot rahastoon	279,41	62 526,84		
Siirrot rahastosta	-872,16	-38 287,67		
Eliminointien vähennys	0,00	6 601,59		
Muut omat rahastot 31.12.	3 419 385,54	3 419 978,29		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	5 053 950,56	5 049 263,97	1 634 565,02	1 629 285,68
Edellisten tilikausien ylijäämä	5 198 256,69	4 174 678,85	2 733 179,53	1 121 097,52
Edellisen tilikauden yli/alijäämä	1 798 003,31	786 034,68	2 256 870,07	1 612 082,01
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	6 996 260,00	4 960 713,53	4 990 049,60	2 733 179,53
Muutos tilikaudella	-206 178,38	237 543,16		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	6 790 081,62	5 198 256,69	4 990 049,60	2 733 179,53
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-469,45	1 798 003,31	513 093,68	2 256 870,07
Oma pääoma yhteensä	33 673 426,05	33 879 935,24	28 817 638,03	28 299 265,01

Liitetieto 26) Erittely poistoeroista

Poistoeroa ei kaupungilla ole, joten liitetietoa ei vaadita.

Liitetieto 27) Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät 1.1.2024 (1.1.2023) tai myöhemmin

Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta
Lainat julkisyhteisöiltä
Pitkäaikaiset velat yhteensä

2018	2017
3 133 538,00	3 315 404,00
0,00	0,00
3 133 538,00	3 315 404,00

Liitetieto 28) Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Kaupungilla ei ole liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja, ei liitetietoa.

Liitetieto 29) Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut pakolliset varaukset				
Outokummun kaupunki	553 000,00	553 000,00	553 000,00	553 000,00
Kaatopaikan maisemointi	300 000,00	245 000,00	300 000,00	245 000,00
Kaatopaikan maisemoinnin lisäys	0,00	55 000,00	0,00	55 000,00
Loppusijoitusaltaan maisemointi	240 000,00	200 000,00	240 000,00	200 000,00
Loppusijoitusaltaan maisemoinnin lisäys	0,00	40 000,00	0,00	40 000,00
Jälkihoitotoimenpiteiden maisemointi	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00
Outokummun Energia Oy	842 009,21			
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän				
eläkevarauksesta	7 745,17	9446,62		
potilasvakuutusvarauksesta	580 968,89	450906,8		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	1900,00	1900,00		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	1 985 623,27	1 015 253,42	553 000,00	553 000,00

Liitetieto 30) Velkojen erittely

	2018		2017	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat				
Outokummun Energia Oy		294 151,30		263 669,11
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		0,00		1 015,60
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		18 527,79		0,00
Matkakumpu Oy		8 217,08		7 086,84
Ostovelat yhteensä		320 896,17		271 771,55
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat				
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä		505,00		26 862,75
Pohjois-Karjalan sosiaali ja terveyspalvelujen kuntayhtymä		9 086,13		27 509,92
Ostovelat yhteensä		9 591,13		54 372,67
Siirtovelat				
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä		3 300,00		
Pohjois-Karjalan sosiaali ja terveyspalvelujen kuntayhtymä		10 488,82		21 531,08
Siirtovelat yhteensä		13 788,82		21 531,08
Vieras pääoma yhteensä		344 276,12		347 675,30

Liitetieto 31) Kaupungilla ei ole sekkitililimiittiä, liitetietoa ei ole.

Kuntatodistukset

	2018	2017
Kuntatodistusohjelma	12 000 000,00	12 000 000,00
käytössä 31.12.	0,00	0,00

Liitetieto 32) Erittely muut velat –erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut velat				
Liittymismaksut Outokummun Energia Oy	3 573 185,96	3 549 190,73		
Muut velat	1 436 863,46	986 983,54	400 160,06	184 383,04
Muut velat yhteensä	5 010 049,42	4 536 174,27	400 160,06	184 383,04

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	159 348,00	106 491,00	159 348,00	106 491,00
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	56 760,25	0,00		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	136 496,64	18 756,74		
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset				
Outokummun kaupunki	175 809,35	223 387,76	175 809,35	66 553,98
Outokummun Energia Oy	34 202,72	27 228,13		
Matkakumpu Oy	11 896,24	10 010,53		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	2 487,75	2 442,39		
Kiinteistö Oy Kummun kodit	855,28	871,58		
Outokummun Seurojentalo Oy	138,08	89,64		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä		375 291,17		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	0,00	18 714,32		
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	2 219,16	21 992,38		
Lomapalkkavelka				
Outokummun kaupunki	1 149 395,67	1 156 498,46	1 149 395,67	1 156 498,46
Outokummun Energia Oy	146 419,93	155 941,46		
Matkakumpu Oy	22 641,67	20 258,58		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	6 777,63	7 015,84		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	287 910,66	262 248,36		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	17 913,23	21 083,36		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä	2 763 937,23	2 320 515,94		
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	25 055,80			
Kuel- ja Vael eläkemaksut				
Outokummun kaupunki	310 540,97	35 352,36	310 540,97	192 186,14
Korkojaksotukset				
Outokummun kaupunki	12 210,22	19 653,02	12 210,22	19 653,02
Outokummun Energia Oy	439,02	1451,63		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	6 561,55	17 049,44		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	13 402,55	18 980,42		
Outokummun Seurojentalo Oy	143,89	197,17		
Kiinteistö Oy Vaskikumpu	80,41	5 029,14		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä	8 505,87	8 859,03		
Verotilityksen velka	457 833,82		457 833,82	
Muut menojäämät				
Outokummun kaupunki	99 922,98	115 254,23	100 562,93	116 310,47
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	12 858,93	13 187,80		
Outokummun Energia Oy	1 999 999,86	2 948 070,21		
Matkakumpu Oy	5 062,98	4 883,28		
Outokummun Seurojentalo Oy	141 947,96	3 679,21		
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalot	487,22	621,18		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	3 967,45	10 673,51		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	36 835,62	34 998,77		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä	123 866,62	198 777,01		
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	1 451,79	41 732,09		
Siirtovelat yhteensä	8 236 385,00	8 227 287,14	2 365 700,96	1 657 693,07

4.8. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin ja maa-alueisiin

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Kiinteistö Oy Kummun Kodit				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin				
Lainat julkisyhteisöiltä	1 395 904,57	1 592 069,92		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	7 145 772,45	7 145 772,45		
Kiinteistö Oy Vaskikumpu				
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	370 518,12		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	994 394,30	994 394,30		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 468,36	287 012,39		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	25 808,34	314 870,02		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	194 642,47	260 472,83		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	1 008 645,00	1 008 645,00		
Outokummun Seurojentalo Oy				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	132 701,00	170 775,03		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	800 000,00	800 000,00		
Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 142,52	17 329,40		
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	139 083,93	139 083,93		

Liitetieto 35) Vakuudet, jotka kaupunki on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Jätekkukko Oy:n puolesta sopimuksen perusteella annetut vastuusitoumukset	86 730,00	94 422,00	86 730,00	94 422
Maitoa Markkinoille-Säätiölle				
Sitoumus takaustappioiden vastaamisesta (406 000 € 7 %)	28 420,00	28 420,00	28 420,00	28 420,00
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä				
Vakuudeksi annettu kiinnitys	0	326 595,29		

Liitetieto 36) Vakuudet (kiinnitykset ja pantatut arvopaperit), jotka kunta on antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta, näitä ei ole.
Liitetietoa ei tarvitse antaa.

Liitetieto 37) Kaupungin antamat muut kuin edellä tarkoitetut vakuudet, näitä ei ole.
Liitetietoa ei tarvitse antaa.

Liitetieto 38) Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut				
Outokummun kaupunki, vastuu voim.31.12.21 seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	724 538,56	1 086 807,84	724 538,56	1 086 807,84
Jäännöarvovastuut	362 269,28	362 269,28	362 269,28	362 269,28
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	10 265 077,28	10 265 077,69	10 265 077,69	10 265 077,69
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voim. Seuraavalla tilikaudella maksettavat	40 568,24	49 569,73		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä vuokravastuut yhteensä	4 670,22	4 445,18		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 876 522,68	2 019 053,58		
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	1 266 661,42	1 366 517,27		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	6 328,66	6 250,83		
Leasingvastuut yhteensä				
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus				
Outokummun kaupunki	6 196,50	6 196,50	6 196,50	6 196,50
Outokummun Energia Oy	6 003,48	12 761,64		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	11 143,99	16 284,35		
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	143,33	135,98		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	23 224,11	23 332,42		
Myöhemmin maksettavat				
Outokummun kaupunki	14 124,37	20 320,87	14 124,37	20 320,87
Outokummun Energia Oy	16 295,16	7 444,29		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	2 841,34	24 267,26		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	26 425,49	18 887,31		
Leasingvastuut yhteensä	106 397,77	129 630,62		
Yhteensä	14 653 034,11	15 289 622,02	11 372 206,40	11 740 672,18

Liitetieto 39) Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Kiinteistö Oy Kummun Kodit				
Alkuperäinen pääoma			21 418 002,96	21 218 002,96
Jäljellä oleva pääoma 31.12.			9 479 207,84	10 033 137,29
Outokummun Energia Oy				
Alkuperäinen pääoma			3 696 500,00	3 696 500,00
Jäljellä oleva pääoma 31.12.			648 500,00	985 500,00
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				
Alkuperäinen pääoma			12 119 600,00	12 119 600,00
Jäljellä oleva pääoma 31.12.			3 422 755,90	4 155 442,88
Kiinteistö Oy Vaskikumpu				
Alkuperäinen pääoma			568 249,65	568 249,65
Jäljellä oleva pääoma 31.12.			49 235,00	423 855,12
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntanyhtymän takaukset				
Alkuperäinen pääoma	1 638 673,14	1 883 956,79		
Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 401 873,38	1 667 658,30		

Liitetieto 40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	39 979 613,00	39 696 552,00	39 979 613,00	39 696 552,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	25 685,06	26 236,03	25 685,06	26 236,03

Liitetieto 4.1) Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt, joita ei ole merkitty taseeseen

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Arvonlisäveron palautusvastuu				
Outokummun kaupunki				
2009 valmistuneet, vastuu 2018 saakka				
Keskusvaraston katon uusinta	1 754,74	3 550,14	1 754,74	3 550,14
Keskustan koulu	48 976,19	97 952,33	48 976,19	97 952,33
	50 730,93	101 502,47	50 730,93	101 502,47
2010 valmistuneet, vastuu 2019 saakka				
Kyykerin innovaatiokylätalo	3 590,80	5 386,2	3 590,80	5 386,20
Vanhainkodin ilmastointi	25 769,38	38 654,06	25 769,38	38 654,06
Kaivoseuruston kehittäminen peruskorjaus	11 980,50	17 970,75	11 980,50	17 970,75
Kaunisniemen kahvila	854,25	1 281,39	854,25	1 281,39
	42 194,93	63 292,40	42 194,93	63 292,40
2011 valmistuneet, vastuu 2020 saakka				
Pohjoisahon päiväkodin vesikatkon kunnostus	10 838,62	14 451,50	10 838,62	14 451,50
Mustolan päiväkodin vesikatkon kunnostus	3 279,20	4 373,25	3 279,20	4 373,25
Vanhainkodin peltikatkon kunnostus	526,14	701,51	526,14	701,51
Kirjaston ilmastointi	1 894,23	2 525,63	1 894,23	2 525,63
Uimahallin lämmönvaihdin	4 258,00	5 677,32	4 258,00	5 677,32
Kaivoseuruston kehittämishanke pysyvä näyttely	8 301,05	11 068,08	8 301,05	11 068,08
	29 097,24	38 797,29	29 097,24	38 797,29
2012 valmistuneet, vastuu 2021 saakka				
Keskusvaraston katon uusinta	21 261,64	26 577,05	21 261,64	26 577,05
Vanhan kaivoksen alueen kehittäm., Vanha paja	57 199,20	71 499,01	57 199,20	71 499,01
	78 460,84	98 076,06	78 460,84	98 076,06
2013 valmistuneet, vastuu 2022 saakka				
Mustolan päiväkodin korjaukset	19 044,25	22 853,10	19 044,25	22 853,10
Kalattoman päiväkodin korjaukset	2 822,76	3 387,31	2 822,76	3 387,31
Vanhainkodin kulunvalvonta	18 565,27	22 278,33	18 565,27	22 278,33
Vanhainkodin keittiötilan korjaus	4 833,49	5 800,19	4 833,49	5 800,19
Keskustan Kummun koulun 1-4 lattiapint.korjaus	4 482,79	5 379,39	4 482,79	5 379,39
Urheilutalon keittiön peruskorjaus	1 200,05	1 440,05	1 200,05	1 440,05
Keskusvaraston ulko-ovet	1 804,83	2 165,80	1 804,83	2 165,80
	52 753,44	63 304,17	52 753,44	63 304,17
2014 valmistuneet, vastuu 2023 saakka				
Terveyskeskuksen kulunvalvonta	18 134,20	21 761,04	18 134,20	21 761,04
Kaupungintalon talotekniikan korjaus	9 043,18	10 851,81	9 043,18	10 851,81
Vanhainkodin korjaus	3 035,65	3 642,77	3 035,65	3 642,77
Kirjasto, lämmönvaihdin IV-laitteet	3 144,97	3 773,96	3 144,97	3 773,96
Vanhan kaivoksen alue, Aarrekaupunki	116 945,10	140 334,10	116 945,10	140 334,10
Uusien tunneleiden ja lastenkaivoksen valaistus	7 247,32	8 696,78	7 247,32	8 696,78
	157 550,42	189 060,46	157 550,42	189 060,46
2015 valmistuneet, vastuu 2024 saakka				
Pohjoisahon lämmönjakorakennuksen korjaus	1 191,01	1 361,15	1 191,01	1 361,15
Voima-aseman katon ja julkisivun korjaus	1 780,84	2 035,24	1 780,84	2 035,24
Syrjäkatu 12 talotekn.korjaus	6 194,19	7 079,08	6 194,19	7 079,08
Terveyskeskus talotekniikan korj	143 353,78	163 832,91	143 353,78	163 832,91
Keskuskeittiön koneet ja laitteet	2 156,70	2 464,80	2 156,70	2 464,80
	154 676,52	176 773,18	154 676,52	176 773,18
2016 valmistuneet, vastuu 2025 saakka				
Keskusvaraston ulko-ovet	3 830,40	4 309,20	3 830,40	4 309,20
Pohjoisahon päiväkodin ikkunat	1 488,92	1 675,04	1 488,92	1 675,04
Vanhainkodin talotekniikan uusinta	10 350,68	11 644,51	10 350,68	11 644,51
Terveyskeskus huonetilamuutokset	7 129,26	8 020,42	7 129,26	8 020,42
Kummun koulun keittiö (c-osa)	468 589,83	527 163,56	468 589,83	527 163,56
Palvelutalon katto	2 670,14	3 003,91	2 670,14	3 003,91
Lukion ja lukionruokalan talotekniikan korjaus	23 895,94	26 882,93	23 895,94	26 882,93
	517 955,17	582 699,57	517 955,17	582 699,57

2017 valmistuneet, vastuu 2026 saakka				
Terveyskeskuksen vesikaton korjaus	41 820,12	46 466,80	41 820,12	46 466,80
Kummun koulun vanhanosan korjaus	470 758,42	523 064,91	470 758,42	523 064,91
Kalattoman päiväkodin taloteknikka ja pihak.	7 136,61	7 929,57	7 136,61	7 929,57
Lukion huonetilamuutokset	2 671,62	2 968,47	2 671,62	2 968,47
	522 386,77	580 429,75	522 386,77	580 429,75
2018 valmistuneet, vastuu 2027 saakka				
Kyykerin kylätalon talotekniikka	4 647,55		4 647,55	
Kirjaston katon korjaus	8 838,52		8 838,52	
Terveyskeskuksen huonetila muutokset	14 952,14		14 952,14	
Kirjasto	5 037,92		5 037,92	
Keskusvaraston autokatos	2 917,63		2 917,63	
Vanhainkodin jätekatos	1 892,39		1 892,39	
Vanhankaivoksen jätekatos	1 742,60		1 742,60	
	40 028,75		40 028,75	
Kiinteistö Oy Kummun Kodit				
vuoden 2010 investoinneista	10 084,15	20 168,30		
vuoden 2011 investoinneista	5 146,20	7 719,31		
vuoden 2012 investoinneista	572,10	762,80		
vuoden 2013 investoinneista	1 613,15	2 016,44		
vuoden 2014 investoinneista	223 335,06	268 002,07		
vuoden 2015 investoinneista	2 446,15	2 853,84		
vuoden 2016 investoinneista	2 705,12	3 091,57		
vuoden 2017 investoinneista	4 369,73	4 915,94		
vuoden 2018 investoinneista	13 380,10			
	263 651,76	309 530,27		
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalo				
vuoden 2009 investoinnit	0,00	211,22		
vuoden 2010 investoinnit	248,18	496,37		
vuoden 2016 investoinnit	9 122,56	10 425,78		
	9 370,74	11 133,37		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				
vuoden 2009 investoinnit	0,00	19 767,80		
vuoden 2010 investoinnit	2 266,22	4 532,44		
vuoden 2011 investoinnit	1 353,00	2 029,51		
vuoden 2012 investoinnit	1 162,08	1 549,44		
vuoden 2013 investoinnit	0,00	0,00		
vuoden 2014 investoinnit	190 614,59	228 737,51		
vuoden 2015 investoinnit	2288,28	2669,66		
vuoden 2016 investoinnit	888,72	0,00		
vuoden 2017 investoinnit	0,00	0,00		
vuoden 2018 investoinnit	14 234,27	0,00		
	212 807,16	259 286,36		
Outokummun Seurojentalo Oy				
vuoden 2009 investoinnit	0,00	38,96		
vuoden 2010 investoinnit	0,00	0,00		
vuoden 2011 investoinnit	3 801,42	5 702,13		
vuoden 2012 investoinnit	1 012,68	1 350,24		
vuoden 2013 investoinnit	435,17	543,96		
vuoden 2014 investoinnit	479,33	575,19		
vuoden 2015 investoinnit	0,00	0,00		
vuoden 2016 investoinnit	0,00	0,00		
vuoden 2017 investoinnit	0,00	0,00		
vuoden 2018 investoinnit	7 882,87	0,00		
	13 611,47	8 210,48		

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	149 054,55	248 759,09		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	149 054,55	140 334,00		
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä	2 434 014,50	2 860 055,55	1 645 835,01	1 893 934,35

Kyykerin innovaatiokylätalo-hanke, investointi

Haettu avustus määrä v 2010	52 024,32	52 024,32
Haettu avustus määrä v 2011	1 825,70	1 825,70

Palautusvastuu kohteeseen haetusta avustuksesta, joka viisi vuotta viimeisen maksatuserän maksamisesta. Avustukset maksettu vuonna 2012 ja 2013.

Yhdyskuntajätteen kaatopaikan, jonka lupa voimassa 2010 alkaen toistaiseksi, maisemointi tulee tarkennetun kustannusarvion mukaan maksamaan 300 000 €. Varausta on tehty 300 000,00 €. Vuonna 2018 pakollista varausta ei tehty. Kaatopaikan peittotyöt ja maisemointi suoritetaan pääosin vuonna 2019.

Uusi erityismaiden loppusijoitusaltaan maisemointivarausta ja poistot on sovittu tehtäväksi täyttöasteen mukaan. Kustannusarvio loppusijoitusaltaan maisemoinnista on n. 400 000,00 €. Täyttöaste 31.12.2018 on n. 60 %. Varausta on tehty 240 000,00 €. Vuonna 2018 pakollista varausta ei tehty.

Jyrin käsittelyasemalle on kuusi vuotta sitten haettu AVI:lta ympäristöluvan uusimista. Uudessa ympäristöluvassa on yhdistetty kaikki neljä entistä ympäristölupaa yhdeksi luvaksi (vanha yhdyskuntajätteen kaatopaikka, uusi yhdyskuntajätteen kaatopaikka, erityismaiden käsittely ja biojätteenkäsittely). AVI on antanut 20.12.2018 päätöksen nro 46/2018/1, jossa lupamääräysten noudattamiseksi on edellytetty kaupungilta vakuutta. Kaupungin tulee asettaa 623 000 euron vakuus alueella vastuullaan olevien Jyrin käsittelyaseman toimintojen asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja toiminnan lopettamisen tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Vakuus on asetettava ympäristöluvan valvontaviranomaisen eduksi. Vakuussummat sisältävät arvonlisäveron.

Pohjoisahon koulu on vuoden 2017 aikana jätetty kylmilleen. Koulun jatkokäsittelystä ei ole tehty päätöstä. Kaupungin taseessa oleva arvo on vuoden 2018 lopussa 106 286,18 euroa, siitä pitää erottaa omalle kustannuspaikalleen Pohjoisahon lämmönjakorakennus, jonka arvo on 11 427,87 euroa, jos koulun kirjanpitoarvo kirjataan alas kertapoistona.

Vuoden 2018 Siun soten maksuosuudesta 614 319,00 € ei ole kirjattu kuluihin, koska asiasta tehdyt päätökset eivät ole saavuttaneet lainvoimaa.

Vuokrasopimus vastuut

Heikinhelmen rivitalon vuokrasopimus. Vuokrasopimus irtisanottavissa aikaisintaan 31.5.2024.

Kiinteistö Oy Vaskikummun talot ovat purettavana ja purkutöiden on määrä valmistua huhtikuun 2019 aikana. Purkutöille on myönnetty ARA:n 70 % avustus sekä lopulle valtionkonttorin lainalle 70 % purkuakordi. Valtionkonttorin lainan loppuosa 30 % on maksettu tilikaudella 2018. Purkuakordijärjestelyn lopullinen toteutuminen kuitenkin edellyttää, että talot ovat purettuna toukokuun 2019 mennessä ja yhtiö on sen jälkeen asetettu selvitystilaan 31.7.2019 mennessä. Muutoin akordi raukeaa.

Johdannaissopimukset

Outokummun Energia Oy
Sähköjohdannaiset

Yhtiöllä on sähköjohdannaissopimuksia, jotka on solmittu tulevaa sähköenergian myyntiä vastaavan sähköenergian hankinnan hinnan vakauttamiseksi ja varmistamiseksi. Sähköjohdannaissopimusten käypä arvo on 170 881,31 euroa.

Sähköjohdannaissopimukset jakaantuvat Nord Pool -alueen systeemihinnan suojauksiin sekä Suomen hinta-alueen hinnan ja Nord Pool -alueen systeemihinnan eron suojauksiin.

Lisäksi ajalle 1.12.2018-31.3.2019 on ostettu 2,5 MW optiosuojaus, josta on maksettu preemiona yhteensä 25 909,28 euroa, josta vuodelle 2019 kohdistuva osuus on 19 269,08 euroa. Tämän suojauksen tarkoituksena on varautua normaaliämpötilaa kylmemmän toteutuvan lämpötilan aiheuttaman asiakkaiden sähköntarpeen kasvun ja korkeiden spot-hintojen aiheuttamaa mahdollista kustannusten nousua vastaan. Suojaukseen ei liity riskiä muusta kulusta kuin maksetusta preemiosta.

Edellä mainittujen, tulevaa sähköenergian myyntiä vastaavan sähköenergian hankinnan hinnan vakauttamiseksi ja varmistamiseksi solmittujen sähköjohdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan suojattavan erän oikaisuksi sen tilikauden tuotoksi ja kuluksi, jolloin sopimukset suljetaan vastakaupoilla tai ne menevät toimitukseen.

Yhtiö on antanut Danske Bank Oyj:lle 478 800,00 euron vastuusitoumuksen, joka vastaa yhtiön omistususuutta Kaakon Energian Oy:n omistamista SV Vesivoima Oy:n A-osakesarjan osakkeista, joihin kohdistuva SV Vesivoima Oy:n kokonaislainavastuu on 14 milj. euroa.

Muut vastuut

Kaakon Energia Oy:tä ja sen osakkeenomistajien ulkopuolisia tahoja vastaan kukin osakkeenomistaja vastaa yhtiöjärjestyksen ja osakassopimusten mukaisen rahoittamattoman vastuun ja Mankala-periaatteen perusteella vastuuosuuksistaan omistamiensa yhtiöiden osakkeiden suhteessa.

Kiinteistö Oy Kummun Kodit

Muut Vakuudet

Taseen muissa veloissa vuokravakuustilin saldo tilinpäätöshetkellä on 126 365,09 €.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän vammaispuolustajan mukaiset potilasvakuutuksen vastuut 70 886,00 €.

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä on saanut opetus- ja kulttuuritoimen lain mukaisia perustamishankkeisiin tarkoitettuja valtionosuuksia, joista voi seurata valtionosuuksien palautusvastuita. Mahdollisen palautusvastuun rahamäärää ei pystytä määrittämään.

4.9. HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä

Palkatun henkilöstön lukumäärä 31.12.	2018	2017
Hallintopalvelut	60	58
Hyvinvointipalvelut	180	170
Kaupunkirakennepalvelut	78	56
Yhteensä	318	284

Liitetieto 43) Henkilöstökulut

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilöstösivukulut

	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	12 259 369,73	11 901 435,09
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	120 884,18	59 533,54
Henkilöstökulut yhteensä	12 380 253,91	11 960 968,63

Liitetieto 44) Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2018	2017
Suomen Keskustapuolue	5 333,00	4 665,32
Kansallinen Kokoomus	1 358,00	844,00
Suomen Kristillisdemokraatit	216,00	161,00
Perussuomalaiset	397,00	795,00
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	3 631,50	2 437,25
Vasemmistoliitto	3 123,00	2 610,00
Vihreä liitto	0,00	259,50
Sininen Tulevaisuus	365,00	104,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	14 423,50	11 876,57

Liitetieto 45) Tilintarkastajien palkkiot

Tarkastusyhtiö	2018	2017
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	13 793,76	7 320,96
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan kokoukset	0,00	1 607,04
Muut palkkiot	5 456,20	0,00
Yhteensä	19 249,96	8 928,00

Liitetieto 46 Selvitys kunnan ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus (kh 27.12.2016 § 210), jossa on sovittu mm. korvauksesta virkasuhteen purkauksessa, silloin kun sen syy ei ole kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 41 §:n mukainen.

Kaupunki on ostanut omistamaltaan tytäryhtiöltä Matkakumpu Oy:ltä (99 % omistusosuus) matkailutoimintaan liittyviä palveluja 168 694 eurolla.

Kaupunki on ostanut omistamaltaan tytäryhtiöltä, Outokummun Energia Oy:ltä (100 % omistusosuus) tavaroita ja palveluja 1 362 967,01 eurolla.

Kaupunki on ostanut omistamaltaan tytäryhtiöltä Outokummun seudun teollisuuskylä Oy:ltä (93,80 % omistusosuus) kaupungin kehittämiseen liittyviä palveluja 69 039,79 eurolla.

Kaupunki on antanut omistamilleen Kiinteistö Oy Kummun Kodeille, Kiinteistö Oy Vaskikummulle (100 % omistusosuus), Outokummun Seurojentalo Oy:lle (98,9 % omistusosuus) sekä Matkakumpu Oy:lle (99 % omistusosuus) pääoma- ja kolmassijalainoja.

Kaupunki on ostanut Joensuun Puukeidas Oy:ltä/Outokumpu (yrittäjänä kaupungin valtuuston puheenjohtaja Hanna Huttunen) rakentamiseen liittyviä tavaroita 51 926,05 eurolla.

4.10. OUTOKUMMUN VESIHUOLTOLAITOS – kirjanpidollinen taseyksikkö

Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Vesihuoltolaitos toimittaa vettä noin 1500 kulutuspiisteelle, joista viemäriverkoston piiriin kuuluu n. 1180 kulutuspiistettä. Suuri ulkopuolinen toimija on Itä-Outokummun vesiosuuskunta, jonka verkostoon toimitetaan vettä.

Vettä otetaan Karsikkolammen, Saari-Oskamon, Ruokosen ja Lietukan pohjavesialueilta. Raakavesi käsitellään kahdella vedenkäsittelylaitoksella Saari-Oskamolla sekä Kaitalammella. Verkostoon pumpattavan veden pH:ta korotetaan kalkkimaito alkaloinnilla ja lähtevä vesi UV-sterilisoidaan. Vuorokautinen kulutus oli vuonna 2018 n. 1425 m³/vuorokausi.

Vesilaitoksen tavoitteena on korkealaatuisen ja asiakkaille turvallisen veden toimittaminen (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus 1352/2015). Veden laadun tarkkailussa ei vuonna 2018 havaittu poikkeamia asetuksen mukaisiin laatuksiteereihin.

Vuotoja vesijohtoverkostossa on ollut vuonna 2018 yht. 16 kpl, joista aiheutui lisäkustannuksia n. 64 000€

Jokipohjan jätevedenpuhdistamon saneeraus käynnistyi vuonna 2017. Ensimmäisessä vaiheessa saneerattiin tulovälppä. Saneerauksen toinen vaihe painottui vuoden 2018 alkupuoliskolle. Saneerauksen toisessa vaiheessa uusittiin ilmastimet sekä kompressorit. Asennettiin uusi yhdyskuntalietevälppä sekä tehostettiin kemikaalien syöttöä. Saneerauksen avulla saatettiin jätevedenpuhdistamon laitteistot sekä prosessinhallinta vastaamaan uutta ympäristölupaa.

Lupaehtojen täyttäminen ei onnistunut vuoden ensimmäisten tarkkailujaksojen aikana, saneerauksesta ja erittäin runsaista vuotovesistä johtuen. Lupaylityksille oli ELY-keskuksen laitosvalvojan lupa. Prosessin toivuttua vuotovesistä, kaikki lupaehdot täytettiin ja laitoksen puhdistustulokset osoittavat saneerauksen olleen onnistunut.

Vesi- ja viemäriverkoston kuntoa kohennetaan saneeraamalla nykyisiä verkostoja. Saneerauksen avulla ennalta ehkäistään vesijohtovuotojen syntyä ja viemäreiden tukkeentumisia. Vuonna 2018 uusittiin Marjakadun viemärointi ja vesijohtoverkosto osana kadun peruseräparannusurakkaa. Vesijohtoa saneerattiin myös Alavinkadun hulevesilinjan rakentamisen yhteydessä sekä saatettiin loppuun Kyntövaaralla vuonna 2016 keskenjäänyt vesijohtohanke. Kaitalammen vedenkäsittelylaitokselle hankittiin uudet toimilaitteventtiilit hiekkasuodattimien putkistoihin. Toimilaitteventtiilien asennustyöt alkoivat vuoden 2018 loppupuolella, jatkuen vuoden 2019 alkupuoliskolle. Saneeraustyöt tehtiin pääosin omalla henkilöstöllä.

Keväällä 2018 suoritettiin viemäriverkoston vuotovesitutkimus, jonka pohjalta laadittiin saneeraustarveselvitys ja saneerausohjelma. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma päivitettiin vastaamaan nykytasoa kesän 2018 aikana.

VESILAITOS - TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2018	TP 2018	Poikkeama
LIKEVAIHTO	1 288 520,00	1 346 268,57	57 748,57
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden			0,00
varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)			0,00
Valmistus omaan käyttöön			0,00
Liiketoiminnan muut tuotot			0,00
Tuet ja avustukset kunnalta			0,00
Muut tuet ja avustukset		6 393,43	6 393,43
Materiaalit ja palvelut	-451 833,00	-598 808,58	-146 975,58
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-192 400,00	-264 701,33	-72 301,33
Ostot tilikauden aikana	-192 400,00	-264 701,33	-72 301,33
Palvelujen ostot	-259 433,00	-334 107,25	-74 674,25
Henkilöstökulut	-338 976,00	-358 790,20	-19 814,20
Palkat ja palkkiot	-257 527,00	-277 643,93	-20 116,93
Henkilösivukulut	-81 449,00	-81 146,27	302,73
Eläkekulut	-67 207,00	-68 967,15	-1 760,15
Muut henkilösivukulut	-14 242,00	-12 179,12	2 062,88
Poistot ja arvonalentumiset	-222 662,00	-215 064,68	7 597,32
Suunnitelman mukaiset poistot	-222 662,00	-215 064,68	7 597,32
Arvonalentumiset			0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-16 316,00	-18 338,73	-2 022,73
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	258 733,00	161 659,81	-97 073,19
Rahoitustuotot ja -kulut	-150 327,00	-149 600,38	726,62
Korkotuotot			0,00
Muut rahoitustuotot	-700,00	1 474,74	2 174,74
Kunnalle maksetut korkokulut	-45 593,00	-47 051,22	-1 458,22
Muille maksetut korkokulut			0,00
Korvaus peruspääomasta	-104 034,00	-104 033,90	0,10
Muut rahoituskulut		10,00	10,00
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	108 406,00	12 059,43	-96 346,57
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			0,00
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			0,00
Tuloverot			0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	108 406,00	12 059,43	-96 346,57

VESILAITOS - RAHOITUSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2018	TP 2018	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Liikelyijäämä (-alijäämä)	258 733,00	161 659,81	-97 073,19
Poistot ja arvonalentumiset	222 662,00	215 064,68	-7 597,32
Rahoitustuotot ja -kulut	-150 327,00	-149 600,38	726,62
	331 068,00	227 124,11	-103 943,89
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-517 000,00	-506 003,05	10 996,95
Investointimenot	-517 000,00	-506 003,05	10 996,95
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0,00	0,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-185 932,00	-278 878,94	-92 946,94
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	500 000,00	500 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset kunnalle	-135 000,00	-135 400,96	-400,96
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos muilta		-44 865,53	-44 865,53
Korottomien velkojen muutos kunnalta		-41,55	-41,55
Korottomien velkojen muutos muilta		-15 160,59	-15 160,59
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	365 000,00	304 531,37	-60 468,63
RAHAVAROJEN MUUTOS	179 068,00	25 652,43	-153 415,57
Rahavarojen muutos	179 068,00	25 652,43	-153 415,57
Rahavarat 31.12.	197 858,38		
Rahavarat 1.1.	172 205,95	25 652,43	

VESILAITOS - INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2018	TA -muutos	Muutettu TA 2018	TP 2018	Poikkeama	Ed. vuosi vast. ajank.
6982 Jäteveden puhdistamon saneeraus	-90 000	-133 000	-223 000	-222 585	415	-118 932
Määrärahalla suunnitellaan ja saneerataan nykyinen jätevedenpuhdistamo tulevan ympäristöluvan vaatimusten mukaiseksi. Kustannusarvio on päivittynyt suunnitelmien valmistuessa syksyllä 2017. Pakollisten saneerattavien laitteiden investointikustannukset ovat noin 360 000 €, alkuperäinen kustannusarvio oli 270 000 €. Saneeraus valmistuu alkuvuodesta.						
6916 Kummunkadun kunnallistekniikka	-10 000	-4 000	-14 000	-6 013	7 987	0
Määrärahavaraus Kummunkadun runkovesijohtojen ja jätevesiviemärien saneeraukseen tarvittaessa. Vuonna 2018 on tarkoitus päivittää suunnitelmat, mikäli Valtaväylä-hanke käynnistyy.						
6931 Vesijohtoverkosto	-150 000	0	-150 000	-158 700	-8 700	-70 084
Menot	-150 000		-150 000	-158 700	-8 700	-89 043
Tuotot			0		0	18 959
Määrärahalla uusitaan vesilaitoksen infrastruktuuria.						
6971 Viemäriverkosto	-100 000	0	-100 000	-98 870	1 130	-84 250
Määrärahalla uusitaan viemärlaitoksen infrastruktuuria.						
6999 Koneet ja kalusto	-20 000		-20 000	-19 835	165	0
Vanhentunutta autokantaa uusitaan.						
6914 Vesi- ja viemäri-osuusk. avustus	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0
Määrärahavaraus toiminta-alueen läheisyydessä olevien vesiosuuskuntien linjatöiden suunnitelmien teon avustamista varten.						
YHTEENSÄ, kulut	-380 000	-137 000	-517 000	-506 003	10 997	-273 266
YHTEENSÄ, tuotot	0	0		0	0	18 959
NETTO	-380 000		-517 000	-506 003	10 997	-254 307

VESILAITOS - TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
LIIKEVAIHTO	1 346 268,57	1 353 719,74
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	247,58
Tuet ja avustukset kunnalta		
Muut tuet ja avustukset	6 393,43	
Materiaalit ja palvelut		
Aineet tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-264 701,33	-210 790,43
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-334 107,25	-280 229,04
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-277 643,93	-265 716,69
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-68 967,15	-69 339,08
Muut henkilösivukulut	-12 179,12	-14 880,01
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-215 064,68	-192 160,85
Arvonalentumiset	-215 064,68	-192 160,85
Liiketoiminnan muut kulut	-18 338,73	-22 724,82
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	161 659,81	298 126,40
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	680,91
Muut rahoitustuotot	1 474,74	549,98
Kunnalle maksetut korkokulut	-47 051,22	-37 362,92
Muille maksetut korkokulut		
Korvaus peruspääomasta	-104 033,90	-104 033,90
Muut rahoituskulut	10,00	-140 165,93
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	12 059,43	157 960,47
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tuloverot		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	12 059,43	157 960,47
TASEYKSIKÖN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,65	9,55
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	4,65	9,55
Voitto, %	0,90	11,67

Liikelaitoksen tuloslaskelman tunnusluvut:

Sijoitetun pääoman tuotto, % = $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{kunnalle maksetut korkokulut} + \text{muille maksetut korkokulut} + \text{korvaus peruspääomasta}) / (\text{oma pääoma} + \text{sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1-5 (Joukkovelkakirjalainat, lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, lainat kunnalta/kuntayhtymältä, lainat julkis-yhteisöiltä, lainat muilta luotonantajilta). Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, % = $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{kunnalle maksetut korkokulut} + \text{korvaus peruspääomasta}) / (\text{oma pääoma} + \text{lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$.

Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat kunnalta otetaan tunnusluvussa sijoitettuna pääomana huomioon.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo kunnanliikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, % = $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen varauksia/liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

VESILAITOS - RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikeylijäämä (-alijäämä)	161 659,81	298 126,40
Poistot ja arvonalentumiset	215 064,68	192 160,85
Rahoitustuotot ja -kulut	-149 600,38	-140 165,93
	227 124,11	350 121,32
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-506 003,05	-292 224,71
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	18 958,57
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-278 878,94	76 855,18
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset kunnalta	500 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset kunnalle	-135 400,96	-85 400,96
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	-44 865,53	50 576,15
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-41,55	77,50
Korottomien velkojen muutos muilta	-15 160,59	21 305,80
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	304 531,37	-13 441,51
Rahavarojen muutos	25 652,43	63 413,67
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	197 858,38	
Rahavarat 1.1.	172 205,95	108 792,28
TASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €		
Investointien tulo-rahoitus, %	74,45	167,78
Lainanhoitokate	2,32	4,30
Kassan riittävyys, pv	40,84	0,00
Quick ratio	0,81	1,03
Current ratio	1,33	1,24

Liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnusluvut:

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulokseksi *Toiminnan ja investointien rahavirta* itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitkäaikaisella aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Lainanhoitokate

= $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Maksuvalmius

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat 31.12} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5

Current ratio

= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieraspääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1.

VESILAITOS - TASE

VASTAAVAA	2018	2017	VASTATTAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineelliset hyödykkeet			Peruspääoma	1 733 898,27	1 733 898,27
Rakennukset	62 408,26	70 291,41	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	717 960,67	560 000,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 069 705,04	2 656 193,15	Tilikauden yli- /alijäämä	12 059,43	157 960,47
Koneet ja kalusto	16 509,53				
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 013,34	137 213,34			
	3 154 636,17	2 863 697,90	VIERAS PÄÄOMA	2 463 918,37	2 451 858,74
Sijoitukset			Pitkäaikainen		
Muut saamiset	113 821,28	113 821,28	Lainat kunnalta	912 405,75	597 806,71
	113 821,28	113 821,28		912 405,75	597 806,71
Saamiset			Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset saamiset			Lainat kunnalta	135 400,96	85 400,96
Myyntisaamiset	240 603,79	196 751,64	Ostovelat	49 658,15	73 319,24
Muut saamiset			Korottomat velat kunnalta	0,00	
Siirtosaamiset	1 094,29	80,91	Muut velat /Liittymismaksut ja muut velat	65 321,09	5 298,73
	241 698,08	196 832,55	Siirtovelat	81 309,59	132 873,00
Rahat ja pankkisaamiset	197 858,38	172 205,95		331 689,79	296 891,93
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 708 013,91	3 346 557,68	VASTATTAVAA	3 708 013,91	3 346 557,38

TASEYKSIKÖN TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	66,45	73,27
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	24,64	21,93
Velat ja vastuut, %:a käyttötuloista	21,93	19,61
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	730,02	717,96
Lainakanta 31.12., 1000 €	1 047,81	683,21
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0,00

Liikelaitoksen taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

=100* (Oma pääoma + Poistoero ja vapaehoitot varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100* (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta/kuntayhtymältä. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %

100* (Vieras pääoma-Saadut ennakot+ Vuokravastuut)/käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana taseessa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjapidossa merkitä korollisia lainoja.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Tulojen ja menojen kirjaamisperusteet

Menot ja tulot kirjataan suoriteperusteisesti poikkeuksena vähäiset liiketapahtumat.

2. Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman (kvalt 29.10.12/§41) mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintahintaan.

3. Vaihtuvien vastaavien saamiset ja rahoitusarvopaperit

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

4. Muut erät

Lomapalkkavaraukseen on tehty Kilan antaman lausunnon 114/2016 mukainen 30 % vähennys.

9. Palvelujen ostojen erittely

	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot	334 107,25	280 229,04
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	334 107,25	280 229,04

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston 29.10.2012 41 § hyväksymää poistosuunnitelmaa.

Taseeseen ennen vuotta 2013 aktivoidut erät poistetaan aiemman poistosuunnitelman mukaisesti loppuun saakka. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden rahoitusosuuksilla vähennetystä hankintamenosta.

	Poistoaika	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		
Perustamis- ja järjestelymenot	5 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	5 vuotta	Tasapoisto
Konserniliikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Liikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	5 vuotta	Tasapoisto
Muut	5 vuotta	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
<i>Hallinto- ja laitusrakennukset</i>		
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Uimahallit	20–35 vuotta	Tasapoisto
Liikuntahallit	20–40 vuotta	Tasapoisto
<i>Tehdas- ja tuotantorakennukset</i>		
Keskuskeittiö	25–35 vuotta	Tasapoisto
Pesula	20–30 vuotta	Tasapoisto
<i>Talousrakennukset</i>		
Varastot, kiviset	30–40 vuotta	Tasapoisto
Varastot, puiset	25–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Vapaa-ajanrakennukset</i>		
Urheilukenttien huoltorakennukset	25–35 vuotta	Tasapoisto
Virkistysalueen mökit/saunamökit	20–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Asuinrakennukset</i>		
Kerrostalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit, puistot, ulkoval. laitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	Tasapoisto
Viemäriverkko	30 vuotta	Tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 vuotta	Tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat	15 %	Menojäännösp.
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Tasapoisto
Vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitt.	15 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta	Tasapoisto

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta	Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
--------------	------------------------

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

19.

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

PYSYVÄT VASTAAVAT	Ainettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennuk- set	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja Kalusto	Muut ai- neelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankin- tameno 1.1.	0	0	0	0	70 291,41	2 656 193,15	0,00	0,00	137 213,24	2 863 697,80
Lisäykset tilikau- den aikana	0	0	0	0	0,00	617 367,63	19 835,32	0,00	6 013,34	643 216,29
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	-137 213,24	-137 213,24
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liittymismaksujen kirjaus	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0	0	0	0	-7 883,15	-203 855,74	-3 325,79	0,00	0,00	-215 064,68
Poistamaton hankin- tameno	0	0	0	0	62 408,26	3 069 705,04	16 509,53	0,00	6 013,34	3 154 636,17
31.12.										

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirja, muut laina- ja muut saamiset			
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet Osakkuus- ja muut omist.yht.	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuu- det	Yhteensä	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	113 821,28	0,00	113 821,28	
Lisäykset					0,00	0,00	0,00	0,00	
Vähennykset					0,00	0,00	0,00	0,00	
Liittymismaksujen kirjaus						0,00	0,00	0,00	
Siirrot erien välillä									
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	113 821,28	0,00	113 821,28	
Arvonlennukset ja niiden palautukset									
Arvonkorotukset									

23. Saamiset

	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		39 632,99		0,00
Outokummun Energia Oy		207,33		
Outokummun Seurojentalo Oy		505,51		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		1 459,85		
Kiinteistö Oy Yritystalo		666,14		
Yhteensä		42 471,82		0,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä		1 757,47		113,39
Saamiset yhteensä		44 229,29		113,39

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2018	2017
	Muut tulojäämät	
Työttömyysvakuutus maksun palautukset	0,00	80,91
Palkkatuki marraskuulta	1 094,29	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 094,29	80,91

25. Oman pääoman erittely

	2018	2017
	Peruspääoma 1.1.	1 733 898,27
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	1 733 898,27	1 733 898,27
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	717 960,67	560 000,20
Muutos tilikaudella	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	717 960,67	560 000,20
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	12 059,43	157 960,47
Oma pääoma yhteensä	2 463 918,37	2 451 858,94

27. Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät 1.1.2024 (1.1.2023) tai myöhemmin

Lainat julkisyhteisöiltä
Pitkäaikaiset velat yhteensä

2018	2017
322 825,91	256 202,91
322 825,91	256 202,91

30. Velkojen erittely

Velat tytäryhteisöille
Ostovelat
Outokummun Energia Oy

Vieras pääoma yhteensä

2018		2017	
Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
	17 957,15		9 390,28
	17 957,15		9 390,28

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat
Lomapalkkajaksotus
Henkilösivukulujen jaksotukset
Muut palkka velat
Muut menojäämät
Siirtovelat yhteensä

Kunta	
2018	2017
62 875,94	61 398,68
6 213,01	6 208,13
10 397,52	8 012,96
1 823,12	57 253,23
81 309,59	132 873,00

43. Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilöstösivukulut

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja
aineellisiin hyödykkeisiin

Henkilöstökulut yhteensä

2018	2017
358 790,20	349 935,78
15 438,39	5 759,66
374 228,59	355 695,44

5. KIRJANPITOKIRJAT JA TOSITTEIDEN LAJIT

5.1. KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT V. 2018

TASEKIRJA	Pysyvästi sidottuna
PÄIVÄ- JA PÄÄKIRJAT	10 vuotta sähköisenä
TASE-ERITTELYT	Mapitettuina 10 vuotta
TILIKARTAT	Pysyvästi atk-tulosteena
KUSTANNUSPAIKKALUETTELO	Pysyvästi atk-tulosteena
TILITOSITTEET	10 vuotta irtolehdet mapitettuna tai sähköisinä

5.2. KÄYTETYT TAPAHTUMALAJIT JA TOSITTEET

Id	Nimitys	
ALKUSA	Alkusaldot	1001 – 1002
BUD	Talousarvio	2001 - 2006
BUDL	Lisätalousarvio	3001 - 3011
IRTAIN	Irtaimisto	33001 - 33020
KASSA2	Kassa 2	112001 - 112275
KLALKU	Konsernin alkusaldot	99910001 - 99910004
KLKIRJ	Konsernikirjaukset	99930001 - 99930006
KLYHT	Tytäryht./Kuntayht.	99920001 - 99920030
KOMMUI	Käyttöom. muistiot	39001 - 39018
KOMTOS	Käyttöomaisuusositteet	34001 - 34043
LASKUT	L7 kp-aineisto	45001 - 45494
MUIRO2	Muistiotos2 Rondo ulkoinen	15001 - 15043
MUIRS2	Muistiotos Sis2Rondo	25001 - 25195
MUISIS	Muistio sisäinen	20001 - 20047
MUIST1	Muistiotositteet 1	10001 - 10289
OMAKSU	Ostoreskontra maksut	8990001 - 8990266
OSTOT	Ostolaskut	8000001 - 8010995
PALKAT	Palkkositteet	100001 - 100067
PANKKI	Pankkien tiliotteet	101001 - 101521
SISROP	Sislaskut2 Rondo	40001 - 40309
YMR14	MR Laskulaji 14	14000001 - 14000057
YMR16	MR Laskulaji 16	16000001 - 16000007
YMR17	MR Laskulaji 17	17000001 - 17000109
YMR18	MR Laskulaji 18	18000001 - 18000239
YMR19	MR Laskulaji 19	19000001 - 19000273
YMR20	MR Laskulaji 20	20000001 - 20000379
YMR23	MR Laskulaji 23	23000001 - 23000031
YMR26	MR Laskulaji 26	26000001 - 26000191
YMR32	MR Laskulaji 32	32000001 - 32000028
YMR33	MR Laskulaji 33	33000001 - 33000520

Id	Nimitys	
YMR36	MR Laskulaji 36	36000001 - 36000254
YMR44	MR Laskulaji 44	44000001 - 44005187
YMR48	MR Laskulaji 48	48000001 - 48000059
YMR54	MR Laskulaji 54	54000001 - 54001820
YMR98	MR Laskulaji 98	98000001 - 98000013
YMRHYV	MR hyvityslask kuitt	5310001 - 5310092
YMRK	MR Tileistä poisto	5410001 - 5410072
YMRMAN	MR Manuaalisuorituks	5110001 - 5110455
YMRVII	MR Viitesuoritukset	5210001 - 5210519
ZBF	Budjetointitositteet	96000 - 96010

6. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Tilinpäätös vuodelta 2018 hyväksytty kaupunginhallituksessa

Outokummussa 25. päivänä maaliskuuta 2019

Pekka Hyvönen
kaupunginjohtaja

Pentti Jääskeläinen
kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Sanna Antikainen
kaupunginhallituksen jäsen

Ilkka Hiltunen
kaupunginhallituksen jäsen

Tuomo Kuokkanen
kaupunginhallituksen jäsen

Ilkka Mertanen
kaupunginhallituksen jäsen

Erkki Mononen
kaupunginhallituksen jäsen

Pirkko Palander
kaupunginhallituksen jäsen

Hanne Partanen
kaupunginhallituksen jäsen

Marja-Terttu Vartiainen
kaupunginhallituksen jäsen

Tilintarkastusmerkintä:

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Outokummussa 715 2019

KPMG Oy Ab

Kaisa Lappalainen
tilintarkastaja, JHT, HT